

სს „საქართველოს ბანკი და შვილობილი
კომპანიები“
კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგება

31 დეკემბერი, 2019 წ.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	1
მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	2
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	3
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	4
ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....	5

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა.....	6
2. მომზადების საფუძველი.....	7
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა.....	9
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები.....	36
5. რეკლასიფიკაცია.....	44
6. ინფორმაცია სემენტების შესახებ.....	48
7. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	52
8. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ.....	52
9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....	53
10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები.....	54
11. საინვესტიციო ქონება.....	72
12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები.....	73
13. გუდვილი.....	77
14. გადასახადით დაბეგვრა.....	79
15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები.....	82
16. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები.....	83
17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები.....	84
18. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები.....	86
19. პირობითი ვალდებულებები.....	87
20. საკუთარი კაპიტალი.....	88
21. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი.....	89
22. წმინდა საკომისიო შემოსავალი.....	90
23. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები.....	92
24. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.....	93
25. წმინდა არარეგულარული მუხლები.....	95
26. წილობრივი გადახდა.....	95
27. რისკის მართვა.....	97
28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....	121
29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი.....	129
30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....	132
31. კაპიტალის ადეკვატურობა.....	133

**Building a better
working world**

EY LLC
Kote Abkhazi Street, 44
Tbilisi, 0105, Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
Fax: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს იუაი
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერებსა და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „საქართველოს ბანკისა“ და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში „ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისგან, და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის კონსოლიდირებულ ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ ჯგუფისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

**Building a better
working world**

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები ის საკითხებია, რომლებიც, ჩვენი პროფესიული განსჯის საფუძველზე, ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნით მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში. ეს საკითხები მთლიანობაში განვიხილეთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის კონტექსტში და აუდიტზე დაყრდნობით ჩვენი მოსაზრების ჩამოყალიბებისას, შესაბამისად ამ საკითხებზე ცალკე მოსაზრებას არ გამოვხატავთ. ქვემოთ, თითოეული საკითხისთვის მოცემული განმარტება იმისა, თუ როგორ განვიხილეთ აღნიშნული საკითხი აუდიტის განმავლობაში, წარმოდგენილია ჩვენივე აუდიტის კონტექსტში.

ჩვენ შევასრულეთ პასუხისმგებლობა, რომელიც დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“, აღნიშნული საკითხების ჩათვლით. შესაბამისად, ჩვენი აუდიტი მოიცავდა ისეთი პროცედურების ჩატარებასაც, რითაც შევაფასებდით კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობების რისკებს, რომლებიც გამოწვეულია თაღლითობით ან შეცდომით. ჩვენი აუდიტის პროცედურების, მათ შორის ქვემოთ მოცემული საკითხების განსახილველად ჩატარებული პროცედურების შედეგები, წარმოადგენს თანდართულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენი აუდიტორული მოსაზრების საფუძველს.

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუღებთ ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
<p><i>მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი და ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ გამოყენება</i></p> <p>ვინაიდან მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი მნიშვნელოვნაია ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობისთვის და ახლად მიღებული ფასს (IFRS) 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ („ფასს 9“) მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა კომპლექსურია და განსჯას საჭიროებს, ეს საკითხი აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხად მივიჩნით.</p> <p>დანაკარგების გამო სესხების გაუფასურება გამოითვლება ერთდროულად კოლექტიური დარეზერვების მოდელითა და დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის საფუძველზე ინდივიდუალური სასესხო რეზერვის შექმნით, და აგრეთვე რეგრესული საპროგნოზო შეფასებების საფუძველზე.</p>	<p>ჩვენ შევისწავლეთ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დადგენის პროცესი და შევაფასეთ კონტროლის იმ ძირითადი მექანიზმების მოწყობა და ქმედუნარიანობა, რომლებიც მოიცავდა ინდივიდუალური რეზერვის შექმნისთვის სესხების იდენტიფიკაციის, რისკის შესაბამისი დონის მიხედვით მსესხებლების კლასიფიკაციის და გაუფასურების ეტაპების, საკრედიტო მონიტორინგის, მონაცემთა სიზუსტისა და სისრულის კონტროლს. კონტროლის ავტომატიზებული მექანიზმების შემოწმებაში საინფორმაციო ტექნოლოგიების ჩვენი სპეციალისტები ჩავრთეთ.</p> <p>აუდიტის განმავლობაში, ძირითადად, შემდეგი საკითხები გავანალიზეთ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ შევაფასეთ საკრედიტო რისკის მოდელები და დაშვებები, რომლებიც გამოყენებულია დარეზერვების ძირითადი პარამეტრების დადგენისა და თითოეული პორტფელისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისთვის;

**Building a better
working world**

აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი	როგორ მივუდევით ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში
<p>კოლექტიური და ინდივიდუალური დარეზერვება დამოკიდებულია მთელ რიგ დაშვებასა და განსჯაზე. მაგალითად:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელ მოდელში გამოყენებული სააღრიცხვო ინტერპრეტაციები და დაშვებები; ▶ სესხების გადანაწილება პირველ, მეორე და მესამე ეტაპზე ფასს 9-ში წარმოდგენილი კრიტერიუმების მიხედვით; ▶ სხვადასხვა ეკონომიკური სცენარის გავლენის შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და დაშვებები; ▶ დეფოლტის ალბათობის, დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების განსაზღვრა, უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით, და ▶ ინდივიდუალურად დადგენილი რეზერვების შეფასება, მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადებისა და უზრუნველყოფის საგნის შეფასების ჩათვლით. ▶ ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნების სიზუსტე და ადეკვატურობა. <p>რეზერვის დადგენისას გამოყენებული განსჯისა და მოდელირების სხვადასხვა ხერხის გამო, დაშვებებმა და პროგნოზებმა შეიძლება განაპირობოს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მნიშვნელოვნად განსხვავებული რეზერვი.</p> <p>კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ ინფორმაცია ასახულია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მე-10 შენიშვნაში „კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები“ და 27-ე შენიშვნაში „რისკის მართვა“.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▶ შევამოწმებთ ხელმძღვანელობის განსჯა, რომელსაც იგი ეყრდნობა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ინდივიდუალურად და კოლექტიურად დადგენისას, რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით; ▶ შევამოწმებთ სესხების გადანაწილება გაუფასურების შესაბამის ეტაპებზე წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმების მიხედვით; ▶ შევამოწმებთ პროგნოზირებული სამომავლო ფულადი ნაკადები, უზრუნველყოფის საგნიდან მიღებული ფულადი ნაკადების ჩათვლით, რომლებიც უკავშირდება მომხმარებლებზე გაცემულ მნიშვნელოვნად გაუფასურებულ სესხებსა და ავანსებს. <p>ჩვენს აუდიტის პროცედურებში შედიოდა ჯგუფის მიერ შემუშავებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდოლოგიის შეფასება, რომლითაც იგი ქმნის რეზერვებს მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და ავანსებისთვის.</p> <p>ჩვენ შევამოწმებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ შერჩეული საკრედიტო რისკის ფაქტორები და ნორმები იმის დასადგენად, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა - ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად. შევამოწმებთ საანგარიშგებო თარიღისთვის ხელმძღვანელობის მიერ შერჩეული კრიტერიუმების გამოყენების თანმიმდევრულობა.</p> <p>კოლექტიურად შეფასებული რეზერვის შესამოწმებლად, მოდელირების ჩვენი შიდა სპეციალისტების მხარდაჭერით შევამოწმებთ საბაზისო სტატისტიკური მოდელები, მთავარი ამოსავალი მონაცემები და გამოყენებული დაშვებები და ასევე შევამოწმებთ საპროგნოზო ინფორმაციის ჩართვა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშებაში. ამასთანავე, გავანალიზებთ მოდელების მთავარი ამოსავალი მონაცემების ცვლილების მიმართ რეზერვების მგრძობელობა. ჩვენ შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიებთ საკრედიტო რისკით მნიშვნელოვნად გაუფასურებული კორპორაციული კრედიტები და საფუძვლიანად შევამოწმებთ სამომავლო ფულადი ნაკადების შესახებ დაშვებები, უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებისა და მოსალოდნელი შედეგების დადგომის ალბათობების ჩათვლით.</p>

**Building a better
working world**

<p>აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხი</p>	<p>როგორ მივუდეთ ამ საკითხს ჩვენი აუდიტის განმავლობაში</p>
	<p>შევაფასეთ მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების საკმარისობა და მართებულობა.</p>
<p>საინვესტიციო ქონების შეფასება</p>	
<p>ჯგუფი საინვესტიციო უძრავი ქონებისთვის სამართლიანი ღირებულების მოდელს იყენებს. ჯგუფმა საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად პროფესიონალი შემფასებელი დაიქირავა. უძრავი ქონების შეფასებას ახასიათებს გაურკვეველობა და ეყრდნობა ვარაუდებს. ამასთან, ჯგუფის უძრავი ქონება ძირითადად საქართველოში მდებარეობს, სადაც მეორადი ბაზარი შედარებით არალიკვიდურია, რის გამოც იზრდება ამ შეფასებებში განსჯის გამოყენების აუცილებლობა. ეს შეფასებები, მათი დიდი მნიშვნელობისა და სუბიექტური ხასიათის გამო აუდიტთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხია.</p> <p>საინვესტიციო ქონების შეფასების შესახებ ინფორმაცია ასახულია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართულ მე-3 შენიშვნაში „მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა“, მე-11 შენიშვნაში „საინვესტიციო ქონება“ და 28-ე შენიშვნაში „სამართლიანი ღირებულების შეფასება“.</p>	<p>ჯგუფის უძრავი ქონების ობიექტების შესაფასებლად, რომლებიც შემთხვევითობის პრინციპით შევარჩიეთ, შეფასების ანალიზში ჩავრთეთ ჩვენი შიდა უძრავი ქონების შეფასების სპეციალისტები. სპეციალისტებმა ასევე შეაფასეს ჯგუფის მიერ დაქირავებული გარე შემფასებლების კომპეტენტურობა და ობიექტურობა, გაანალიზეს გამოყენებული მეთოდები და დაშვებები და შეამოწმეს შემფასებლების მიერ წარმოდგენილი მონაცემები.</p> <p>განვიხილეთ, რამდენადაა აღიარებული შეფასების შედეგები და ჯგუფის განმარტებები საინვესტიციო ქონების შეფასებასთან დაკავშირებით.</p>

სხვა ინფორმაცია ასახულია ჯგუფის 2019 წლის წლიურ ანგარიშში.

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. წლიური ანგარიშში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არ გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

**Building a better
working world**

ხელმძღვანელობისა და აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა შეაფასოს, აქვს თუ არა ჯგუფს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტის კომიტეტი პასუხისმგებელია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას.

**Building a better
working world**

- ▶ შვეიცარული აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ გამოგვაქვს დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვეველობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა ჯგუფი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შესაბამისი გარიგებებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.
- ▶ მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტორულ მტკიცებულებას ჯგუფის ფარგლებში არსებული საწარმოებისა თუ ბიზნესოპერაციების ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით, რომ გამოვთქვათ მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ პასუხს ვაგებთ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შედეგებზე. ჩვენ უშუალოდ ვართ პასუხისმგებელი აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

აუდიტის კომიტეტს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

ამასთანავე, აუდიტის კომიტეტს წარვუდგენთ წერილობით განცხადებას, რომ ვაკმაყოფილებთ სათანადო ეთიკურ მოთხოვნებს დამოუკიდებლობასთან დაკავშირებით და ვატყობინებთ ყოველგვარი ურთიერთობისა და სხვა საკითხების შესახებ, რომლებიც გონივრულობის ფარგლებში შეიძლება ეჭვს იწვევდეს ჩვენი დამოუკიდებლობის შესახებ, და, თუ შესაძლებელია, წარმოვადგენთ შესაბამის გარანტიებს.

**Building a better
working world**

აუდიტის კომიტეტისთვის წარდგენილ საკითხებს შორის განვსაზღვრავთ იმ საკითხებს, რომლებიც ყველაზე მნიშვნელოვნად მივიჩნით მიმდინარე პერიოდის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის განმავლობაში და, შესაბამისად, სწორედ ისინი წარმოადგენს აუდიტთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებს. აღნიშნულ საკითხებს აღვწერთ აუდიტორის დასკვნაში, თუ კანონით ან ნორმატიული აქტით არ არის აკრძალული საკითხის საჯაროობა, ან თუ, უკიდურესად იშვიათ შემთხვევებში, გადავწყვეტთ, რომ საკითხი არ უნდა აისახოს ჩვენს დასკვნაში, რადგან გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელია, რომ ამით გამოწვეულმა უარყოფითმა შედეგებმა გადაწონოს ამ ინფორმაციის მიმართ საზოგადოებრივი ინტერესის სარგებელი.

წინამდებარე დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა ეყრდნობა აუდიტს, რომლის პარტნიორიც არის ოლეგ იუშენკოვი.

ოლეგ იუშენკოვი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2020 წლის 4 მარტი

სს „საქართველოს ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
 ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნები	2019	2018	2017
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7	2,159,205	1,220,524	1,501,654
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	8	1,613,674	1,305,191	1,216,343
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	1,761,023	1,932,553	1,613,759
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	10	11,766,754	9,229,320	7,510,884
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები		2,585	19,702	1,803
გადასდარი ავანსები		51,117	50,068	55,953
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		5,983	8,787	16,328
გამოყენების უფლებით გადაღებული აქტივები		95,990	-	-
საინვესტიციო ქონება	11	228,666	155,183	202,534
ძირითადი საშუალებები	12	339,726	312,017	305,474
გუდვილი	13	33,453	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	12	95,471	76,569	50,948
მოგების გადასახადის აქტივები	14	282	19,357	826
სხვა აქტივები	15	133,010	118,455	110,757
გასაყიდად გამიზნული აქტივები		36,284	42,408	-
სულ აქტივები		18,323,223	14,523,587	12,620,716
ვალდებულებები				
კლიენტების დეპოზიტები და თანასუქები	16	10,136,695	8,196,551	7,123,866
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	17	3,684,921	2,749,348	3,162,209
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	18	2,140,781	1,711,032	749,655
საიჯარო ვალდებულება		94,518	-	-
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი		50,064	44,730	37,658
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	14	37,918	28,833	20,095
სხვა ვალდებულებები	15	100,929	62,065	45,311
სულ ვალდებულებები		16,245,826	12,792,559	11,138,797
საკუთარი კაპიტალი	20			
საწესდებო კაპიტალი		27,994	27,994	27,821
დამატებითი შეტანილი კაპიტალი		183,875	174,011	141,154
გამოსყიდული აქციები		(10)	(9)	(9)
სხვა რეზერვები		(30,874)	11,948	10,212
გაუნაწილებელი მოგება		1,896,412	1,517,984	1,302,741
სულ საკუთარი კაპიტალი		2,077,397	1,731,028	1,481,919
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი		18,323,223	14,523,587	12,620,716

* გარკვეული თანხები არ შეესაბამება 2018 წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენის მე-5 შენიშვნაში აღწერილ ცვლილებებს.

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად დირექტორთა საბჭოს მიერ:

არჩილ გაჩეჩილაძე

გენერალური დირექტორი

სულხან გვალია

ფინანსური დირექტორი

4 მარტი, 2020 წ.

6-135 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშ- ვნები	2019	2018	2017
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი		1,388,391	1,289,431	1,095,921
სხვა საპროცენტო შემოსავალი		25,610	17,947	9,464
საპროცენტო შემოსავალი		1,414,001	1,307,378	1,105,385
საპროცენტო ხარჯი		(622,130)	(569,879)	(460,838)
ანაზრის დაზღვევის საკომისიო		(8,298)	(5,955)	-
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	21	783,573	731,544	644,547
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო		278,251	223,320	191,000
საკომისიო ხარჯი		(125,969)	(93,796)	(74,730)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	22	152,282	129,524	116,270
წმინდა სავალუტო შემოსულობა		118,590	125,660	85,740
სხვა (ხარჯი) შემოსავალი, წმინდა		17,728	4,986	14,186
საოპერაციო შემოსავალი		1,072,173	991,714	860,743
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	23	(223,657)	(202,225)	(186,885)
ადმინისტრაციული ხარჯები	23	(97,659)	(108,147)	(95,007)
ცვეთა, ამორტიზაცია და გაუფასურება		(73,275)	(42,413)	(38,414)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(3,984)	(3,756)	(3,063)
საოპერაციო ხარჯები		(398,575)	(356,541)	(323,369)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან		789	1,339	1,311
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე		674,387	636,512	538,685
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი / გაუფასურების რეზერვის ხარჯი მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე	24	(87,734)	(140,192)	(156,558)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი / გაუფასურების რეზერვის ხარჯი ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე	24	(885)	(164)	(475)
სხვა მოსალოდნელი საკრედიტო (ზარალი) / ამოღება	24	347	(2,245)	-
სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვის ხარჯი და ანარიცხები		(12,180)	(17,738)	(11,316)
რისკის ხარჯი		(100,452)	(160,339)	(168,349)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე		573,935	476,173	370,336
წმინდა არარეგულარული მუხლები	25	(4,591)	(76,066)	(3,589)
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯამდე		569,344	400,107	366,747
მოგების გადასახადის ხარჯი	14	(56,457)	(56,579)	(27,840)
წლის მოგება		512,887	343,528	338,907
მთლიანი მოგება, მიკუთვნებადი შემდეგი პირებისთვის:				
- ბანკის აქციონერები		512,887	343,528	338,761
- არასაკონტროლო პაკეტების მფლობელები		-	-	146
		512,887	343,528	338,907
საბაზისო და განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე	20	18.3280	12.3452	12.1803

* გარკვეული თანხები არ შეესაბამება 2018 წლის შუალედურ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენის მე-5 შენიშვნაში აღწერილ ცვლილებებს.

სს „საქართველოს ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
 სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშ- ვნები	2019	2018	2017
წლის მოგება		512,887	343,528	338,907
სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი უწყვეტი საქმიანობიდან				
<i>სხვა სრული შემოსავალი (ზარალი) უწყვეტი საქმიანობიდან, რომელიც მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირდება მომდევნო პერიოდებში.</i>				
- სავალო ინსტრუმენტებში ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილება, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	9	(41,452)	2,199	n/a
- გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდების არარეალიზებული გადაფასება		n/a	n/a	3,595
- რეალიზებული შემოსულობა ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		(5,473)	1,023	n/a
- არარეალიზებული შემოსულობა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში რეკლასიფიცირებული გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდებიდან		n/a	n/a	(2,058)
- ცვლილება იმ სავალო ფასიან ქაღალდებში ინვესტიციებიდან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვში, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და რეკლასიფიცირებული მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში		(129)	238	n/a
- საკურსო სხვაობებიდან მიღებული შემოსულობა (ზარალი) მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	14	9,927	(4,825)	(3,259)
		-	(265)	(551)
წმინდა სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირებაც ხდება		(37,127)	(1,630)	(2,273)
<i>სხვა სრული შემოსავალი უწყვეტი საქმიანობიდან, რომელიც მოგებაში ან ზარალში არ რეკლასიფიცირდება მომდევნო პერიოდებში.</i>				
- საინვესტიციო ქონებაში რეკლასიფიცირებული ძირითადი საშუალებების გადაფასება		-	1,043	3,483
- წმინდა ზარალი ინვესტიციებიდან წილობრივ ინსტრუმენტებში, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით		(54)	(2,525)	n/a
- მოგების გადასახადით დაბეგვრის გავლენა	14	-	-	(781)
წმინდა სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში ან ზარალში რეკლასიფიცირებაც არ ხდება		(54)	(1,482)	2,702
წლის სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი, წმინდა		(37,181)	(3,112)	429
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		475,706	340,416	339,336
მთლიანი სრული შემოსავალი, რომელიც მიკუთვნებადი შემდეგი პირებისთვის:				
- ბანკის აქციონერები		475,706	340,416	339,190
- არასაკონტროლო პაკეტების მფლობელები		-	-	146
		475,706	340,416	339,336

6-135 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „საქართველოს ბანკი“ და შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	ბანკის აქციონერთათვის განკუთვნილი						არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელები	სულ საკუთარი კაპიტალი
	საწესდებო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	გამოსყიდული აქციები	სხვა რეზერვები	გაუნაწილებელი მოგება	სულ		
31 დეკემბერი, 2016 წ.	27,821	216,030	(9)	252	975,314	1,219,408	13,736	1,233,144
ფასს 15-ის ვადაზე ადრე მიღების ეფექტი	-	-	-	-	(10,827)	(10,827)	-	(10,827)
1 იანვარი, 2017 წ.	27,821	216,030	(9)	252	964,487	1,208,581	13,736	1,222,317
წლის მოგება	-	-	-	-	338,761	338,761	146	338,907
წლის სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი:	-	-	-	936	(507)	429	-	429
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	936	338,254	339,190	146	339,336
საკუთარი კაპიტალის ზრდა წილობრივი გადახდების შედეგად	-	50,394	-	-	-	50,394	-	50,394
არასაკონტროლო პაკეტის შესყიდვა არსებულ შვილობილ კომპანიებში	-	-	-	13,882	-	13,882	(13,882)	-
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს შეტენა	-	-	-	(4,858)	-	(4,858)	-	(4,858)
შენატანები წილობრივი გადახდის პროგრამის ფარგლებში (26-ე შენიშვნა)	-	(125,270)	-	-	-	(125,270)	-	(125,270)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	27,821	141,154	(9)	10,212	1,302,741	1,481,919	-	1,481,919
ფასს 9-ის გამოყენება (შენიშვნა 3)	-	-	-	3,268	(7,605)	(4,337)	-	(4,337)
1 იანვარი, 2018 წ.	27,821	141,154	(9)	13,480	1,295,136	1,477,582	-	1,477,582
წლის მოგება	-	-	-	-	343,528	343,528	-	343,528
წლის სხვა სრული (ზარალი) შემოსავალი:	-	-	-	(717)	(2,395)	(3,112)	-	(3,112)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	(717)	341,133	340,416	-	340,416
ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის გადატანა, წმინდა	-	-	-	(4,240)	4,240	-	-	-
საკუთარი კაპიტალის ზრდა წილობრივი გადახდების შედეგად	-	82,483	-	-	-	82,483	-	82,483
ბანკის აქციონერებზე განაწილებული დივიდენდები (შენიშვნა 20)	-	-	-	-	(120,000)	(120,000)	-	(120,000)
წილობრივ ინსტრუმენტებში ინვესტიციების გაყიდვა, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ჯორჯიან კაპიტალის აქციები	-	-	-	2,525	(2,525)	-	-	-
თანამშრომლებისთვის საინვესტიციო საქმიანობის აქციების გადაცემა გამოყოფის შედეგად	-	2,649	-	-	-	2,649	-	2,649
სააქციო კაპიტალის გამოშვება (შენიშვნა 20)	173	13,145	-	-	-	13,318	-	13,318
გაცემები წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 26)	-	(65,420)	-	-	-	(65,420)	-	(65,420)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	27,994	174,011	(9)	11,048	1,517,984	1,731,028	-	1,731,028
წლის მოგება	-	-	-	-	512,887	512,887	-	512,887
წლის სხვა სრული ზარალი	-	-	-	(41,922)	4,741	(37,181)	-	(37,181)
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	-	-	(41,922)	517,628	475,706	-	475,706
საკუთარი კაპიტალის ზრდა წილობრივი გადახდების შედეგად	-	61,272	-	-	-	61,272	-	61,272
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა	-	(106)	(1)	-	-	(107)	-	(107)
ბანკის აქციონერებზე გაცემული დივიდენდები (შენიშვნა 20)	-	-	-	-	(139,200)	(139,200)	-	(139,200)
გაცემები წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 26)	-	(51,302)	-	-	-	(51,302)	-	(51,302)
31 დეკემბერი, 2019 წ.	27,994	183,875	(10)	(30,874)	1,896,412	2,077,397	-	2,077,397

6-135 გვერდებზე დართული შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშ- ვნები	2019	2018	2017
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები				
მიღებული პროცენტი		1,384,282	1,286,400	1,086,379
გადახდილი პროცენტი		(613,347)	(571,907)	(458,060)
მიღებული საკომისიო		255,032	247,785	186,007
გადახდილი საკომისიო		(125,969)	(93,796)	(74,730)
წმინდა რეალიზებული შემოსულობა უცხოური ვალუტებიდან		100,554	92,651	66,502
მომხმარებლებზე გაცემული ჩამოწერილი სესხების ამოღება	10	35,524	35,306	52,792
წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში გადახდილი ფულადი სახსრები		(11,814)	-	-
სხვა მიღებული შემოსავალი (გადახდილი ხარჯი)		1,993	23,731	(11,284)
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(166,867)	(152,189)	(136,014)
გადახდილი ზოგადი, ადმინისტრაციული და საოპერაციო ხარჯები		(77,334)	(111,379)	(81,666)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		782,054	756,602	629,926
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება</i>				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(193,008)	(50,741)	(294,287)
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები		(2,139,802)	(1,744,165)	(1,463,949)
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები		10,198	(90,749)	(12,980)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/კლება</i>				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		834,394	(469,057)	(271,170)
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები		45,198	943,026	568,250
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები		1,431,541	902,776	1,436,334
სხვა ვალდებულებები		22,825	5,704	(4,799)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადის გადახდამდე		793,400	253,396	587,325
მოგების გადახდილი გადასახადი		(28,297)	(64,508)	(9,303)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		765,103	188,888	578,022
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული / (გამოყენებული) ფულადი ნაკადები				
შვილობილი კომპანიების შესყიდვა, მიღებული ფულადი სახსრების გამოკლებით		-	-	(8,133)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვა (შესყიდვა), წმინდა		121,209	(311,752)	(321,379)
შემოსულობა საინვესტიციო ქონების და გადაყიდად გამიზნული აქტივების გაყიდვიდან		64,665	85,143	11,067
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების გაყიდვიდან		5,315	1,638	2,015
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		(107,067)	(81,479)	(104,601)
მიღებული დივიდენდები		210	-	-
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული (ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		84,332	(306,450)	(421,031)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული (ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები				
შემოსულობა დამატებითი პირველადი კაპიტალის სავალო ინსტრუმენტების გამოშვებიდან		268,160	-	-
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი ნაწილის დასაფარად გადახდილი ფულადი სახსრები		(8,205)	-	-
გადახდილი დივიდენდები		(138,926)	(119,760)	(211)
საკუთარი აქტივების გამოსყიდვა		(107)	-	-
გაცემები წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის სქემის ფარგლებში (შენიშვნა 26)		(51,302)	(65,420)	(125,270)
სააქციო კაპიტალის გამოშვება (შენიშვნა 20)		-	13,318	-
წილების შესყიდვა არსებულ შვილობილ კომპანიებში		-	-	(21,701)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული / (ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		69,620	(171,862)	(147,182)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		19,633	8,374	4,675
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(7)	(80)	n/a
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (კლება)		938,681	(281,130)	14,484
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	7	1,220,524	1,501,654	1,487,170
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	7	2,159,205	1,220,524	1,501,654

* გარკვეული თანხები არ შეესაბამება 2018 წლის შუალედურ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას, რადგან ისინი ასახავს ფინანსური ანგარიშგებების წარდგენის მე-5 შენიშვნაში აღწერილ ცვლილებებს.

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „საქართველოს ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) 1994 წლის 21 ოქტომბერს დაარსდა როგორც სააქციო საზოგადოება („სს“) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“ ან „საქართველოს ცენტრალური ბანკი“) მიერ 1994 წლის 15 დეკემბერს გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე.

ბანკი იღებს ანაბრებს მოსახლეობისგან, გაცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ და აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს. ბანკის სათავო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკის 272 ფილიალი მოქმედებდა საქართველოს ყველა დიდ ქალაქში (2018 წლის 31 დეკემბერი: 276, 2017 წლის 31 დეკემბერი: 286). ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი 0160, გაგარინის ქ. 29. ბანკის საიდენტიფიკაციო ნომერია 204378869.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფი“ („საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო“, ყოფილი საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჰოლდინგი“) იყო ინგლისსა და უელსში დაფუძნებული საჯარო სააქციო საზოგადოება და წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ კომპანიას. 2012 წლის 28 თებერვლიდან საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეოს“ აქციები განთავსდა დიდი ბრიტანეთის ლისტინგის ორგანოს ოფიციალური სიის პრემიუმ ლისტინგის სეგმენტში და სავაჭრო სისტემაში დაშვებული იქნა საჯარო სააქციო საზოგადოება „ლონდონის საფონდო ბირჟის“ რეგისტრირებული ფასიანი ქაღალდების ძირითად ბაზარზე.

2015 წლის აგვისტოში, მას შემდეგ, რაც სებ-მა განიზრახა საქართველოში მოქმედი ბანკების ინდივიდუალურად დარეგულირება და ამით ადგილობრივად დარეგულირებული საბანკო ერთეულების ინვესტიციების შეზღუდვა ისეთ შვილობილ კომპანიებში, რომლებიც არასაბანკო საქმიანობას ეწევიან, ბანკმა დაასრულა იურიდიული რესტრუქტურირება. ამის შედეგად, საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეომ“, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ბანკის მშობელ კომპანიად დააფუძნა ახალი ჰოლდინგური კომპანია - სს „ბიჯეო ჯგუფი“ (შემდგომში „სს „ბიჯეო“).

2017 წლის 3 ივლისს საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფმა“ განაცხადა, რომ 2018 წლის პირველი ნახევრის ბოლოსთვის იგი ორ მიმართულებად - ლონდონის ბირჟაზე დარეგისტრირებულ საბანკო ბიზნესის მიმართულებად - საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფად“ და ლონდონის ბირჟაზე დარეგისტრირებულ საინვესტიციო ბიზნესის მიმართულებად - საჯარო სააქციო საზოგადოება „ჯორჯია კაპიტალად“ დაიყოფოდა. აღნიშნული გაყოფა (შემდგომში „გაყოფა“) 2018 წლის 29 მაისს დასრულდა, რის შედეგადაც, საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ (შემდგომში „საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“) გახდა სს „ბიჯეო ჯგუფის“ 100%-იანი მფლობელი, რომელიც ბანკის მთავარი აქციონერია. 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“ წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო მშობელ კომპანიას.

ბანკი და მისი დანარჩენი შვილობილი კომპანიები, ძირითადად, საქართველოსა და ბელარუსში დაფუძნებული კომპანიების ჯგუფია (შემდგომში „ჯგუფი“). მათი ძირითადი საქმიანობაა საბანკო მომსახურების გაწევა იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის. ბანკი არის ჯგუფის ძირითადი საოპერაციო ერთეული და მასზე მოდის ჯგუფის საქმიანობის დიდი წილი.

2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „ბიჯეო“ ბანკის მთავარი აქციონერი იყო:

მფლობელი	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ.	31 დეკემბერი, 2017 წ.
სს „ბიჯეო ჯგუფი“	79.78%	79.78%	99.55%
საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფი“	19.78%	19.78%	-
სხვა*	0.44%	0.44%	0.45%
სულ	100.00%	100.00%	100.00%

* საქართველოს საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული აქციები

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის („ფასიკ“) ინტერპრეტაციების შესაბამისად, რომლებიც ძალაშია 2019 წლის ანგარიშგებისთვის.

ბანკი და მისი საქართველოში მდებარე შვილობილი კომპანიები ვალდებულები არიან, ბუღალტრული აღრიცხვა აწარმოონ და ფინანსური ანგარიშგება მარეგულირებელი ორგანოსთვის მოამზადონ ქართულ ლარში, ხოლო ბანკის საქართველოს ფარგლებს გარეთ მდებარე შვილობილი კომპანიები ამას შესაბამის ადგილობრივ ვალუტებში ახორციელებენ. ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით, შემდეგი გამონაკლისებით:

- ფინანსური აქტივებისა და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების, წარმოებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების, და საინვესტიციო უძრავი ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება;
- სასაქონლო-მატერიალური მარაგების შეფასება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით;
- გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივების შეფასება თვითღირებულებასა და გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უმცირესით.

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში („ლარი“), თითო აქციის ღირებულების გარდა, და თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

(ათას ლარში)

2. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

ფუნქციონირებადი საწარმო

ბანკის დირექტორთა საბჭომ შეაფასა, ჯგუფს შესწევს თუ არა უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ და მიაჩნია, რომ ჯგუფს აქვს საკმარისი რესურსი, გააგრძელოს საქმიანობა ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღიდან მინიმუმ 12 თვის განმავლობაში. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას ისეთი არსებითი განუსაზღვრელობის შესახებ, რომელიც მნიშვნელოვანი ექვის ქვეშ დააყენებდა ჯგუფის უნარს, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ განჭვრეტად მომავალში. აქედან გამომდინარე, ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

შვილობილი და მეკავშირე კომპანიები

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგ შვილობილ და მეკავშირე კომპანიებს მოიცავს:

შვილობილი კომპანიები	ბმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქტივების წილი საქართველოს კაპიტალში						ინვესტიციები	რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შეტანის თარიღი	სამართლებრივი ფორმა / სტატუსი
	31		31		31								
	დეკემბერი 2017 წ.	დეკემბერი 2018 წ.	დეკემბერი 2017 წ.	დეკემბერი 2018 წ.	დეკემბერი 2017 წ.	დეკემბერი 2018 წ.							
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა გერმანიის რეგიონალური საბანკო	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	გერმანიის რეგიონალური საბანკო	ლოდონი, ბრუკ სტრეტი 84, W1K 5EH	ინფორმირება და სასაზრო კვლევა	17/8/2010	-	-	შუზღვეული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
აიპ "ფინდი სივრცელები ხე" (ყოფილი აიპ "საქართველოს ბანკის მომვლის ფინდი")	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	საქართველო	თბილისი, 0105, კუკუნის ქ. 3	საქვლამწეობა	25/8/2008	-	-	არაკორპორული ორგანიზაცია
საქართველოს ბანკის წარმომადგენლობა უნგრეთში	100.00%	100.00%	100.00%	6,282	5,194	4,135	უნგრეთი	1054 მუდგაპუტი, თაგოკულის მივლის #7, სამსკი ცენტრი Suleyman Saba Caddesi No:48 A Blok Daire 82 Akaretler Beyliktas 34357	წარმომადგენლობა	18/6/2012	-	-	წარმომადგენლობა
სს "საქართველოს ბანკის" წარმომადგენლობა თურქეთში	100.00%	100.00%	100.00%	-	-	-	თურქეთი	სტამბული	წარმომადგენლობა	25/12/2013	-	-	წარმომადგენლობა
შსს "საქართველოს ფინანსური ინვესტიცია"	100.00%	100.00%	100.00%	3,577	3,577	3,577	ისრაელი	7 Menahem Begin, Ramat Gan 52681	ინფორმირება და სასაზრო კვლევა	9/2/2009	-	-	შუზღვეული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შსს "პროფესიული საკადასტრული კლუბი დინამო თბილისი"	(ა)	(ა)	100.00%	-	-	2,250	საქართველო	თბილისი, 0159, დიდძის მასივი, მე-3 კორტალი, ნაკვეთი #38/3	სპორტი	10/1/2011	-	-	შუზღვეული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შსს "საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტი"	(ბ)	100.00%	100.00%	-	2,476	2,281	საქართველო	თბილისი, 0194, მიკვეთის ქ.29	განათლება	15/10/2013	-	-	შუზღვეული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
"შედგენილი ინვესტიციები"	100.00%	100.00%	100.00%	58,745	58,745	58,745	კუბა	არქ. მაკარო III 58, ორის თაუერი, მე-8 სართ. ოფისი 702-1075, ნიუ-იორკი	ინვესტიციები	12/5/2009	13/10/2009	-	შუზღვეული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
⇒ სს "მედიკალური ეროვნული ბანკი"	99.98%	99.98%	99.98%	106,276	103,700	102,474	ბელარუსი	ნეზვისის რაიონი, ვიკტორი 87ა, მინსკი, 220012	საბანკო საქმიანობა	16/4/1992	3/6/2008	-	სააქციო საზოგადოება
⇒ შსს "ბელარუსის ეროვნული ბანკის ლიზინგი"	99.90%	99.90%	99.90%	11	10	10	ბელარუსი	ნეზვისის რაიონი, ვიკტორი 87ა-3 ოთახი, მინსკი, 220012	ოჯარი	30/3/2006	3/6/2008	-	შუზღვეული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
შსს "საქართველოს სალაროთმწიფი კომპანია"	100.00%	100.00%	100.00%	22,414	22,414	22,414	საქართველო	თბილისი, ვაჟა-ფშაველას ქ. 3-5	ოჯარი	29/10/2001	31/12/2004	-	შუზღვეული პასუხისმგებლობის საზოგადოება
⇒ არაიმ ლიზინგი	100.00%	100.00%	100.00%	2	2	2	საქართველო	თბილისი, დიდუბე რეზიდენციის რაიონი, აკ. წერეთლის გამზ. 114	ოჯარი	27/1/2012	21/1/2015	-	შუზღვეული პასუხისმგებლობის საზოგადოება

მეკავშირე კომპანიები	ბმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქტივების წილი						ინვესტიციები	რეგისტრაციის ქვეყანა	მისამართი	საქმიანობის სფერო	დაფუძნების თარიღი	შეტანის თარიღი	სამართლებრივი ფორმა / სტატუსი
	31		31		31								
	დეკემბერი 2017 წ.	დეკემბერი 2018 წ.	დეკემბერი 2017 წ.	დეკემბერი 2018 წ.	დეკემბერი 2017 წ.	დეკემბერი 2018 წ.							
სს "კრედიტინფო" (გ)	21.08%	21.08%	21.08%	12,949	12,371	11,031	საქართველო	საქართველო, თბილისი, თარნთაშვილის ქ. 2	ფინანსური მუშაობა	14/2/2005	14/2/2005	-	სააქციო საზოგადოება

- (ა) 2018 წელს სს „საქართველოს ბანკმა“ გაყიდა თავისი ინვესტიცია პროფესიონალურ საკადასტრული კლუბი „დინამო თბილისი“ში.
- (ბ) 2019 წელს სს „საქართველოს ბანკმა“ გაყიდა თავისი ინვესტიცია „საქართველოს ბანკის უნივერსიტეტში“.
- (გ) სს „კრედიტინფო“ თავდაპირველი ინვესტიცია შეადგენდა 95 ლარს, რომელიც გაიზარდა 9,720 ლარამდე ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებად გადაფასების შედეგად, როდესაც კაპიტალის ინვესტიცია მეკავშირე საწარმო გახდა. ინვესტიციის მოგებისა თუ ზარალის წილის აღიარება ასევე მოხდა მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

კონსოლიდაციის საფუძველი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ ანგარიშგებას 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფი ახდენს შვილობილი კომპანიის კონსოლიდაციას მასზე კონტროლის შექმნისთანავე. კონტროლი მიიღწევა მაშინ, როდესაც ჯგუფი იღებს, ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება და შეუძლია ამ უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო. კერძოდ, ჯგუფი აკონტროლებს ინვესტიციის ობიექტს მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ჯგუფს აქვს ინვესტიციის ობიექტზე ზეგავლენა (ანუ ამჟამინდელი უფლებები მას საშუალებას აძლევს, ინვესტიციის ობიექტის რელევანტური საქმიანობა მართოს);
- ჯგუფი იღებს ან უფლება აქვს მიიღოს ინვესტიციის ობიექტში თავისი მონაწილეობიდან ცვლადი უკუგება; და
- შეუძლია უკუგებაზე ზემოქმედება ინვესტიციის ობიექტზე თავისი გავლენის გამო.

თუ ჯგუფი ინვესტიციის ობიექტში არ ფლობს აქციების საკონტროლო პაკეტს ან სხვა მსგავსი უფლებების უმრავლესობას, იმის შეფასებისას, ინვესტიციის ობიექტზე ახორციელებს თუ არა კონტროლს, ჯგუფი ყველა აქტუალურ ფაქტს და გარემოებას ითვალისწინებს, მათ შორის:

- ინვესტიციის ობიექტში ხმის უფლების მქონე აქციების სხვა მფლობელებთან საკონტრაქტო გარიგებები;
- სხვა სახელშეკრულებო გარიგებებიდან წარმომდგარი უფლებები; და
- ჯგუფის ხმის უფლებები და პოტენციური ხმის უფლებები;

ჯგუფი ხელახლა შეაფასებს, აკონტროლებს თუ არა ინვესტიციის ობიექტს, თუ ფაქტები და გარემოებები იმაზე მიანიშნებს, რომ კონტროლის სამი ელემენტიდან ერთ-ერთში ცვლილებებია მომხდარი. შვილობილი საწარმოს კონსოლიდაცია იწყება მაშინ, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ საწარმოზე და წყდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი კარგავს მასზე კონტროლს. შვილობილი საწარმოს წლის განმავლობაში შექმნილი ან გასხვისებული შემოსავალი და ხარჯები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში შვილობილ საწარმოზე ჯგუფის მიერ კონტროლის შექმნის თარიღიდან კონტროლის დაკარგვის თარიღამდე.

მოგება ან ზარალი და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მშობელი კომპანიის აქციონერებსა და არასაკონტროლო პაკეტის მფლობელებს მაშინაც კი, თუ ეს არასაკონტროლო პაკეტის ბალანსის დეფიციტს იწვევს. საჭიროების შემთხვევაში ხდება შვილობილი საწარმოების ფინანსური ანგარიშგების დაკორექტირება, რათა მათი სააღრიცხვო პოლიტიკა შესაბამისობაში მოვიდეს ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკასთან. ჯგუფის წევრებს შორის შემდგარ გარიგებებთან დაკავშირებული ყველა შიდაჯგუფური აქტივი და ვალდებულება, საკუთარი კაპიტალი, შემოსავალი, ხარჯი და ფულადი ნაკადი კონსოლიდაციისას მთლიანად გაიქვითება.

შვილობილი საწარმოს საკუთარ კაპიტალში წილის შეცვლა, კონტროლის დაკარგვის გარეშე წილობრივი გარიგების სახით აღირიცხება. თუ ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, იგი:

- ჩამოწერს შვილობილი საწარმოს აქტივებს (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებებს;
- ჩამოწერს არასაკონტროლო პაკეტის საბალანსო ღირებულებას;
- ჩამოწერს კაპიტალში ასახულ ჯამურ საკურსო სხვაობებს;
- ასახავს მიღებული ანაზღაურების სამართლიან ღირებულებას;
- ასახავს ნებისმიერი ინვესტიციის სამართლიან ღირებულებას;
- ასახავს მოგებაში და ზარალში დეფიციტს ან მეტობას;
- ასევე მოახდენს მშობელი კომპანიის სხვა სრულ შემოსავალში ადრე ასახული კომპონენტების წილის რეკლასიფიკაციას მოგებასა და ზარალზე, ან გაუნაწილებელ მოგებაზე, როგორც ეს საჭირო იქნებოდა იმ შემთხვევაში, ჯგუფს პირდაპირ რომ გაესხვისებინა შესაბამისი აქტივები ან ჩამოეწერა ვალდებულებები.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი

საწარმოთა გაერთიანება აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით. შესყიდვის ღირებულება გამოითვლება შემდეგი კომპონენტების დაჯგუფებით: შესყიდვის დღეს სამართლიანი ღირებულებით გადახდილი საფასური და შეძენილი კომპანიის ნებისმიერი უმცირესობის წილის მოცულობა. საწარმოთა გაერთიანების თითოეულ შემთხვევაში, ჯგუფი შეძენილი კომპანიის არასაკონტროლო პაკეტს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ან ამოცნობადი წმინდა აქტივების პროპორციული წილის შესაბამისად, ხოლო არასაკონტროლო პაკეტის სხვა კომპონენტებს - მათი შეძენის თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით. შესყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯების აღიარება ხდება მათი გაწვევისთანავე და შედის ადმინისტრაციულ ხარჯებში.

როდესაც ჯგუფი შეისყიდის ბიზნესს, კლასიფიკაციის მიზნებისთვის აფასებს მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შესყიდვის თარიღისათვის არსებული საკონტრაქტო ვალდებულებების, ეკონომიკური გარემოებებისა და რელევანტური პირობების შესაბამისად. აღნიშნული მოიცავს შესყიდული საწარმოს მიერ ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების განცალკევებას ძირითად ხელშეკრულებებში.

თუ საწარმოთა გაერთიანება ეტაპობრივად მოხდა, მფლობელობაში არსებული სააქციო წილი გადაფასდება შესყიდვის თარიღისთვის მის სამართლიან ღირებულებამდე და მიღებული შემოსულობა ან ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში. მისი გათვალისწინება შემდეგ გუდვილის განსაზღვრის დროს ხდება.

ნებისმიერი პირობითი ანაზღაურება, რომელიც გადახდილ უნდა იქნას შეძენის მიერ, აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით შეძენის თარიღისათვის. პირობითი საფასური, რომელიც მოიაზრება აქტივად ან ვალდებულებად, წარმოადგენს ფინანსურ ინსტრუმენტს და შეესაბამება ფასს (IFRS) 9-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო სამართლიან ღირებულებაში შემდგომი ცვლილებები აისახება მოგებაში ან ზარალში, ან როგორც სხვა სრული შემოსავლის ცვლილება. იმ შემთხვევაში თუ პირობითი ანაზღაურება არ შეესაბამება ფასს 9-ს, იგი ფასდება შესაბამისი ფასს-ის მიხედვით. პირობითი ანაზღაურება, რომელიც კლასიფიცირდება კაპიტალად, არ გადაფასდება და შემდგომი ცვლილებებიც აღირიცხება კაპიტალში.

გუდვილის აღიარება თავდაპირველად ხდება თვითღირებულებით, და ტოლია წმინდა ამოცნობადი შეძენილი აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების ღირებულების ზემოთ გადახდილი ნამეტი ღირებულებისა (სხვაობა უმცირესობის და მფლობელობაში ადრე არსებულ ნებისმიერ წილში გადახდილ და ნაკისრი ანაზღაურების ჯამს და წმინდა შეძენილ აქტივებსა და ნაკისრ ვალდებულებებს შორის). თუ შეძენილი წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მეტია მთლიანად გადახდილ ანაზღაურებაზე, ჯგუფი ხელახლა აფასებს, სწორად ამოიცნო თუ არა ყველა შეძენილი აქტივი და ნაკისრი ვალდებულება და გადასინჯავს შეძენის თარიღისთვის ასაღიარებელი თანხების შესაფასებლად გამოყენებულ პროცედურას. თუ ხელახალი შეფასების შედეგად წმინდა აქტივების სამართლიანი ღირებულება მაინც გადააჭარბებს მთლიანად გადახდილ საზღაურს, მაშინ ხდება შემოსულობის აღიარება მოგებაში ან ზარალში.

პირველადი აღიარების შემდგომ, გუდვილის შეფასება ხდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება ნებისმიერი დარიცხვული გაუფასურების ზარალი. გაუფასურების დადგენის მიზნებისათვის, საწარმოთა გაერთიანებისას წარმოქმნილი გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულებზე, რომლებიც, როგორც მოსალოდნელია, ისარგებლებენ გაერთიანებით, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ბიზნეს ერთეულებს შეძენილი საწარმოს სხვა აქტივები მიეკუთვნება, თუ ვალდებულებები.

როდესაც გუდვილი მიეკუთვნება ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულს და ამ ერთეულის ოპერაციების ნაწილი არის გასხვისებული, გასხვისებულ ოპერაციასთან დაკავშირებული გუდვილი ჩართულია აღნიშნული ოპერაციის საბალანსო ღირებულებაში იმისთვის, რომ მოხდეს

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****საწარმოთა გაერთიანება და გუდვილი (გაგრძელება)**

გასხვისებით მიღებული შემოსულობის ან ზარალის მართებული განსაზღვრა. ასეთ შემთხვევაში, გასხვისებულ ოპერაციაზე მიკუთვნილი გუდვილის განსაზღვრა ხდება გასხვისებული ოპერაციის ღირებულებასა და ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ბიზნეს ერთეულში შენარჩუნებული ხვედრითი წილის მიხედვით.

ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში

მეკავშირე საწარმოები წარმოადგენენ კომპანიებს, რომლებშიც ჯგუფი ზოგადად ფლობს ხმის უფლების 20%-დან 50%-მდე, ან სხვაგვარად შესწევს უნარი მოახდინოს მნიშვნელოვანი ზემოქმედება, მაგრამ რომელსაც ის არ აკონტროლებს ან სხვა პირთან ერთად აკონტროლებს. მეკავშირე საწარმოებში ინვესტიციები იანგარიშება კაპიტალ-მეთოდით და თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, გუდვილის ჩათვლით. შემდგომი ცვლილებები საბალანსო ღირებულებაში ასახავს მეკავშირე საწარმოში ჯგუფის წმინდა აქტივების წილში შესყიდვის შემდგომ მომხდარ ცვლილებებს. მეკავშირე საწარმოების მოგება-ზარალში ჯგუფის წილი აისახება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, ხოლო რეზერვებში მისი გადაადგილების წილი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. თუმცა, როდესაც ჯგუფის ზარალის წილი მეკავშირე საწარმოში უტოლდება ან აღემატება მის წილს მეკავშირე საწარმოში, ჯგუფი არ ასახავს შემდგომ დანაკარგებს, თუ ის ვალდებული არ არის შემდგომი გადახდების განხორციელებაზე მეკავშირე საწარმოში ან მისი სახელით.

არარეალიზებული შემოსულობა ჯგუფსა და მის მეკავშირე საწარმოებს შორის ტრანსაქციებზე იქვითება მეკავშირე საწარმოთა კაპიტალში ჯგუფის წილის მოცულობით. არარეალიზებული ზარალიც იქვითება, თუ ტრანსაქცია არ ამტკიცებს გადაცემული აქტივის გაუფასურებას. როდესაც კაპიტალის ინვესტიცია ხდება მეკავშირე კომპანია, ინვესტიცია გადაფასდება სამართლიან ღირებულებამდე და მანამდე სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული ყველა შემოსულობა ან ზარალი რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ინვესტიციები შვილობილ და მეკავშირე კომპანიებში მშობელი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში

მშობელი კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის, ინვესტიციები შვილობილ და მეკავშირე კომპანიებში აღირიცხება თვითღირებულებით. ინვესტიციები შვილობილ და მეკავშირე კომპანიებში აღირიცხება ფასს 5-ის „გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი აქტივები და შეწყვეტილი ოპერაციები“ მიხედვით, როდესაც ხდება მათი კლასიფიცირება გასაყიდად ან გასანაწილებლად გამიზნულად. შვილობილი ან მეკავშირე კომპანიისგან მიღებული დივიდენდების აღიარება მშობელი კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში ხდება მაშინ, როდესაც მშობელი კომპანია იღებს დივიდენდის მიღების უფლებას.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**სამართლიანი ღირებულების შეფასება**

ჯგუფი ისეთ ფინანსურ ინსტრუმენტებს, როგორცაა სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, მომხმარებლებზე გაცემული გარკვეული სესხები, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები და არაფინანსური აქტივები (მაგალითად, საინვესტიციო უძრავი ქონება) აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ყოველი საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღით. გარდა ამისა, ამორტიზებადი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 28-ე შენიშვნაში.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე სახარბიელო ბაზარი ჯგუფისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ჯგუფი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- დონე 1 – მსგავსი აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზარებზე;
- დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

ჯგუფი განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია და შეფასება

ჯგუფი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სავალო ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანით;
- სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, წილობრივი ინსტრუმენტების გაყიდვისას მისი მოგებაში ან ზარალში გადატანის გარეშე; და
- ამორტიზებული ღირებულება.

ფინანსური ვალდებულებები, სასესხო დავალიანებისა და ფინანსური გარანტიების გარდა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი ვაჭრობისთვის არის განკუთვნილი.

ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები არ არის გამოყოფილი შესაბამისი ფინანსური აქტივისგან. ამის ნაცვლად, ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება ბიზნესმოდელისა და მათი სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასება თავდაპირველი აღიარებისას

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებისას მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, და ის ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით და ასახული მოგებაში ან ზარალში, კორექტირდება გარიგებასთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯებით.

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო შეფასება არის გარიგების ფასი. თუ ჯგუფი გადაწყვეტს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებული სამართლიანი ღირებულება განსხვავდება გარიგების ფასისგან, მაშინ:

- თუ სამართლიანი ღირებულება დასტურდება აქტიურ ბაზარზე მსგავსი აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასით (ე. ი. 1 დონის ამოსავალი მონაცემი) ან ყურდნობა შეფასების მეთოდს, რომელიც გამოიყენებს მხოლოდ საბაზრო ინფორმაციას, მაშინ ჯგუფი აღიარებს სხვაობას თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის, როგორც შემოსულობას ან ზარალს.

ყველა დანარჩენ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი შეფასება დაკორექტირდება, რომ გადაავადოს სხვაობა თავდაპირველი აღიარებისას შეფასებულ სამართლიან ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ჯგუფი ამ გადავადებულ სხვაობას შემოსულობად ან ზარალად აღიარებს მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მას წარმოშობს ისეთი ფაქტორის (დროის ჩათვლით) ცვლილება, რომელსაც ბაზრის მონაწილეები გაითვალისწინებდნენ ამ აქტივის თუ ვალდებულების ფასის განსაზღვრისას.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჯგუფი ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსური აქტივებს თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი ორი პირობა:

- ფინანსური აქტივი იმართება ისეთი ბიზნესმოდელით, რომლის მიზანიც არის ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად.
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (SPPI) ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაშთზე.

ამ პირობების შესახებ უფრო დაწვრილებით მოცემულია ქვემოთ.

ბიზნესმოდელი

ჯგუფი თავის ბიზნესმოდელს იმ დონეზე განსაზღვრავს, რომ საუკეთესოდ ასახავს იმას, თუ როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს თავისი ბიზნესამოცანების მისაღწევად. ბიზნესმოდელი თითოეული ინსტრუმენტისთვის კი არ ფასდება, არამედ უფრო მაღალ, ინსტრუმენტის თითოეული ტიპის აგრეგირებული პორტფელების, დონეზე და ეყრდნობა შემდეგ დაკვირვებად (ემპირიულ) ფაქტორებს:

- რისკები, რომლებიც მოქმედებს ბიზნესმოდელის ეფექტურობაზე (და ამ ბიზნესმოდელის ფარგლებში არსებულ ფინანსურ აქტივებზე) და, კერძოდ, როგორ იმართება ეს რისკები;
- როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება (მაგალითად, ანაზღაურება ეყრდნობა თუ არა მართული აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან ამოღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს)
- როგორ ხდება კონკრეტული ბიზნესმოდელის ფარგლებში ფლობილი ფინანსური აქტივების შეფასება და წარდგენა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის.

ფასს 9-ის მიხედვით სამი ბიზნესმოდელი არსებობს:

- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად: მისი მიზანია აქტივის ფლობა ვადის ამოწურვამდე საპროცენტო შემოსავლის, კონტრაქტისგან ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდების მისაღებად.
- ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად: ეს მოდელი ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის მოდელის მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ საწარმომ შეიძლება გადაწყვიტოს თავისი ყველა ან ზოგიერთი აქტივის გაყიდვა მათი ვადის ამოწურვამდე, გარემოებების ცვლილების გამო, ან აქტივების ფლობა ლიკვიდურობის მიზნით.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ აკმაყოფილებს „ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობის“ ან „ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობის“ კრიტერიუმებს.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)****ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)***ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)**მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდები (SPPI)*

თუ ფინანსური აქტივი ფლობილია ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად“ ბიზნესმოდელის, ან „ფლობა ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად“ ბიზნესმოდელის ფარგლებში, მაშინ კლასიფიკაციის განსაზღვრისთვის თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფი აფასებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდას წარმოადგენს თუ არა. SPPI ტესტირება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე ხდება.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს, შეესაბამება მთავარ საკრედიტო შეთანხმებებს. პროცენტი არის ფულის დროითი ღირებულებისა და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში დაუფარავ ძირითად თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის კომპენსაცია. იგი ასევე შეიძლება მოიცავდეს დაკრედიტებასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი) და დროის გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების (მაგ. ადმინისტრაციული დანახარჯები) ანაზღაურებას, და ასევე ძირითად საკრედიტო შეთანხმებით გათვალისწინებულ მოგების მარჯას.

იმის შესაფასებლად, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებია (SPPI) თუ არა, ჯგუფი განიხილავს, ხომ არ შეიცავს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები ისეთი პირობას, რომელმაც შეიძლება შეცვალოს ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში წარმოშობილი სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობის დრო ან სიდიდე, რამაც, შესაძლოა, გავლენა მოახდინოს იმაზე, ჩათვლება თუ არა, რომ ინსტრუმენტმა გაიარა SPPI ტესტირება.

თუ ფინანსური აქტივები SPPI ტესტირებას ვერ გაივლის, ისინი ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ხოლო მიღებული პროცენტის აღიარება ხდება სხვა საპროცენტო შემოსავალში.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სასესხო ინსტრუმენტები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით

ჯგუფი სავალო საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებს აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI), როდესაც კმაყოფილდება ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ინსტრუმენტი ფლობილია ბიზნესმოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანიც მიიღწევა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ფინანსური აქტივების გაყიდვით და ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობით ლიკვიდურობის მართვის მიზნებისთვის.
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები აკმაყოფილებს SPPI ტესტს.

სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, შემდეგ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და სამართლიან ღირებულებაში შესული ცვლილებების შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. საპროცენტო შემოსავალი და საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში იმავე წესით, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები. აღიარების შეწყვეტისას სხვა სრულ შემოსავალში ასახული კუმულაციური შემოსულობა ან ზარალი სხვა სრული შემოსავლიდან რეკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

*(ათას ლარში)***ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)****ფინანსური ინსტრუმენტების შემდგომი შეფასება (გაგრძელება)***წილობრივი ინსტრუმენტები რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულია, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ოფციონი*

თავდაპირველი აღიარებისას ჯგუფმა შეიძლება არჩიოს თავისი წილობრივი ინსტრუმენტების შეუქცევადად კლასიფიცირება წილობრივ ინსტრუმენტებად, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ისინი აკმაყოფილებს ბასს 32-ით „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა“ მიხედვით „კაპიტალის“ განმარტებას და მათი ფლობის მიზანი არ არის ვაჭრობა. თითოეული ინსტრუმენტისთვის კლასიფიკაცია ცალკე ხდება.

ამ წილობრივ ინსტრუმენტებზე მიღებული შემოსულობა და ზარალი არასდროს გადაიტანება მოგებაში ან ზარალში. დივიდენდების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. წილობრივი ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, არ ექვემდებარება გაუფასურების შემოწმებას.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ისეთი ბიზნესმოდელით მართული ფინანსური აქტივების ჯგუფები, რომლის მიზანი არც ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობაა და არც ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობა და გაყიდვა, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ჯგუფი სხვადასხვა კონტრაქტთან აქვს გარიგებები წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით. ეს მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის სვოპებს, ფორვარდებს და სხვა მსგავს ინსტრუმენტებს. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით და აისახება აქტივებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და ვალდებულებებად, თუ მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაში წმინდა ცვლილებები აისახება ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებულ წმინდა შემოსულობაში / ზარალში, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, გარდა უცხოური ვალუტის წარმოებულებიდან მიღებული შემოსულობისა / ზარალისა, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში. 2019 წლის დასაწყისიდან ჯგუფი აფორმებს გარკვეულ სავალუტო სვოპის შეთანხმებებს, რათა თავისი დაფინანსების დანახარჯები გარკვეულ ვალუტებში შეუსაბამოს ამავე ვალუტებში საკრედიტო საქმიანობიდან წარმოქმნილ შემოსავალს. ამის შედეგად, ჯგუფი ახდენს საპროცენტო გადაკვეთის რისკის ეკონომიკურ ჰეჯირებას, თუმცა ფასს 9-ის მიხედვით ჰეჯირების აღრიცხვა არ გამოიყენება. წმინდა ცვლილებები ისეთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებში, რომლებიც წარმოდგენილია წმინდა სავალუტო შემოსულობაში, არ მოიცავს დაფიქსირებული სავალუტო განაკვეთის სხვაობების (დიფერენციალის) შემობრუნებას. ეს უკანასკნელი წარმოდგენილია საპროცენტო ხარჯის ნაწილში, რათა ასახოს ჯგუფის რისკის მართვის ამოცანა.

ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური გარანტიები, აკრედიტივები და სხვა ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია ფინანსურ ანგარიშგებებში სამართლიანი ღირებულებით, და წარმოადგენს მიღებულ პრემიას. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ჯგუფის ვალდებულება თითოეული გარანტიის მიხედვით ფასდება ან თავდაპირველად აღიარებული თანხით, რომელსაც აკლდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული კუმულაციური ამორტიზაცია, ან მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით, იმისდა მიხედვით, თუ რომელია უფრო მეტია.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**ურთიერთგადაფარვა**

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ცენტრალური ბანკების მიმართ მოთხოვნებს, გარდა მათში განთავსებული სავალდებულო რეზერვებისა, მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, რომლებსაც აქვს წარმოქმნიდან 90-დღიანი ვადა, კონტრაქტის მიხედვით უფლებრივად არ იტვირთება და თავისუფლად არის კონვერტირებადი ფულის გარკვეულ ოდენობებამდე.

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირდება ვალდებულებების სახით მაშინ, როდესაც მფლობელის წინაშე საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად ჯგუფს წარმოეშობა ვალდებულება, რომ გადაიხადოს ფული ან ფინანსური ინსტრუმენტი ან სხვაგვარად დააკმაყოფილოს ეს ვალდებულება, გარდა განსაზღვრული ფულადი თანხის ან სხვა ფინანსური ინსტრუმენტის სანაცვლოდ საკუთარი წილობრივი ინსტრუმენტების განსაზღვრული რაოდენობის მიღებისა. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებებისა და მომხმარებლების წინაშე (მარტივი თამასუქების ჩათვლით). აღნიშნული თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საფასურის რეალური ღირებულებით, რასაც აკლდება შესაბამის ოპერაციასთან პირდაპირ დაკავშირებული თანხები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ნასესხები სახსრების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების აღიარების შეწყვეტისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

დამატებით გამოშვებული პირველადი კაპიტალის ინსტრუმენტები უვადო ანუიტეტით და პროცენტის ნებაყოფლობითი გადახდის პირობით, კლასიფიცირდება ფინანსურ ვალდებულებებამდე მაშინ, როდესაც ინსტრუმენტები არ არის კონვერტირებადი საკუთარ კაპიტალად და ჯგუფს არ აქვს უპირობო უფლება, თავიდან აიცილოს ფულადი სახსრების მიწოდება წინასწარ განსაზღვრული გამომწვევი მოვლენის შემთხვევაში. ასეთი ინსტრუმენტები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ხოლო შესაბამისი პროცენტი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აისახება საპროცენტო ხარჯში.

თუ ჯგუფი შეისყიდის საკუთარ სესხს, მას ამოიღებენ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებიდან, ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის აღირიცხება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ისეთი აქტივის შექმნისთვის, აგებისა თუ წარმოებისთვის უშუალოდ მიკუთვნებადი სესხის მიღების ხარჯები, რომლის მიზნობრივი მოხმარებისთვის ან რეალიზაციისთვის მომზადებასაც საკმაოდ დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება, როგორც აქტივის ღირებულების ნაწილი. სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული ყველა დანარჩენი დანახარჯი დადგომისთანავე გატარდება პერიოდის ხარჯად. სესხის მიღების ხარჯი შედგება პროცენტისგან და სხვა ხარჯებისგან, რომლებსაც საწარმო გაიღებს სესხის მიღებასთან დაკავშირებით.

სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული ვალი წარმოადგენს ბანკის მიერ საერთაშორისო ან ადგილობრივი საფინანსო ბაზრებიდან მოზიდულ გრძელვადიან ფულად სახსრებს. ბანკის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სუბორდინირებული ვალის მფლობელებს სხვა კრედიტორებთან შედარებით ექნებათ სესხის დაფარვის უფრო დაბალი პრიორიტეტი. სუბორდინირებული ვალი ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**იჯარა (2019 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა)****ჯგუფი, როგორც მოიჯარე**

ხელშეკრულების გაფორმების დროს ჯგუფი აფასებს, ხელშეკრულება წარმოადგენს ან შეიცავს თუ არა იჯარას. ხელშეკრულება წარმოადგენს ან შეიცავს იჯარას, თუ იგი გულისხმობს გარკვეული პერიოდის განმავლობაში კონკრეტული აქტივის გაკონტროლების ან გამოყენების უფლებას ანაზღაურების სანაცვლოდ. ჯგუფი იჯარის დაწყების თარიღად მიიჩნევს იმ დღეს, როდესაც მეიჯარე საბაზისო აქტივს გამოყენებისთვის გადასცემს ჯგუფს. თუ საიჯარო ხელშეკრულება იჯარის რამდენიმე კომპონენტს შეიცავს, ჯგუფი ხელშეკრულებაში ანაზღაურებას შეუსაბამებს იჯარის თითოეულ კომპონენტს ფარდობითი ინდივიდუალური ფასების საფუძველზე და მათ ცალ-ცალკე აღრიცხავს.

ჯგუფის ძირითადი საიჯარო საქმიანობა მოიცავს მომსახურების ცენტრების, ბანკომატების სივრცეებისა და საწყობების იჯარას. შეუქცევად იჯარას 10 წლამდე ვადა აქვს. საიჯარო გადასახდელები, უმეტეს შემთხვევაში, ფიქსირებულია. ხელშეკრულებებში, როგორც წესი, არ არის შესული იჯარის ვადის გაგრძელების ან შეწყვეტის პირობა და არ შეიცავს დათქმებს.

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივის და საიჯარო ვალდებულების აღიარება

ჯგუფი იჯარის დაწყების თარიღისთვის აღიარებს გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივს და საიჯარო ვალდებულებას. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივი თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, რაც მოიცავს იჯარის ამოქმედების თარიღით ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდებით დაკორექტირებული საიჯარო ვალდებულების საწყის ოდენობას. ამას ემატება გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები და საბაზისო აქტივის დემონტაჟსა და ობიექტიდან გატანასთან, ან სავარაუდო დემონტაჟის ხარჯები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. ამის შემდეგ გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივს ცვეთა ერიცხება იჯარის ვადის განმავლობაში ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით. ჯგუფი გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებზე იყენებს თვითღირებულების მოდელს, იმ აქტივების გარდა, რომლებიც აკმაყოფილებს საინვესტიციო ქონების განსაზღვრებას. ასეთ შემთხვევაში გამოიყენება გადაფასების მოდელი.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება მომავალი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, გარდა დღ-ის გადახდებისა, და მისი დისკონტირება ხდება ჯგუფის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით. საიჯარო ვალდებულება შემდეგ ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

აღიარებიდან გამონაკლისები

ჯგუფი იყენებს აღიარების გამონაკლისებს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა მიხედვითაც, იჯარის ვადა მთავრდება 12 თვეში თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის, და აგრეთვე იმ საიჯარო ხელშეკრულებებზე, რომელთა საბაზისო აქტივი დაბალი ღირებულებისაა. ჯგუფი ამ იჯარებთან დაკავშირებულ საიჯარო გადასახდელებს აღიარებს, როგორც ხარჯს და იჯარის ვადას წრფივი მეთოდით არიცხავს.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****იჯარა (2019 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა)****ჯგუფი, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)**

საიჯარო ხელშეკრულებების მოდიფიკაცია

თუ საიჯარო ხელშეკრულების მოდიფიკაცია ხდება იჯარის გამოყენების სფეროს ან იჯარის ღირებულების შეცვლით, რომელიც იჯარის თავდაპირველი პირობების ნაწილი არ ყოფილა, ჯგუფი განსაზღვრავს, მოდიფიკაციის შედეგად წარმოიქმნება თუ არა:

- განცალკევებული იჯარა, ან
- ცვლილება არსებული იჯარის აღრიცხვის წესში

ჯგუფი იჯარის მოდიფიკაციას ასახავს, როგორც განცალკევებულ იჯარას, თუ არსებობს ორივე შემდეგი პირობა:

- მოდიფიკაციის შედეგად იზრდება იჯარის გამოყენების სფერო იმის გამო, რომ იჯარას ემატება ერთი ან რამდენიმე საიჯარო აქტივის გამოყენების უფლება; და
- იჯარის ანაზღაურება იზრდება ისეთი ოდენობით, რომელიც თანაზომადია იჯარის გაზრდილი გამოყენების სფეროს შესაფერისი განცალკევებული ხელშეკრულების ფასისა და ასევე კონკრეტული ხელშეკრულების გარემოებების ამსახველი, ამ განცალკევებული ფასის ნებისმიერი შესაბამისი კორექტირების გათვალისწინებით.

იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც არ აღირიცხება, როგორც განცალკევებული იჯარა, ჯგუფი ხელახლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას შემდეგნაირად:

- ამცირებს აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულებას იჯარის ნაწილობრივ ან სრულად შეწყვეტის ასახვის მიზნით, იჯარის ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომლის შედეგად მცირდება იჯარის მოქმედების სფერო. ჯგუფი მოგებაში ან ზარალში აღიარებს ნებისმიერ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც დაკავშირებულია იჯარის ნაწილობრივ ან მთლიან შეწყვეტასთან; ან
- შესაბამისად აკორექტირებს აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის ყველა სხვა მოდიფიკაციის გათვალისწინებით.

ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

იჯარის დასაწყისში ჯგუფი თავის თითოეულ იჯარას ან საოპერაციო იჯარის, ან ფინანსური იჯარის კლასიფიკაციას ანიჭებს.

ფინანსური იჯარა

იჯარა, რომელიც საიჯარო აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ პრაქტიკულად ყველა რისკსა და სარგებელს მოიჯარეს გადასცემს, ფინანსურ იჯარად კლასიფიცირდება. ყველა დანარჩენი იჯარა საოპერაციო იჯარაა. ჯგუფი ფინანსური იჯარაზე დავალიანებას აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იჯარაში განხორციელებული წმინდა ინვესტიციის თანხის ოდენობით, იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან. მინიმალური საიჯარო გადასახადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლისას დისკონტირების ფაქტორად გამოიყენება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი. თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები შედის ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების პირველად შეფასებაში. მიღებული საიჯარო გადასახდელები გადანაწილდება ფინანსურ იჯარასა და დაუფარავი საიჯარო გადასახდელების შემცირებას შორის. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება იმისდა მიხედვით, თუ როგორია მუდმივი პერიოდული უკუგების კოეფიციენტი მიმდინარე წმინდა ინვესტიციაზე.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****იჯარა (2019 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი პოლიტიკა)*****საოპერაციო იჯარა***

ჯგუფი საოპერაციო იჯარის აქტივებს წარმოადგენს კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აქტივების ხასიათის მიხედვით. საოპერაციო იჯარიდან საიჯარო შემოსავლის აღიარება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადის განმავლობაში, როგორც წმინდა სხვა შემოსავლისა. საოპერაციო იჯარიდან შემოსავლების მიღების თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება.

იჯარის აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც 2019 წლის 1 იანვრამდე იყო ძალაში, წარმოდგენილია წინა წლის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პრინციპების მიმოხილვა***

ჯგუფი ყველა სესხსა და სხვა სავალო ფინანსურ აქტივებზე (რომლებიც არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღრიცხავს სასესხო ვალდებულებებთან და ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებებთან ერთად. ამ თავში ყველა მოიხსენიება „ფინანსურ აქტივებად“. ფასს 9-ის მიხედვით, წილობრივი ინსტრუმენტები არ ექვემდებარება გაუფასურებას.

რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, რომელიც უკავშირდება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში ვალდებულებების შეუსრულებლობის ალბათობას, თუ სესხის გაცემის შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა. ასეთ შემთხვევაში რეზერვი ეყრდნობა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში. თუ ფინანსური აქტივი შეესაბამება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივის განმარტებას, მაშინ რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებას.

ჯგუფი გამარტივებულ მიდგომას იყენებს სავაჭრო, საიჯარო და სხვა დებიტორული დავალიანებისა და სახელშეკრულებო აქტივებისთვის და აღრიცხავს მათი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ ზარალს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად, ჯგუფი ჯერ ინდივიდუალურად აფასებს, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხების გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდეგ ის კოლექტიურად აფასებს სესხებს, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის მნიშვნელოვანი და სესხებს, რომლებიც არის მნიშვნელოვანი, მაგრამ რომელთა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ინდივიდუალური შეფასების მიხედვით, არ არსებობს.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)**მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისადმი ეტაპობრივი მიდგომა**

ჯგუფმა დაწერა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ჯგუფი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს აჯგუფებს შემდეგნაირად: პირველი სტადია, მეორე სტადია, მესამე სტადია და „შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული“, ქვემოთ აღწერილი წესით:

- პირველი სტადია: ჯგუფი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს იმ ოდენობით, რომ გაუტოლდეს 12-თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. ეს ზარალი არის აქტივის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის შემთხვევების გამო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც მოსალოდნელია საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში იმ დაშვებით, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი. 12 თვეზე ნაკლები დარჩენილი ვადის მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში გამოიყენება დეფოლტის ალბათობა, რომელიც შეესაბამება დარჩენილ ვადას.
- მეორე სტადია: იმ ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომელთა საკრედიტო რისკი ამ ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაზრდილად ითვლება, ჯგუფი საკრედიტო ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით. ამისათვის საჭიროა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლა აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში დეფოლტის ალბათობაზე დაყრდნობით, რაც ნიშნავს ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის ალბათობას. საკრედიტო ზარალის რეზერვი ამ სტადიაზე უფრო მაღალია საკრედიტო რისკის ზრდის გამო და აგრეთვე იმიტომ, რომ უფრო გრძელვადიანი პერიოდი გასათვალისწინებელი პირველი სტადიის 12-თვიან პერიოდთან შედარებით. ფინანსური ინსტრუმენტები მეორე სტადიაზე ჯერ არ ითვლება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად.
- მესამე სტადია: თუ ფინანსური ინსტრუმენტები საკრედიტო რისკით უფასურდება, ისინი გადაინაცვლებს მესამე სტადიაზე. ჯგუფი ზარალის რეზერვს აღიარებს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ოდენობით, რაც ასახავს ამ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების დეფოლტის 100%-იან ალბათობას.

ფასს 9-ის გაუფასურებასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მოქმედების არეალში მოქცეული ფინანსური ინსტრუმენტები ზემოთ წარმოდგენილი სამი სტადიიდან ერთ-ერთში კლასიფიცირდება. შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული თუ არ არის, ახლად წარმოქმნილი აქტივები კლასიფიცირდება პირველ სტადიად და ამ სტადიაზე რჩება მანამ, სანამ ჩაითვლება, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რა შემთხვევაშიც აქტივი გადადის მე-2 სტადიაზე.

შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ითვალისწინებს ფინანსური აქტივის ყველა სახელშეკრულებო პირობას და მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად, თუ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება აქტივის მთელი არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით. შემენილი ან შექმნილი გაუფასურებულ აქტივად აღიარებული აქტივი ამ სტატუსს ჩამოწერამდე შეინარჩუნებს. ფასს 9-ასთან დაკავშირებით გამოყენებული ძირითადი შეფასებები და ვარაუდები წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა***ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა*

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა, ან
- ჯგუფმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ჯგუფმა (ა) გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, ჯგუფის მიერ აქტივის აღიარება ხდება მონაწილეობის შენარჩუნების პირობით. მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და ჯგუფის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით

როდესაც უწყვეტი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შეძენილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით), ჯგუფის ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, ჯგუფის ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ოფციონის რეალიზაციის ფასს შორის უმცირესით.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა და მოდიფიკაცია

ჯგუფი ზოგჯერ ახდენს ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების რესტრუქტურირებას ან სხვაგვარ მოდიფიკაციას. ასეთ დროს ჯგუფი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე აფასებს, ახალი პირობები არის თუ არა არსებითად განსხვავებული თავდაპირველი პირობებისგან. ჯგუფი ფინანსური აქტივის, მაგალითად, მომხმარებელზე გაცემული სესხის, აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც რესტრუქტურირების შედეგად პირობები იმდენად შეიცვალა, რომ საქმე არსებითად ახალ სესხთან გვაქვს, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელშეკრულების პირობების რესტრუქტურირება განპირობებულია მსესხებლის ფინანსური სიძნელეებით. როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა, სხვაობის აღიარება ხდება აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობის ან ზარალის სახით, თუკი გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული. ახლად აღიარებული სესხების კლასიფიცირება ხდება პირველ სტადიად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისთვის, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ახალი სესხი ითვლება შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ სესხად.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (გაგრძელება)**

ჯგუფი შემდეგ ფაქტორებს ითვალისწინებს იმის გადასაწყვეტად, ჩამოწეროს (შეწყვიტოს აღიარება) თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტი:

- სესხის ვალუტის ცვლილება;
- საპროცენტო განაკვეთის ტიპის ცვლილება;
- წილობრივი მახასიათებლის შემოტანა;
- კონტრაქტის შეცვლა;
- თუ მოდიფიკაცია იმგვარია, რომ ინსტრუმენტი აღარ დააკმაყოფილებდა SPPI კრიტერიუმს.

თუ პირობები არსებითად განსხვავებული არ არის, ან რესტრუქტურისაცა განპირობებულია მსესხებლის ფინანსური სიძნელეებით, ამ შემთხვევაში, რესტრუქტურისაცა ან მოდიფიკაცია არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას და ჯგუფი გადაიანგარიშებს მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულებას ფინანსური აქტივის გადაფასებული ფულადი ნაკადების საფუძველზე და მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს საპროცენტო შემოსავალში აღიარებს. ახალი მთლიანი (ბრუტო) საბალანსო ღირებულება გამოითვლება მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით.

იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება და სესხების მოდიფიკაცია

ზოგჯერ ჯგუფი დათმობაზე მიდის ან, როდესაც მსესხებელს ფინანსური სიძნელეები აქვს, ცვლის სესხის თავდაპირველ პირობებს, ნაცვლად იმისა, რომ დაისაკუთროს ან იძულებითი ღონისძიების გზით მიიღოს უზრუნველყოფის საგანი. ჯგუფი იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავს იკავებს მაშინ, როდესაც მიდის ასეთ დათმობებსა და მოდიფიკაციებზე მსესხებლის არსებული ან მოსალოდნელი ფინანსური სიძნელეების პასუხად და, მსესხებელი ფინანსურად გამართული რომ ყოფილიყო, ჯგუფი ამ პირობებს არ დათანხმდებოდა. იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება შესაძლოა მოიცავდეს სესხის დაფარვის გადავადებას და სესხის ახალ პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც გაანგარიშებულია პირობების მოდიფიკაციამდე. აქტივები, რომლებზეც ხდება იძულების ღონისძიების გამოყენებისგან თავის შეკავება, მიეკუთვნება მესამე სტადიას. გადაწყვეტილება იმის შესახებ, თუ რამდენ ხანს დარჩება აქტივი ამ კატეგორიაში, მიიღება ინდივიდუალურად კომერციული და მცირე და საშუალო ზომის სესხების შემთხვევაში, ხოლო დანარჩენი სესხების შემთხვევაში, მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული გადახდაა საჭირო იმისთვის, რომ სესხი ამ კატეგორიიდან მეორე სტადიაზე გადავიდეს. სესხის მეორე სტადიაზე გადასვლის შემდეგ ჯგუფი ხელახლა აფასებს, ხომ არ მომხდარა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, თუმცა, პირველ სტადიაზე გადატანამდე ასეთი აქტივები მეორე სტადიაზე რჩება მინიმუმ 12-თვიანი საცდელი ვადით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****სასაქონლო-მატერიალური მარაგები**

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

გასაყიდად არსებული გრძელვადიანი აქტივები და შეწყვეტილი ოპერაციები

გრძელვადიანი აქტივებსა და გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფს გასაყიდად არსებულის კატეგორიას ჯგუფი იმ შემთხვევაში მიაკუთვნებს, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება ძირითადად გაყიდვის ოპერაციიდან და არა მათი უწყვეტი გამოყენებით მოხდება. გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები და გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფები ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (გამოკლებული რეალიზაციაზე დანახარჯები) შორის უმცირესით. გაყიდვის დანახარჯები არის ნაზარდი დანახარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის მიკუთვნებადი აქტივის (გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფის) გასხვისებისთვის, ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯებისა და მოგების გადასახადის ხარჯის გამოკლებით.

გასაყიდად გამიზნულად კლასიფიცირების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულად ჩაითვლება მხოლოდ მაშინ, თუ გაყიდვის მაღალი ალბათობა არსებობს და აქტივი ან გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფი არსებულ მდგომარეობაში ხელმისაწვდომია დაუყოვნებლივ გასაყიდად. გაყიდვის გარიგების შესასრულებლად საჭირო ნაბიჯები იმაზე უნდა მიანიშნებდეს, რომ არ არის მოსალოდნელი გაყიდვაში ცვლილებების შესვლა ან გაყიდვის გადაწყვეტილების შეცვლა. ხელმძღვანელობას გადაწყვეტილი უნდა ჰქონდეს აქტივის გაყიდვა და აქტივი უნდა გაიყიდოს კლასიფიკაციიდან ერთი წლის განმავლობაში.

გასაყიდად გამიზნული აქტივის თავდაპირველ კლასიფიკაციამდე ამ აქტივის საბალანსო ღირებულება ფასდება მოქმედი ფასს-ების შესაბამისად.

გასაყიდად არსებულის კატეგორიაში შესული ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა ან ამორტიზაცია არ ხდება.

გასაყიდად გამიზნულის კატეგორიაში შესული აქტივები და ვალდებულებები სხვა აქტივებისა და ვალდებულებებისგან ცალკეა წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

გასასხვისებელი აქტივების ჯგუფი ითვლება შეწყვეტილ ოპერაციად მაშინ, თუ ის არის სამეურნეო სუბიექტის კომპონენტი, რომელიც ან გასხვისებულია, ან კლასიფიცირებულია როგორც გასაყიდად არსებული, და:

- წარმოდგენს საქმიანობის ცალკე აღებულ ძირითად მიმართულებას ან საქმიანობის გეოგრაფიულ არეალს
- არის საქმიანობის ცალკე აღებული ძირითადი მიმართულების ან გეოგრაფიული არეალის საქმიანობის გასხვისების ერთიანი კოორდინირებული გეგმის ნაწილი ან
- არის შვილობილი კომპანია, რომელიც შექმნილია მხოლოდ და მხოლოდ გადაყიდვის მიზნით.

შეწყვეტილი ოპერაციები არ აისახება უწყვეტი საქმიანობის შედეგებში და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება როგორც შეწყვეტილი ოპერაციებიდან წმინდა მოგების ან ზარალის ერთიანი თანხა. შეწყვეტილი ოპერაციების საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო საქმიანობებისთვის მიკუთვნებადი წმინდა ფულადი ნაკადები ცალკეა წარმოდგენილი ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

*(ათას ლარში)***გადასახადით დაბეგრვა**

მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი გამოიანგარიშება შესაბამის ტერიტორიაზე მოქმედი ნორმატიული აქტების შესაბამისად, სადაც საქართველოს ბანკის ჯგუფი და მისი შვილობილი კომპანიები საქმიანობენ.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გულდვილის პირველადი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღირიცხება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც მოქმედებდა ან არსებობდა ამოქმედებული იყო ანგარიშგების დღეს.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შვილობილ კომპანიებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის აღდგენის დრო და ახლო მომავალში მათი აღდგენა არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოსა და ბელარუსში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ჯგუფის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები შესულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

საინვესტიციო ქონება

საინვესტიციო ქონება არის მიწა ან შენობა ან შენობის ნაწილი, რომელიც გამიზნულია საიჯარო შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის და რომელსაც ჯგუფი არ იყენებს.

საინვესტიციო ქონების თავდაპირველი აღიარება ხდება თვითღირებულებით, ტრანსაქციის ხარჯების ჩათვლით და შემდეგ ხელმეორედ ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც ასახავს საბაზრო პირობებს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. ჯგუფის საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სხვადასხვა წყაროს საფუძველზე, მათ შორის დამოუკიდებელი შემფასებლების ანგარიშების მიხედვით, რომლებსაც აქვთ აღიარებული და შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაცია და ანალოგიური ადგილმდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასების გამოცდილება. რაც შეეხება გარკვეულ საინვესტიციო ქონებას, რომლის გამოსყიდვის ოფციონი გადაცემულია წინა მფლობელებისთვის, ასეთი ქონების სამართლიანი ღირებულება საანგარიშგებო თარიღისთვის განისაზღვრა გამოსყიდვის ღირებულებით.

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეცვლით განპირობებული შემოსულობა ან ზარალი, ასევე იჯარიდან მიღებული შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სხვა შემოსავლის მუხლში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

საინვესტიციო ქონება (გაგრძელება)

თუ საინვესტიციო ქონებას დაიკავებს მესაკუთრე, მაშინ ხდება მისი რეკლასიფიცირება ძირითად საშუალებებად და მისი საბალანსო ღირებულება რეკლასიფიცირების თარიღისთვის ხდება მისი დასაშვები ღირებულება, რომელიც შემდგომში ცვეთას ექვემდებარება. იმ შემთხვევაში, თუ საინვესტიციო ქონება აკმაყოფილებს გასაყიდად გამიზნული აქტივის კრიტერიუმებს, მისი გადატანა ხდება გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურება. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება, ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები იმაზე მიანიშნებს, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

აქტივის ცვეთა აითვლება იმ თარიღიდან, როდესაც აქტივი ექსპლუატაციისთვის მზად არის და ხელმისაწვდომია. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	<u>წელი</u>
საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	100-მდე
ავეჯი და მოწყობილობები	3-20
კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	5-10
სატრანსპორტო საშუალებები	2-7

ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადები და მეთოდები გადაისინჯება და დაკორექტირდება შესაბამისად.

დაუმთავრებელი მშენებლობები თვითღირებულებით აღრიცხება და ცვეთა არ ერიცხება მანამ, სანამ არ გახდება ექსპლუატაციისთვის ვარგისი და მოხდება მათი კლასიფიცირება ძირითადი საშუალებების შესაბამის ჯგუფში.

საიჯარო ქონების გაუმჯობესებების ცვეთა ხდება შესაბამისი საიჯარო აქტივის მთლიანი ვადის განმავლობაში, ან იჯარის მოსალოდნელ ვადაზე, რომელიც უფრო ხანმოკლეა.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ ისინი არ ექვემდებარება კაპიტალიზაციას.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****გუდვილის გაუფასურება**

გუდვილის გაუფასურების შეფასება ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად თუ მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულება შეიძლება გაუფასურებული იყოს.

გაუფასურების შემოწმების მიზნით, საწარმოთა გაერთიანებისას დარიცხული გუდვილი შესყიდვის თარიღიდან გადანაწილდება ჯგუფის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელ ერთეულებზე ან ასეთ ერთეულთა ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ საწარმოთა გაერთიანების შედეგად მიღებული სინერგიიდან სარგებელს მიიღებენ, განურჩევლად იმისა, აღნიშნულ ერთეულებს ან ერთეულთა ჯგუფებს ჯგუფის სხვა აქტივები განეკუთვნება, თუ ვალდებულებები. ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეული ან ერთეულთა ჯგუფი, რომლებზეც გუდვილია გადანაწილებული:

- წარმოადგენს უმცირეს დონეს, რომელზეც ჯგუფი ახდენს გუდვილის მონიტორინგს შიდა მართვის მიზნებისთვის; და
- არ აღემატება ფასს (IFRS) 8-ის „საოპერაციო სეგმენტები“ შესაბამისად განმარტებული სეგმენტის სიდიდეს.

გაუფასურება განისაზღვრება იმ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულების შეფასებით, რომელსაც გუდვილი უკავშირდება. თუ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის (ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების ჯგუფის) ანაზღაურებადი ღირებულება ნაკლებია საბალანსო ღირებულებაზე, ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება. გაუფასურების ზარალის აღდგენა მომავალ პერიოდებში შეუძლებელია.

არამატერიალური აქტივები

ჯგუფის არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შეძენილი არამატერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. პირველადი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადები ითვლება სასრულად, ამორტიზდება ოთხიდან 15 წლამდე ვადაზე და გაუფასურების დასადგენად მოწმდება მაშინ, როდესაც არსებობს არამატერიალური აქტივების გაუფასურების ნიშნები. არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება, სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

კომპიუტერული პროგრამების მართვასთან დაკავშირებული დანახარჯები მათი გაწვევითანავე აღირიცხება ხარჯების ნაწილში. პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის ხარჯები (დაკავშირებული ახალი, მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებული პროგრამული უზრუნველყოფის ტესტირებასა და დიზაინთან) აღიარებულია, როგორც არამატერიალური აქტივი მხოლოდ მაშინ, როდესაც ჯგუფს აქვს ამ პროცესის ბოლომდე მიყვანის სურვილი და ტექნიკური უნარი იმ მოცულობით, რომ შესაძლებელი იყოს პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენება თუ გაყიდვა, აგრეთვე აქტივს შეეძლოს სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოტანა განვითარების ხარჯების გათვალისწინებით. უნდა არსებობდეს რესურსები აქტივის ბოლომდე მიყვანისთვის და შესაძლებელი იყოს განვითარების ხარჯების სანდოდ შეფასება. კვლევასა და პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნაზე გაწეული სხვა დანახარჯების აღრიცხვა მათი გაწვევითანავე ხდება სხვა ხარჯების ნაწილში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

*(ათას ლარში)***ანარიცხები**

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ჯგუფს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ოპერაციები

ჯგუფის თანამშრომლები (უმალესი რგოლის აღმასრულებელი პირების ჩათვლით) იღებენ აქციებზე დაფუძნებულ ანაზღაურებას, რომლის მიხედვითაც ისინი ჯგუფისგან გაწეული მომსახურების სანაცვლოდ ანაზღაურების სახით წილობრივ ინსტრუმენტებს იღებენ („წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული განსაზღვრული გარიგებები“).

ოპერაციები წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორებით

თანამშრომლებთან წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებების ხარჯი ფასდება გადაცემის თარიღისთვის მათი სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე.

წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების ოპერაციების ღირებულების აღიარება, საკუთარი კაპიტალის შესაბამის ზრდასთან ერთად, ხდება იმ პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც შესრულდა სამუშაო და/ან გაიწია მომსახურება, დასრულებული იმ თარიღით, როდესაც შესაბამის თანამშრომლებს სრულად გადაეცა აქციების ფლობის უფლება (შემდგომში „უფლების გადაცემის თარიღი“). უფლების გადაცემის თარიღამდე ანგარიშგების ყოველი თარიღით აღიარებული წილობრივი ინსტრუმენტებით განხორციელებული ოპერაციების მთლიანი ხარჯი ასახავს უფლების გადაცემის პერიოდის გასვლას და ჯგუფის შეფასებით წილობრივი ინსტრუმენტების იმ რაოდენობას, რა რაოდენობაზეც საბოლოოდ გადაიყვანა უფლება. მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშის ხარჯი ან დანარიცხი მოცემული პერიოდისთვის წარმოადგენს ამ პერიოდის დასაწყისში და დასასრულს აღიარებული კუმულაციური ხარჯების მოძრაობას.

ხარჯის აღიარება არ ხდება იმ გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებზეც საბოლოოდ არ გადაიყვანა უფლება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც წილობრივი ინსტრუმენტის გადაცემისას უფლების გადაცემა პირობითია და დამოკიდებულია საბაზრო პირობებზე და ითვლება უფლების გადაცემად იმისდა მიუხედავად, დაკმაყოფილდა თუ არა საბაზრო პირობა, თუმცა ყველა დანარჩენი სახელშეკრულებო პირობა დაკმაყოფილებული უნდა იყოს.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორების პირობები შეიცვლება, ხდება მინიმალური ხარჯის აღიარება ისე, თითქოს პირობები არ შეცვლილა. დამატებითი ხარჯის აღიარება მოხდება ნებისმიერი ისეთი მოდიფიკაციის შემთხვევაში, რომელიც ცვლილების დღეს ჩატარებული შეფასებით აქციებზე დაფუძნებული გადახდის სისტემის მთლიან სამართლიან ღირებულებას ზრდის ან სხვაგვარად არის სარგებლის მომტანი თანამშრომლისთვის.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული ახალი გადახდა განისაზღვრება, როგორც წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გაუქმებული გადახდის ჩანაცვლება, წილობრივი ინსტრუმენტების ჩანაცვლება აღირიცხება მოდიფიკაციის სახით.

თუ წილობრივი ინსტრუმენტებით ანგარიშსწორება გაუქმდება, ეს აღირიცხება ისე, თითქოს უფლების გადაცემა მოხდა გაუქმების დღეს და მასთან დაკავშირებული ყოველგვარი ხარჯი, რომელიც ჯერ არ არის აღიარებული, დაუყოვნებლივ აღიარდება. თუმცა თუ ახალი ანაზღაურება ჩანაცვლებს გაუქმებულს და გაცემის დღეს აღირიცხება, როგორც ჩანაცვლებული ანაზღაურება, გაუქმებული და ახალი ანაზღაურება აისახება ისე, თითქოს ისინი წარმოადგენდნენ თავდაპირველი ანაზღაურების მოდიფიკაციას, წინა აბზაცში აღწერილის შესაბამისად.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

*(ათას ლარში)***საკუთარი კაპიტალი***საწესდებო კაპიტალი*

ჩვეულებრივი აქციები საკუთარ კაპიტალად არის კლასიფიცირებული. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღირცხულია საკუთარი კაპიტალის შემოსავლებიდან გამოქვითვების სახით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

გამოსყიდული აქციები

როდესაც საქართველოს ბანკის ჯგუფი ან მისი შვილობილი კომპანიები იძენენ საქართველოს ბანკის ჯგუფის აქციებს, გადახდილი საფასური და ამ ოპერაციასთან დაკავშირებული ხარჯები (მოგების გადასახადის გამოკლებით) გამოიქვითება მთლიანი კაპიტალიდან, როგორც გამოსყიდული აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. შემდგომში ასეთი აქციების გაყიდვის ან ხელახლა გამოშვების შემთხვევაში ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა საკუთარ კაპიტალში. გამოსყიდული აქციები აღირცხება ნომინალური ღირებულებით და დაკორექტირდება პრემიებით დამატებით შეტანილ კაპიტალთან მიმართებით.

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია, როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება საკუთარი კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი გამოცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები გაცხადდება მაშინ, როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან გამოცხადებულია ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე. დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებული ყველა ხარჯი ემატება დივიდენდის თანხას და პირდაპირ საკუთარ კაპიტალში აღირცხება.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

*(ათას ლარში)***შემოსავლის და ხარჯის აღიარება**

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება. შემოსავლისა და ხარჯის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისა და პროცენტის ფასიანი ქაღალდების შემთხვევაში, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც მოსალოდნელ სამომავლო ფულად გადახდებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის განმავლობაში ადისკონტირებს ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ჯგუფი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღიარდება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

პირველ და მეორე სტადიებზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ჯგუფი საპროცენტო შემოსავალს გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე. მესამე სტადიაზე მყოფი ფინანსური აქტივების საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამორტიზებულ ღირებულებაზე (ანუ მთლიან საბალანსო ღირებულებას გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი). ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირდება, როგორც მხოლოდ შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებად, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით ამ შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივების ამორტიზებულ ღირებულებაზე. ფასს 9-ის შედეგად ბუღალტრული აღრიცხვის 1-ელ საერთაშორისო სტანდარტში (ბასს 1) „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ შესული ცვლილებების გამო ჯგუფი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ცალკე წარმოადგენს საპროცენტო შემოსავალს, რომელსაც გამოითვლის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ჯგუფი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მომხმარებლებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურების სანაცვლოდ. გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი აღიარდება მაშინ, როდესაც ჯგუფი აკმაყოფილებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება იმავე პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიო მოსაკრებლიდან და გასამრჯელოებს აქტივების მართვიდან, მეურვეობიდან, მომსახურებების ან პროდუქტების პაკეტიდან, ასევე სხვა მართვის თუ საკონსულტაციო მომსახურებიდან. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****შემოსავლის და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)***მომხმარებელთა წახალისების პროგრამა*

ბიზნესში მომხმარებელთა წახალისების პროგრამის დაგროვილი ქულები აღირიცხება როგორც გადავადებული შემოსავალი და მისი აღიარება თანდათანობით, მათი მიღებისთანავე ხდება შემოსავლებში. ჯგუფი მომხმარებელთა წახალისების პროგრამიდან მიღებულ საერთო შემოსავალს აღიარებს მაშინ, როდესაც შესრულდება სახელშეკრულებო ვალდებულება ანუ როდესაც მომხმარებელი გამოისყიდის ქულებს ან ქულებს ვადა გაუვა. აქ ჯგუფი მოქმედებს როგორც პრინციპალი. ჯგუფი თავის შემოსავალს აფასებს როგორც თავის ანგარიშზე შენარჩუნებულ წმინდა თანხას, რომელიც წარმოადგენს სხვაობას სასაჩუქრე ქულებზე მიკუთვნებულ ანაზღაურებასა და სასაჩუქრე ქულების გაცემისთანავე საჩუქრების მოწოდებისთვის მესამე მხარისათვის გადასახდელ თანხას შორის. ამ შემთხვევაში ჯგუფი მოქმედებს როგორც აგენტი). ჯგუფი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს დაგროვილი ქულების იმ ნაწილს, რომლის გამოყენებაც სტატისტიკურ მონაცემებზე დაყრდნობით მოსალოდნელია მომხმარებლების მიერ. ეს ქულები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღირიცხება ვალდებულებად და მათი აღიარება შემოსავალში ხდება ამ ქულების მიღების ან ვადის ამოწურვისთანავე.

სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება დროის გარკვეულ მომენტში ხდება

ისეთი ტრანსაქციის ტიპის მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული საკომისიო შემოსავალი, როგორცაა ანგარიშსწორება, საბროკერო საქმიანობა, ნაღდი ფულის და ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები, აღირიცხება მაშინ, როდესაც დასრულდება მომსახურების გაწევა იმ პირობით, რომ ასეთი საკომისიო არ ექვემდებარება დაბრუნებას ან სხვა პირობით ვალდებულებას, რომელიც ჯგუფის კონტროლს არ ექვემდებარება. ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი წარმოადგენს დამატებით საკომისიოს (გარდა უცხოურ ვალუტაში შესრულებული გარიგებებისა, რომლის შემოსავალიც აღირიცხება წმინდა უცხოური ვალუტის შემოსულობაში), რომელიც მომხმარებლებს ეკისრება ვალუტის კონვერტაციის მომსახურებისთვის საზღვარგარეთ ბარათების გამოყენების შემთხვევაში.

შემოსავალი დივიდენდებიდან

დივიდენდიდან შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ჯგუფს განესაზღვრება თანხების მიღების უფლება.

არარეგულარული მუხლები

ჯგუფი ცალკე ახდენს არარეგულარული ხასიათის შემოსავლისა და ხარჯების კლასიფიცირებასა და გაცხადებას. ჯგუფი არარეგულარულ შემოსავალს ან ხარჯს განსაზღვრავს, როგორც ეკონომიკური, ბიზნესის ან ფინანსური მოვლენის შედეგად განპირობებულ ან მისგან გამომდინარე შემოსავალს ან ხარჯს, რომელიც არ არის ჯგუფის ჩვეულებრივი და რეგულარული საქმიანობისთვის დამახასიათებელი და გამოწვეულია წინასწარ გაურკვეველი და არაპროგნოზირებადი გარე ფაქტორებით, რომელთა წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელია და ამიტომ მათი გათვალისწინება არ უნდა მოხდეს სამომავლო პროგნოზების გაკეთებიდან.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სამუშაო, წარსადგენი ვალუტები და უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში, რომელიც ჯგუფის წარსადგენი ვალუტაა. საქართველოს ბანკის ჯგუფის და ბანკის სამუშაო ვალუტა ქართული ლარია. ჯგუფის თითოეული წევრი თავად განსაზღვრავს სამუშაო ვალუტას და თითოეული მათგანის ფინანსურ ანგარიშგებაში შესული მუხლები ფასდება ამ სამუშაო ვალუტის გამოყენებით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშება სამუშაო ვალუტაში ხდება საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. იმ არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი გარიგების დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა. როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა სრულ შემოსავალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება სხვა სრულ შემოსავალში. ხოლო როდესაც ხდება არაფულადი მუხლის შემოსულობის ან ზარალის აღიარება სხვა მოგებაში ან ზარალში, ამ შემოსულობის ან ზარალის ყოველი საკურსო კომპონენტი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სხვაობები გარკვეული ოპერაციის სახელშეკრულებო სავალუტო კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს აისახება უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო:

	ლარი გირვანქა სტერლინგთან მიმართებით	ლარი აშშ დოლართან მიმართებით	ლარი ევროსთან მიმართებით	ლარი ბელარუსულ რუბლთან მიმართებით
31 დეკემბერი, 2019 წ.	3.7593	2.8677	3.2095	1.3639
31 დეკემბერი, 2018 წ.	3.3955	2.6766	3.0701	1.2418
31 დეკემბერი, 2017 წ.	3.5005	2.5922	3.1044	1.3083

საანგარიშგებო თარიღისთვის იმ სამეურნეო სუბიექტების აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამუშაო ვალუტა ჯგუფის წარსადგენი ვალუტისგან განსხვავდება, ლარში გადაიყვანება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი სავალუტო კურსით, ხოლო მათი მოგება-ზარალის ანგარიშგების კონვერტაცია ხდება წლის საშუალო შეწონილი სავალუტო კურსით. გადაანგარიშებისას წარმომდგარი საკურსო სხვაობა აისახება სხვა სრულ შემოსავალში. ჯგუფის წარსადგენი ვალუტისგან განსხვავებული სამუშაო ვალუტის მქონე შვილობილი ან მეკავშირე საწარმოს გასხვისებისას, სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ამ კონკრეტულ სამეურნეო სუბიექტთან დაკავშირებული გადავადებული კუმულაციური თანხის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

უცხოური ოპერაციის შეძენის შედეგად მიღებული გუდვილი და ამ შეძენის შედეგად აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში სამართლიანი ღირებულების მისაღებად შეტანილი კორექტივები აღირიცხება, როგორც უცხოური ოპერაციების აქტივები და ვალდებულებები და კონვერტირდება ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი კურსით.

*(ათას ლარში)***3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)****ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება**

წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში ჯგუფმა პირველად გამოიყენა ფასს 16 „იჯარა“. ამ ახალი სააღრიცხვო სტანდარტების მიღება შემდეგი ხასიათისა და ეფექტის მქონე ცვლილებებს განაპირობებს.

2019 წელს რამდენიმე სხვა ცვლილება და ინტერპრეტაცია მოქმედებს პირველად, მაგრამ გავლენას არ ახდენს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჯგუფს ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ფასს 16-ზე გადასვლა

ჯგუფმა მიიღო ფასს 16 „იჯარა“ 2019 წლის 1 იანვარს, მიღების სავალდებულო თარიღით. ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს ბასს 17-ს „იჯარა“, ფასიკ 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ჯგუფმა ახალი სტანდარტი გამოიყენა მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით და, 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, ამას გაუნაწილებელ მოგებაზე თავდაპირველი გამოყენების ეფექტი არ მოუხდენია. ამის შედეგად, ჯგუფს არ გადაუანგარიშებია პირველად გამოყენების წინამორბედი წლის შედარებადი თანხები. სტანდარტი გავრცელდა იმ ხელშეკრულებებზე, რომლებიც მანამდე ბასს 17-ისა და ფასიკ 4-ის მიხედვით იჯარად განისაზღვრებოდა.

ჯგუფი, როგორც მეიჯარე

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის მიხედვით აღრიცხვისგან. მეიჯარე გააგრძელებს იჯარების კლასიფიცირებას საოპერაციო ან ფინანსურ იჯარებად, ბასს 17-ის ანალოგიური პრინციპებით. შესაბამისად, ფასს 16-ს გავლენა არ მოუხდენია იმ იჯარებზე, რომლებშიც ჯგუფი მეიჯარედ გამოდის.

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე

ფასს 16-ის მიღებისას ჯგუფმა აღიარა იმ იჯარებთან დაკავშირებული საიჯარო ვალდებულებები, რომლებიც მანამდე „საოპერაციო იჯარებად“ იყო კლასიფიცირებული ბასს 17-ის „იჯარა“ მიხედვით. ეს საიჯარო ვალდებულებები შეფასდა დარჩენილი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, დამატებული ღირებულების გადასახადისთვის მიკუთვნებადი გადახდების ჩათვლით, რომლებიც დისკონტირდა 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ჯგუფის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთების გამოყენებით. 2019 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გადასინჯა თავისი თავდაპირველი მიდგომა და დღგ-ის გადახდები გამორიცხა ფასს 16-ის მიხედვით მიღებული ნაშთებიდან, რათა შესაბამისობაში მოეყვანა მსოფლიოში მიღებულ პრაქტიკასთან. 2019 წლის 1 იანვარს საიჯარო ვალდებულებებზე გამოყენებული შეწონილი საშუალო ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი 5% იყო.

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება (გაგრძელება)

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)

გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები შეფასდა ფასს 16-ზე გადასვლისთანავე საიჯარო ვალდებულებების თანაბარი ოდენობით და დაკორექტირდა წინასწარ გადახდილი თანხებით, რომლებიც ბანკმა მაშინვე, თავდაპირველი გამოყენების თარიღამდე, აღიარა. შესაბამისად, 2019 წლის 1 იანვარს ჯგუფს არ უღიარებია ფასს 16-ზე გადასვლის ეფექტი თავის გაუნაწილებელ მოგებაზე.

ფასს 16-ზე გადასვლის ეფექტი ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ასეთი იყო:

	<i>ფასს 16-ზე გადასვლის ეფექტი</i>
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები	79,165
გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივებად რეკლასიფიცირებული ავანსები	(12,249)
საიჯარო ვალდებულება	66,916

ცხრილში შეჯერებულია ჯგუფის მიერ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცხადებული ჩვეულებრივი (საოპერაციო) იჯარა და 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ახალი სტანდარტის მიხედვით აღიარებული საიჯარო ვალდებულებები.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჩვეულებრივ იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შეჯერება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღიარებულ საიჯარო ვალდებულებებთან

2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღიარებული საიჯარო ვალდებულებები	66,916
დისკონტირების ეფექტი (ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით)	56,055
აღიარებიდან გამონაკლისებია:	
- მოკლევადიანი იჯარები	729
- დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარები	352
სხვა (დღგ-ის ხარჯი)	8,410
საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებების თანახმად	132,462

(ათას ლარში)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ახალი ან შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაციები (გაგრძელება)

ჯგუფი, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)

არცერთი აქტივი არ შეესაბამება საინვესტიციო ქონების განმარტებას. 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივების შემდეგი მოძრაობა დაფიქსირდა:

	<i>შეფასებული თვითღირებულებით</i>
თვითღირებულება	
1 იანვარი, 2019 წ.	79,165
შემოსვლები	39,464
გასვლები	(3,632)
საკურსო სხვაობები	42
31 დეკემბერი, 2019 წ.	<u>115,039</u>
დაგროვილი ცვეთა	
1 იანვარი, 2019 წ.	-
ცვეთის დანარიცხი	19,751
გასვლები	(718)
საკურსო სხვაობები	16
31 დეკემბერი, 2019 წ.	<u>19,049</u>
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
1 იანვარი, 2019 წ.	<u>79,165</u>
31 დეკემბერი, 2019 წ.	<u>95,990</u>

ფასიკ (IFRIC) 23-ის ინტერპრეტაცია - „მოგების გადასახადის გამოთვლის მიდგომებთან დაკავშირებული გაურკვევლობა“

ეს ინტერპრეტაცია განმარტავს, როგორ უნდა მოხდეს ბასს (IAS) 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ აღიარების და შეფასების მოთხოვნების გამოყენება, როდესაც მოგების გადასახადით გამოთვლის მიდგომებს თან ახლავს გაურკვევლობა. მოგების გადასახადით დაბეგვრასთან დაკავშირებული გაურკვევლობა როცა არსებობს, ეს ინტერპრეტაცია განსაზღვრავს:

- საწარმო მოგების გადასახადის გამოთვლასთან დაკავშირებულ საგადასახადო მიდგომებს ცალ-ცალკე იხილავს თუ არა;
- რა დაშვებებს აკეთებს საწარმო საგადასახადო ორგანოს მიერ საგადასახადო მიდგომების შემოწმების ჩატარებასთან დაკავშირებით;
- როგორ განსაზღვრავს საწარმო დასაბეგრ მოგებას (საგადასახადო ზარალს), საგადასახადო ბაზას, გამოუყენებელ საგადასახადო ზარალს, გამოუყენებელ საგადასახადო კრედიტებსა და საგადასახადო განაკვეთებს; და
- როგორ ითვალისწინებს საწარმო ფაქტებსა და გარემოებებში მომხდარ ცვლილებებს.

ჯგუფი წყვეტს, თითოეულ გაურკვეველ საგადასახადო მიდგომას ცალ-ცალკე განიხილავს, თუ ერთ ან რამდენიმე სხვა გაურკვეველ საგადასახადო მიდგომასთან ერთად, გამომდინარე იქიდან, რომელი მიდგომის გამოყენებით უფრო უკეთ იქნება შესაძლებელი გაურკვევლობის გადაჭრის შედეგის პროგნოზირება. ამ ინტერპრეტაციის გამოყენებისას ჯგუფმა განიხილა, ჰქონდა თუ არა მას გაურკვეველი საგადასახადო მიდგომები. ჯგუფის, გადასახადებთან თავისი შესაბამისობის საფუძველზე მოელის, რომ მისი საგადასახადო მიდგომები (შვილობილი კომპანიების მიდგომების ჩათვლით) მისაღები აღმოჩნდება საგადასახადო ორგანოებისთვის. ამ ინტერპრეტაციას გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

*(ათას ლარში)***4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები**

კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, ჯგუფის დირექტორთა საბჭო და ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას იყენებენ თავიანთ შეხედულებებსა და შეფასებებს. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

როდესაც კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრებიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელებით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ თუ ეს შეუძლებელია, სამართლიანი ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება (28-ე შენიშვნა).

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე დამოუკიდებელი პროფესიონალი შემფასებლების მიერ. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შიდა კაპიტალიზაციისა (იგივე დისკონტირებული სამომავლო ფულადი ნაკადების მეთოდი) და გაყიდვების შედარების მეთოდების კომბინაციის გამოყენებით.

ჯგუფი თავის საინვესტიციო ქონებას საკმარისი სიხშირით აფასებს, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებიდან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. შეფასების შედეგები წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში, ხოლო შეფასებაში გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და ხერხები აღწერილია 28-ე შენიშვნაში. ჯგუფის უძრავი ქონება ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში მდებარეობს. მართალია, საქართველოში მეორადი ბაზარი საკმარის საბაზრო ინფორმაციას იძლევა მცირე და საშუალო ზომის ქონების სამართლიანი ღირებულებით შეფასებისთვის, დიდი ზომის ქონების შეფასება მოითხოვს სხვადასხვა საბაზრო და არასაბაზრო ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას ხელმისაწვდომ შედარებად გასაყიდ ფასებში შესატანი კორექტირებების განსაზღვრისთვის. მიუხედავად იმისა, რომ ეს შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ყველაზე ზუსტ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მაინც განსხვავებული იყოს.

ფინანსური აქტივების რეზერვი

ფასს 9 ხელმძღვანელობას ავალდებულებს მთელი რიგი გადაწყვეტილების (განსჯის), დაშვების და შეფასების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვზე. შეფასებები და გადაწყვეტილებები ეყრდნობა ხელმძღვანელობის ცოდნასა და წარსულში მიღებულ გამოცდილებას. ხელმძღვანელობის მიერ მიღებული ძირითადი გადაწყვეტილებები მოცემულია ქვემოთ.

*(ათას ლარში)***4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)***დეფოლტის, საკრედიტო რისკით გაუფასურების და გამოსწორების (აღმოფხვრის) განმარტება (27-ე შენიშვნა)*

ჯგუფი დეფოლტს განმარტავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით. განმარტება შეიძლება სხვადასხვა პროდუქტისთვის განსხვავებული იყოს. განმარტება შეესაბამება შიდა საკრედიტო რისკის მართვის მიზნებისთვის გამოყენებულ განმარტებას და აკმაყოფილებს ფინანსური ინსტრუმენტების რისკის კლასიფიკაციის შიდა წესებს. კონტრაქტი დეფოლტში მყოფად კლასიფიცირდება ან პროცენტის, ძირითადი თანხის თუ საკომისიოს გადახდის 90 დღით დაგვიანების შემთხვევაში, ან გაკოტრების, თაღლითობის წარმოების, იძულებითი ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების თუ გადახდის ვალდებულების შეუსრულებლობის სხვა მტკიცებულების აღმოჩენის შემთხვევაში, იმისდა მიხედვით, თუ რომელი დგება უფრო გვიან. იმის განსაზღვრა, ფინანსური ინსტრუმენტი არის თუ არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, ეყრდნობა დეფოლტის რისკს და არ ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შემამცირებელ ისეთ ფაქტორებს, როგორცაა უზრუნველყოფის საგანი ან გარანტია (თავდებობა).

ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად ითვლება მაშინ, თუ კონტრაქტი არის დეფოლტის სიტუაციაში და/ან ინსტრუმენტი არის შეძენისას ან შექმნისას გაუფასურებული.

როდესაც ხდება ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად (გარდა შეძენილი ან შექმნილი გაუფასურებული აქტივებისა), იგი ინარჩუნებს ამ კლასიფიკაციას, თუ ყველა ვადაგადაცილებული თანხა არ არის ამოღებული ან არ არსებობს კრედიტის დაფარვის ზოგადი მტკიცებულება. საკრედიტო რისკის გამო რესტრუქტურისებული ფინანსური აქტივების გასვლის კრიტერიუმებად გამოიყენება მინიმუმ ექვსი თანმიმდევრული თვის გადახდები. გამონაკლისია კორპორაციული სესხების პორტფელი და სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით. მათ შემთხვევაში გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება გაკოტრებული ან კრედიტუნარო სტატუსის შეცვლა, ლიკვიდურობის პრობლემების აღმოფხვრა ან კრედიტის ამოღების სხვა ზოგადი მტკიცებულება, რაც ინდივიდუალურად ფასდება. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გასვლის კრიტერიუმებად განისაზღვრება მთლიანი ვადაგადაცილებული თანხის დაფარვა, რეფინანსირების ან უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გარდა.

როდესაც საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივი დააკმაყოფილებს დეფოლტის სიტუაციიდან გასვლის კრიტერიუმებს, იგი დარჩება მეორე სტადიაზე მინიმუმ მომდევნო 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში. 12 თანმიმდევრული გადახდის შემდეგ გადაიტანება პირველ სტადიაზე, თუ საკრედიტო რისკი სესხის გაცემის თარიღის შემდეგ მნიშვნელოვნად არ არის გაზრდილი.

*(ათას ლარში)***4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)***საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა*

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა არ არის ფასს 9-ით განმარტებული ტერმინი და ამიტომ მის მნიშვნელობას განსაზღვრავს ხელმძღვანელობა თავისი გამოცდილებისა და განსჯის საფუძველზე. იმის შესაფასებლად, საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი თუ არა, ჯგუფმა დაადგინა მთელი რიგი ხარისხობრივი და რაოდენობრივი კრიტერიუმი სხვადასხვა ფაქტორის ჰოლისტიკური ანალიზის საფუძველზე. ამ ფაქტორებს შორისაა როგორც კონკრეტული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის ან მსესხებლისთვის სპეციფიკური, ისე პორტფელის გარკვეული ნაწილებისთვის დამახასიათებელი ფაქტორები. ეს კრიტერიუმებია:

- საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რომელიც გამოიხატება თავდაპირველი აღიარების შემდეგ დეფოლტის რისკის ფარდობითი და/ან აბსოლუტური ზრდით. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა განისაზღვრება სესხის გაცემის თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების (შიდა და გარე) და საანგარიშგებო თარიღისთვის საკრედიტო რისკის რეიტინგების თითოეული აქტივისთვის ინდივიდუალურად შედარების საფუძველზე. ზღვარი (ლიმიტები) ცალ-ცალკე განისაზღვრება კორპორაციული, საცალო და მცირე/საშუალო საწარმოებისთვის და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების პორტფელებისთვის იმისდა მიხედვით, თუ რა თავდაპირველი რეიტინგი ჰქონდა მინიჭებული ამ ინსტრუმენტებს მათი წარმოქმნისას.
- კომერციულ, ფინანსურ ან ეკონომიკური პირობებში უარყოფითი ცვლილებების პროგნოზის არსებობა, რომლებიც ცუდად აისახება მსესხებლის კრედიტუნარიანობაზე.
- სახელშეკრულებო პირობების მოდიფიკაცია მსესხებლის ფინანსური პრობლემების გამო, გარდა დეფოლტისა
- ცალკეული ხელშეკრულების დონეზე ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა აღემატება დადგენილ 30-დღიან ნორმას.
- სხვა ხარისხობრივი მაჩვენებლები, მაგალითად, საკრედიტო რისკის გარე საბაზრო მაჩვენებლები ან ზოგადი ეკონომიკური პირობები, რომლებიც მიაწინებებს იმაზე, რომ სესხის გაცემის თარიღიდან რისკის დონე მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ზემოაღნიშნული ნიშნები ვლინდება ფინანსური ინსტრუმენტის დონეზე, რათა მოხდეს თავდაპირველი აღიარების თარიღიდან საკრედიტო რისკის ცვლილების დაფიქსირება.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასახავს მიუკერძოებელ, ალბათობით შეწონილ შეფასებას, რომელიც ეყრდნობა შემდეგ ძირითად ფაქტორებს: დეფოლტის ალბათობა, დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში, და დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება, რაც უფრო დაწვრილებით ქვემოთაა განმარტებული:

დეფოლტის ალბათობის შეფასება: ჯგუფი დეფოლტის ალბათობას აფასებს სარეიტინგო მოდელის კლასიფიკაციის შედეგებისა და მიგრაციის მატრიცების მიდგომის ერთობლიობაზე დაყრდნობით, რაც კორექტირდება მინიმუმ სამწლიანი მაკროეკონომიკური მოლოდინების მიხედვით ყველა პორტფელისთვის, რათა წარმოადგენდეს დეფოლტის ალბათობის პარამეტრების საპროგნოზო (მომავალზე ორიენტირებული) შეფასებებს. მიგრაციის მატრიცა იქმნება ისე, რომ ასახავდეს მონაცემების ისტორიული პერიოდის განმავლობაში წლიური მიგრაციის საშუალო შეწონილს. რისკის ჯგუფები განისაზღვრება იმგვარად, რომ უზრუნველყოფდეს შიდაჯგუფურ ერთგვაროვნებას და დეფოლტის ალბათობის მოსალოდნელი დონეების დიფერენციაციას. სასესხო პორტფელების შემთხვევაში, გარდა კორპორაციული სესხებისა, დეფოლტის ალბათობა დამატებით კორექტირდება ფინანსური ინსტრუმენტის წარმოქმნიდან გასული დროის გათვალისწინებით. მოდელები მოიცავს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, სადაც შესაძლებელია, ეფუძნება წამყვანი სარეიტინგო სააგენტოების, საკრედიტო ბიუროს და შიდა საკრედიტო რეიტინგის სისტემების ინფორმაციას. ვინაიდან მესამე სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტები ვადაგადაცილებულია, დეფოლტის ალბათობა ამ შემთხვევაში 100%-ს უდრის.

*(ათას ლარში)***4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება (გაგრძელება)*

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება: დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მოცულობას ფინანსური აქტივის არსებობის განმავლობაში პოტენციური დეფოლტის დადგომის მომენტისთვის. იგი წარმოადგენს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ ფულად ნაკადებს, ძირითადი თანხის, პროცენტის და ჯარიმების მოსალოდნელი გადახდების გათვალისწინებით, რომლებიც დისკონტირებულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. პირველი სტადიის ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოსათვლელად ბანკი აფასებს დეფოლტის შესაძლო მოვლენებს 12 თვის განმავლობაში, რათა გამოიანგარიშოს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. მეორე და მესამე სტადიებისა და შექმნილი ან შექმნილი გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება ფასდება ინსტრუმენტების არსებობის მანძილზე მომხდარი მოვლენებისთვის. ჯგუფი დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებას სხვადასხვანაირად აფასებს დაფარვის გრაფიკის მქონე პროდუქტებისა და დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტებისთვის. დაფარვის გრაფიკის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ საპროცენტო დავალიანებას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიდგომის გამოყენებით, რომელშიც შეაქვს კორექტირებები მოსალოდნელი ავანსებისა და ვადაგადაცილებული დღეების გათვალისწინებით. დაფარვის გრაფიკის არმქონე პროდუქტების შემთხვევაში, როგორცაა საკრედიტო ბარათები, საკრედიტო ხაზები და ფინანსური გარანტიები, ჯგუფი გამოითვლის დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ მოსალოდნელ დავალიანებას ლიმიტის ათვისების მიდგომის გამოყენებით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში: დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში განიმარტება, როგორც კონტრაქტის მხრიდან გადაუხდელობის შედეგად მოსალოდნელი დანაკარგი. იგი წარმოადგენს დავალიანების შეფასებას, რომლის ამოღებაც ვერ მოხერხდება დეფოლტის შემთხვევის გამო და ამიტომ თვალსაჩინოდ ასახავს დანაკარგების სერიოზულობას. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების დადგენისას გასათვალისწინებელია უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები ან გაკოტრების პროცესიდან მოსალოდნელ თანხებს არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე, სადაც შესაძლებელია, ქონების რეალიზაციისთვის საჭირო დროს და მოთხოვნების დაკმაყოფილების რიგითობას. ჯგუფი თავის ფინანსურ ინსტრუმენტებს ყოფს ერთგვაროვან პორტფელებად იმ ძირითადი მახასიათებლების მიხედვით, რომლებიც აქტუალურია სამომავლო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად. გამოყენებული მონაცემები მოიცავს წარსულში მიღებული ზარალის მონაცემებს და გარიგების უფრო მეტ მახასიათებლებს (მაგ. პროდუქტის ტიპი, უზრუნველყოფის ტიპების უფრო ფართო სპექტრი). ამ ინფორმაციაზე დაყრდნობით ჯგუფი აფასებს დავალიანების ამოღების მაჩვენებელს (არა უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით), დეფოლტის აღმოფხვრის მაჩვენებელს და ხელახალი დეფოლტის ალბათობას. უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით დავალიანების ამოღება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე განიხილება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გაანგარიშებისას.

*(ათას ლარში)***4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)***მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას გათვალისწინებული აქტივები*

ფასს 9-ის მიხედვით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაში უნდა აისახოს უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები. უზრუნველყოფის საგნის ბუღალტრული აღრიცხვა და ასახვა ფასს 9-ის მიზნებისთვის შეესაბამება ჯგუფის რისკის მართვის ზოგად პრინციპებს, პოლიტიკასა და პროცესებს. ჯგუფის პოლიტიკა საკრედიტო ხელშეკრულებების ფარგლებში მისთვის გადაცემული უზრუნველყოფის საგნის ბუღალტრული აღრიცხვის შესახებ იგივეა, როგორც იყო ბასს 39-ის მოქმედების დროს. უზრუნველყოფის საგანი, თუ დასაკუთრებული არ არის, არ აისახება ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. უზრუნველყოფის საგნის სამართლიანი ღირებულება გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლაზე. სამართლიანი ღირებულება, როგორც წესი, ფასდება უზრუნველყოფის გადაცემის თარიღიდან და გადაფასდება ყოველწლიურად, რათა აისახოს ყველა არსებითი რისკი.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით, საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება გონივრულ და დასაბუთებულ საპროგნოზო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მიიღება გაუმართლებელი დანახარჯისა და ძალისხმევის გარეშე და ითვალისწინებს წარსულში მომხდარ მოვლენებს, ამჟამად არსებულ პირობებს და სამომავლო ეკონომიკური პირობების პროგნოზს.

იმისათვის, რომ ჯგუფმა საკრედიტო ზარალის რეზერვში ასახოს საპროგნოზო ინფორმაცია, იგი იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოცემულ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს საქართველოში მოქმედი შვილობილი კომპანიებისთვის, ხოლო ბელარუსის ეროვნული ბანკი იყენებს ბელარუსში მოქმედი არასამთავრობო კვლევითი ცენტრისგან მიღებულ ინფორმაციას. მაკროეკონომიკური ცვლადები, რომლებსაც ეს პროგნოზები შეიცავს და რომლებსაც ჯგუფი იყენებს თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელში, მოიცავს მშპ-ის ზრდის ტემპს, სავალუტო კურსსა და ინფლაციის ტემპს. ეს საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ცვლადები ახლდება ნახევარ წელიწადს ერთხელ ქართული კომპანიების, ხოლო კვარტალურად - ბელარუსის ეროვნული ბანკის შემთხვევაში.

ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად საჭიროა მთელი რიგი სამომავლო ეკონომიკური პირობის შეფასება. ამ მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის სამ სხვადასხვა ეკონომიკურ სცენარს მიმართავს: ოპტიმისტურს (0.25-იანი წონა), საბაზოსა (0.50-იანი წონა) და პესიმისტურს (0.25-იანი წონა) თითოეული შესაბამისი პორტფელისთვის. თითოეული სცენარისთვის წონა გამოითვლება ალბათური ეკონომიკური მოდელის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს უახლეს ინფორმაციას და საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებულ ისტორიულ მონაცემებს.

ჯგუფის აზრით, ეს პროგნოზები ყველაზე ზუსტად აფასებს მოვლენების შესაძლო განვითარებას იმ სარწმუნო ინფორმაციაზე დაყრდნობით, რომელიც მისთვის ხელმისაწვდომია.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები

ქვემოთ წარმოდგენილია 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით თითოეული გეოგრაფიული სეგმენტისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული პერიოდის ბოლოს ყველაზე მნიშვნელოვანი დაშვებები. ყველა პორტფელისთვის გამოყენებულია „საბაზო“, „ოპტიმისტური“ და „პესიმისტური“ სცენარები.

საქართველო

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული წონა	31 დეკემბერი, 2019 წ.			31 დეკემბერი, 2018 წ.			1 იანვარი, 2018 წ.		
			2020	2021	2022	2019	2020	2021	2018	2019	2020
მშპ-ის ზრდა, %											
	ოპტიმისტური	25%	5.50%	6.00%	5.00%	6.00%	5.50%	5.00%	5.50%	6.00%	5.70%
	საბაზო	50%	4.50%	5.00%	5.00%	5.00%	5.00%	5.00%	4.50%	4.80%	5.00%
	პესიმისტური	25%	2.50%	3.50%	4.50%	2.00%	2.50%	3.50%	3.00%	2.00%	3.00%
ლარი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსი, %											
	ოპტიმისტური	25%	5.00%	5.00%	0.00%	10.00%	5.00%	-5.00%	5.00%	7.00%	0.00%
	საბაზო	50%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	პესიმისტური	25%	-10.00%	-5.00%	5.00%	-15.00%	-10.00%	5.00%	-10.00%	-15.00%	-10.00%
სფი-ს ინფლაციის ტემპი, %											
	ოპტიმისტური	25%	4.50%	3.50%	3.00%	3.40%	3.20%	3.00%	2.50%	2.50%	2.70%
	საბაზო	50%	4.50%	2.50%	3.00%	2.90%	3.00%	3.00%	3.50%	3.00%	3.00%
	პესიმისტური	25%	7.00%	5.00%	3.00%	4.50%	4.00%	3.00%	4.50%	4.30%	3.80%

ბელარუსი

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სცენარი	მინიჭებული წონა	31 დეკემბერი, 2019 წ.				31 დეკემბერი, 2018 წ.				1 იანვარი, 2018 წ.			
			2020 Q1	2020 Q2	2020 Q3	2020 Q4	2019 Q1	2019 Q2	2019 Q3	2019 Q4	2018Q1	2018Q2	2018Q3	2018Q4
მშპ-ის ზრდა, %														
	ოპტიმისტური	25%	3.44%	2.94%	3.19%	3.65%	0.87%	1.13%	1.98%	2.82%	3.24%	3.38%	3.56%	3.11%
	საბაზო	50%	1.56%	0.84%	0.96%	1.16%	0.40%	0.30%	0.75%	1.41%	2.96%	2.61%	2.24%	1.58%
	პესიმისტური	25%	-0.31%	-1.26%	-1.27%	-1.32%	-0.07%	-0.53%	-0.47%	0.00%	2.67%	1.85%	1.02%	-0.14%
ბელარუსული რუბლი/აშშ დოლარის სავალუტო კურსი, %														
	ოპტიმისტური	25%	-5.12%	-5.40%	-4.66%	-3.30%	8.23%	6.94%	4.25%	2.55%	4.78%	4.97%	5.31%	5.56%
	საბაზო	50%	-0.60%	0.67%	2.69%	2.78%	10.11%	9.55%	7.61%	5.57%	5.45%	5.91%	6.39%	6.78%
	პესიმისტური	25%	3.92%	6.69%	10.04%	8.52%	12.61%	13.50%	12.83%	10.95%	6.12%	6.69%	7.15%	8.17%
სფი-ს ინფლაციის ტემპი, %														
	ოპტიმისტური	25%	1.49%	0.42%	-0.27%	0.52%	9.06%	5.70%	0.35%	5.59%	1.87%	4.22%	8.91%	4.74%
	საბაზო	50%	2.06%	0.99%	0.32%	1.63%	10.90%	7.22%	1.73%	6.80%	5.00%	8.05%	13.21%	9.77%
	პესიმისტური	25%	2.62%	1.55%	0.88%	2.74%	12.75%	8.72%	3.09%	7.99%	7.94%	11.06%	16.15%	13.39%

ყველა სხვა პარამეტრი თუ უცვლელი დარჩება, მშპ-ის ზრდა, ხოლო სავალუტო კურსის ვარდნა და ინფლაციის ტემპის კლება გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შემცირებას, ხოლო ამის საპირისპირო ცვლილებები გამოიწვევდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ზრდას. მშპ-ის ზრდის მარჯვენა ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე. მას მოჰყვება სავალუტო კურსი და ინფლაცია. საცალო პორტფელზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ნაკლებად მოქმედებს სავალუტო კურსი, რადგან დიდი წილი ლარში გამოხატულ დავალიანებაზე მოდის. თუმცა, საცალო პორტფელიდან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მოქმედებს ინფლაცია, რომელსაც საწარმოს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ აქვს.

2019 წელს ბელარუსული რუბლი 2.6%-ით გამყარდა აშშ დოლართან მიმართებით. ამის გამო 2019 წელს ბელარუსული რუბლის და აშშ დოლარის გაცვლითი კურსის დაშვებები, რომელთა საფუძველზეც შეფასდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მნიშვნელოვნად განსხვავდება ფაქტობრივი დინამიკისგან. ამან გამოიწვია მნიშვნელოვანი აცდენები წლიურ მოლოდინებში 2020 წლის თითოეული კვარტალისთვის, როგორც ზედა ცხრილშია წარმოდგენილი.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

საპროგნოზო ცვლადების დაშვებები (გაგრძელება)

ცხრილში ნაჩვენებია აღიარებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხების მგრძობელობა ამ მოდელში გამოყენებული საპროგნოზო დაშვებების მიმართ. ამ მიზნით, თითოეულ მაკროეკონომიკურ სცენარს ინდივიდუალურად 100%-იანი წონა მიენიჭა და გადაანგარიშდა შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მგრძობელობა საპროგნოზო დაშვებების მიმართ:

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა სცენარების მიხედვით		
			ოპტიმისტური	საბაზო	პესიმიისტური
კომერციული სესხები	90,612	2.31%	2.29%	2.31%	2.34%
იპოთეკური სესხები	9,017	0.29%	0.29%	0.29%	0.29%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	44,545	1.67%	1.63%	1.67%	1.73%
სამომხმარებლო სესხები	72,707	3.49%	3.44%	3.47%	3.55%
სალომზარდო სესხები	253	0.30%	0.30%	0.30%	0.30%

ფინანსური ინსტრუმენტების დაჯგუფება კოლექტიური შეფასებისთვის

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნებისთვის, ერთგვაროვანი ფინანსური ინსტრუმენტები ერთიანდება შემდეგი წესით: კორპორატიული სესხების პორტფელი ჯგუფდება სესხის დაფარვის წყაროს ტიპების მიხედვით; საცალო სესხების პორტფელი ჯგუფდება საკრედიტო რისკის ისეთი მახასიათებლების საფუძველზე, როგორცაა აქტივის ტიპი, უზრუნველყოფის დონე, დაფარვის წყაროს ტიპი და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორები. რაც შეეხება საშუალო და მცირე საწარმოებზე გაცემულ და მიკროსესხების პორტფელს, აქ ფინანსური ინსტრუმენტები ჯგუფდება აქტივის ტიპის, ვადაგადაცილების პერიოდის, უზრუნველყოფის დონისა და სხვა მნიშვნელოვანი ფაქტორების მიხედვით.

განახლებადი პროდუქტების მოსალოდნელი ვადის განსაზღვრა

განახლებადი პროდუქტების შემთხვევაში, ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადა განისაზღვრება ან მომდევნო განახლების თარიღზე დაყრდნობით, ან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ ფაქტობრივ ვადაზე დაყრდნობით, რომელიც განისაზღვრება ემპირიული დაკვირვებით ამ ინსტრუმენტის არსებობის განმავლობაში.

ჩამოწერა

ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ჩამოწერს მაშინ, როდესაც მათი ამოღების გონივრული მოლოდინი აღარ არსებობს, რაც არსებითად უცვლელია კორპორატიული და არაუზრუნველყოფილი სესხების პორტფელისა თუ უზრუნველყოფილი სესხების შემთხვევაში, გარდა უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხებისა. იპოთეკების და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სხვა სესხების შემთხვევაში ვადაგადაცილებული დღეების რაოდენობა, რომლის შემდეგაც ნაშთები მიიჩნევა უიმედოდ და უნდა ჩამოიწეროს, 365 დღიდან 1460 დღემდე გაიზარდა. თუ ჩამოსაწერი თანხა სესხებზე შესაძლო დანაკარგების დარიცხვულ რეზერვზე მეტია, სხვაობა ჯერ აღირიცხება, როგორც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი. დავალიანების ყოველგვარი შემდგომი ამოღება კრედიტდება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯის ანგარიშზე.

(ათას ლარში)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის რეტროსპექტული ტესტირება

ჯგუფის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის ხარისხისა და საიმედოობის მონიტორინგისთვის ჯგუფი ატარებს რეტროსპექტული ტესტირების და საბაზრო მონაცემებთან შედარების პროცედურებს, რაც გულისხმობს მოდელის შედეგების შედარებას ფაქტობრივ შედეგებთან, შიდა გამოცდილებასა და გარე დაკვირვებადი მონაცემების მიხედვით. დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის ჯგუფი მიმართავს სტატისტიკურ მოდელირებას, რათა მიიღოს დეფოლტის რაოდენობის პროგნოზირებული განაწილება. დეფოლტების დაკვირვებადი რაოდენობა შემდეგ ედრება ამ განაწილებას, რაც ჯგუფს მოდელში სტატისტიკური ნდობის ინტერვალის მიღების საშუალებას აძლევს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების განსაზღვრისთვის რეტროსპექტული ტესტირებისას ხდება დაკვირვებადი ზარალის შედარება პროგნოზირებულ დანაკარგებთან დეფოლტის შემთხვევაში. თუ სტატისტიკურად მნიშვნელოვანი გადახრის ან პარამეტრიზაციის ნაკლოვანებების აღმოჩენის შემთხვევაში, ხდება შესაბამისი მოდელების დახვეწა და გადახედვა. რეტროსპექტული ტესტირების პროცედურების შედეგად მოდელში შესული ნებისმიერი ცვლილებები აღირიცხება, როგორც ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში პერსპექტიულად გამოყენებით.

(ათას ლარში)

5. რეკლასიფიკაცია

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენაში შესული ცვლილება

გამოყოფის შედეგად, ჯგუფმა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დამთავრებული წლის წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში განაახლა გარკვეული მუხლების დასახელებები, რათა შესაბამისობაში ყოფილიყო ფინანსურ დაწესებულებებში არსებულ გავრცელებულ პრაქტიკასთან.

ჯგუფმა ასევე შეცვალა თავისი საანგარიშგებო სემენტების წარდგენა. ფასს 8-ის მოთხოვნების შესაბამისად, ცვლილება რეტროსპექტულად გავრცელდა შედარებად პერიოდებზე. ცვლილება, ძირითადად, წარდგენას უკავშირდებოდა. ჯგუფს მიაჩნია, რომ თავისი საანგარიშგებო სემენტების განახლებული შემადგენლობა და წარდგენა უფრო სრულყოფილ ინფორმაციას აწვდის ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებს, რადგან ფინანსური ანგარიშგება უკეთ ასახავს ჯგუფის შიდა ოპერაციების შესახებ ხელმძღვანელობის მოსაზრებებს და რესურსების გადანაწილების შესახებ გადაწყვეტილებების მიღების პროცესს.

ქვემოთ წარმოდგენილია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგებების მუხლები, რომლებსაც ცვლილება შეეხო:

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	რეკლასიფიკაციამდე	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შედეგ
კლიენტებზე გაცემული სესხები	9,120,881	(9,120,881)	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	108,439	(108,439)	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	9,229,320	9,229,320
მოგების გადასახადის მიმდინარე აქტივები	19,234	(19,234)	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	123	(123)	-
მოგების გადასახადის აქტივები	-	19,357	19,357
ინვესტიციები მკავშირე საწარმოებში	12,371	(12,371)	-
სხვა აქტივები	134,573	(16,118)	118,455
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	-	19,702	19,702
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	-	8,787	8,787
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	8,196,551	(8,196,551)	-
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	8,196,551	8,196,551
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	2,749,348	(2,749,348)	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,749,348	2,749,348
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები	679	(679)	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	28,154	(28,154)	-
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	-	28,833	28,833
ანარიცხები	4,582	(4,582)	-
სხვა ვალდებულებები	102,213	(102,213)	-
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	-	44,730	44,730
სხვა ვალდებულებები	-	62,065	62,065

(ათას ლარში)

5. რეკლასიფიკაცია (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენაში შესული ცვლილება (გაგრძელება)

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის 31 დეკემბერი, 2018 წ.	რეკლასიფიკაციამდე	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შედეგ
საპროცენტო შემოსავალი	1,307,378	(1,307,378)	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	1,124,611	(1,124,611)	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	136,115	(136,115)	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	28,705	(28,705)	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	17,947	(17,947)	-
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	-	1,289,431	1,289,431
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	-	17,947	17,947
საპროცენტო შემოსავალი	-	1,307,378	1,307,378
საპროცენტო ხარჯი	(569,879)	569,879	-
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	(254,680)	254,680	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	(204,437)	204,437	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	(110,762)	110,762	-
საპროცენტო ხარჯი	-	(569,879)	(569,879)
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტებიდან	125,660	(125,660)	-
- გარიგებები	92,651	(92,651)	-
- საკურსო სხვაობები	33,009	(33,009)	-
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	-	125,660	125,660
წმინდა შემოსულობა უძრავი ქონებიდან	5,138	(5,138)	-
წმინდა ზარალი ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტიდან, რომლებიც შეფასებულია	(1,023)	1,023	-
სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	-	-	-
წმინდა შემოსულობა ფინანსური აქტივებიდან, რომლებიც აღიარებულია	(878)	878	-
სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	190	(190)	-
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	1,559	(1,559)	-
სხვა წმინდა საოპერაციო შემოსავალი (ხარჯი) (მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული მოგების გარდა)	-	4,986	4,986
სხვა (ხარჯი) შემოსავალი, წმინდა	-	4,986	4,986
შემოსავალი (მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული მოგების გარდა)	991,714	(991,714)	-
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	1,339	(1,339)	-
საოპერაციო შემოსავალი	-	991,714	991,714
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	1,339	1,339
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(108,147)	108,147	-
ადმინისტრაციული ხარჯები	-	(108,147)	(108,147)

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	რეკლასიფიკაციამდე	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შედეგ
წმინდა ფულადი ნაკადები უძრავი ქონებიდან	5,114	(5,114)	-
სხვა მიღებული შემოსავალი (გადახდილი ხარჯი)	18,617	(18,617)	-
სხვა მიღებული შემოსავალი (გადახდილი ხარჯი)	-	23,731	23,731
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(1,707,438)	1,707,438	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	(36,727)	36,727	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	(1,744,165)	(1,744,165)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	(469,057)	469,057	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	(469,057)	(469,057)
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	902,776	(902,776)	-
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	902,776	902,776

(ათას ლარში)

5. რეკლასიფიკაცია (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენაში შესული ცვლილება (გაგრძელება)

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	რეკლასიფიკაციამდე	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შემდეგ
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7,445,578	(7,445,578)	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	65,306	(65,306)	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	7,510,884	7,510,884
მოგების გადასახადის მიმდინარე აქტივები	696	(696)	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	130	(130)	-
მოგების გადასახადის აქტივები	-	826	826
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	11,031	(11,031)	-
სხვა აქტივები	117,857	(7,100)	110,757
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	-	1,803	1,803
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	-	16,328	16,328
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	7,123,866	(7,123,866)	-
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	7,123,866	7,123,866
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	3,162,209	(3,162,209)	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,162,209	3,162,209
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები	8,753	(8,753)	-
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	11,342	(11,342)	-
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	-	20,095	20,095
ანარიცხები	2,815	(2,815)	-
სხვა ვალდებულებები	80,157	(80,157)	-
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	-	37,658	37,658
სხვა ვალდებულებები	-	45,314	45,314

(ათას ლარში)

5. რეკლასიფიკაცია (გაგრძელება)

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენაში შესული ცვლილება (გაგრძელება)

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	რეკლასიფიკაციამდე	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შემდეგ
საპროცენტო შემოსავალი	1,105,385	(1,105,385)	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები	965,614	(965,614)	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	113,276	(113,276)	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	17,031	(17,031)	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	9,464	(9,464)	-
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	-	1,095,921	1,095,921
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	-	9,464	9,464
საპროცენტო შემოსავალი	-	1,105,385	1,105,385
საპროცენტო ხარჯი	(460,838)	460,838	-
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	(221,410)	221,410	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	(195,594)	195,594	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	(43,834)	43,834	-
საპროცენტო ხარჯი	-	(460,838)	(460,838)
წმინდა შემოსულობა უცხოური ვალუტებიდან	85,740	(85,740)	-
- გარიგებები	66,502	(66,502)	-
- საკურსო სხვაობები	19,238	(19,238)	-
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	-	85,740	85,740
წმინდა შემოსულობა უძრავი ქონებიდან	5,679	(5,679)	-
წმინდა შემოსულობა გასაყიდად გამოზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	2,060	(2,060)	-
წმინდა ზარალი (შემოსულობა) სხვა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	1,478	(1,478)	-
წმინდა შემოსულობა (ზარალი) საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	7,336	(7,336)	-
სხვა წმინდა საოპერაციო შემოსავალი (ხარჯი) (მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული მოგების გარდა)	(2,367)	2,367	-
სხვა (ხარჯი) შემოსავალი, წმინდა	-	14,186	14,186
შემოსავალი (მეკავშირე საწარმოებისგან მიღებული მოგების გარდა)	860,743	(860,743)	-
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	1,311	(1,311)	-
საოპერაციო შემოსავალი	-	860,743	860,743
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	-	1,311	1,311
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(95,007)	95,007	-
ადმინისტრაციული ხარჯები	-	(95,007)	(95,007)

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის	რეკლასიფიკაციამდე	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფიკაციის შემდეგ
წმინდა ფულადი ნაკადები უძრავი ქონებიდან	5,336	(5,336)	-
სხვა მიღებული შემოსავალი (გადახდილი ხარჯი)	(16,620)	16,620	-
სხვა მიღებული შემოსავალი (გადახდილი ხარჯი)	-	(11,284)	(11,284)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	(1,456,372)	1,456,372	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	(7,577)	7,577	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	(1,463,949)	(1,463,949)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები	(271,170)	271,170	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	(271,170)	(271,170)
ვალდებულებები კლიენტების წინაშე	1,436,334	(1,436,334)	-
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	1,436,334	1,436,334

(ათას ლარში)

6. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ

ჯგუფი ახდენს შემოსავლის დეზაგრეგირებას მომხმარებლებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან თითოეული სეგმენტის პროდუქტების და მომსახურებების მიხედვით, რადგან ჯგუფს მიაჩნია, რომ ამ გზით ყველაზე ნათლად ასახავს იმას, თუ როგორ მოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები შემოსავლებისა და ფულადი ნაკადების ხასიათზე, ოდენობაზე, დროულობასა და გაურკვეველობაზე.

2019 წელს ჯგუფმა შეცვალა საანგარიშგებო სეგმენტების შემადგენლობა (თავისი საქმიანობის სეგმენტირება) და ცვლილება რეტროსპექტულად გამოიყენა შედარებად პერიოდებზე. დეტალური ინფორმაციისათვის იხილეთ მე-5 შენიშვნა.

მართვის მიზნებისათვის ჯგუფი დაყოფილია შემდეგ საოპერაციო სეგმენტებად პროდუქტებისა და მომსახურების მიხედვით:

საცალო საბანკო მომსახურება (BNB-ის საცალო საბანკო მომსახურების გამოკლებით) - ძირითადად გულისხმობს სამომხმარებლო სესხების, იპოთეკური სესხების, ოვერდრაფტების, საკრედიტო ბარათების და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ფულადი გზავნილების და ანგარიშსწორების მომსახურებას, იურიდიული და ფიზიკური პირების ანაბრების მართვას. საცალო საბანკო მომსახურების სამიზნე სეგმენტებია საცალო მომსახურების და პრემიალური სეგმენტები, ამასთანავე მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები;

კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურება - მოიცავს კორპორატიულ საბანკო მომსახურებას და ინვესტიციის მართვის ოპერაციებს საქართველოში. კორპორატიული საბანკო მომსახურება ძირითადად გულისხმობს სესხებისა და სხვა საკრედიტო პროდუქტების გაცემას, ფულად გზავნილებსა და ანგარიშსწორების მომსახურებას, დოკუმენტური ოპერაციების მხარდაჭერას და კორპორატიული მომხმარებლებისთვის შემნახველი და ვადიანი ანაბრების მართვას. ინვესტიციების მართვის ოპერაციები ძირითადად გულისხმობს კერძო საბანკო მომსახურების გაწევას შემღებულ კლიენტებისთვის;

„ბელარუსის ეროვნული ბანკი“ - ნიშნავს სს „ბელარუსკი ნაროდნი ბანკს“, რომელიც ძირითადად საცალო და კორპორაციულ საბანკო მომსახურებას სწევს ბელარუსში.

სხვა საბანკო საქმიანობა - მოიცავს ჰოლდინგურ კომპანიებს: შესაბამისობის, მართვის მომსახურებების გაწევა ჯგუფის საოპერაციო საქმიანობებისთვის და რამდენიმე მცირე კორპორატიული და სოციალური პასუხისმგებლობის კომპანია.

ხელმძღვანელობა აკონტროლებს თავისი სეგმენტების საოპერაციო შედეგებს ცალ-ცალკე, რათა მიიღოს გადაწყვეტილებები რესურსების განაწილებაზე და შესრულებული საქმიანობის შეფასებაზე. სეგმენტის საქმიანობა, რომელიც ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია განმარტებული, ისევე ფასდება, როგორც მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

საოპერაციო სეგმენტებს შორის გარიგებები ხდება გაშლილი ხელის პრინციპით, ანუ მესამე პირებთან შემდგარი გარიგებების მსგავსად.

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა საქართველოშია კონცენტრირებული, ბელარუსის ეროვნული ბანკის გარდა, რომელიც ბელარუსში საქმიანობს.

2019, 2018 და 2017 წლებში არცერთ გარე მომხმარებელთან ან კონტრაქტთან დადებული გარიგებებიდან მიღებული შემოსავალი არ შეადგენდა ჯგუფის საოპერაციო შემოსავლის 10%-ს ან მეტს.

(ათას ლარში)

6. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	საგალო საბანკო მომსახურება	კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა	ბელარუსის ეროვნული ბანკი	სხვა	გაქვითვები	ჯგუფი სულ
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	545,605	210,359	27,586	-	23	783,573
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	113,113	32,000	7,169	-	-	152,282
წმინდა სავალუტო შემოსულობა	49,901	48,001	20,688	-	-	118,590
სხვა (ხარჯი) შემოსავალი, წმინდა	5,937	11,587	463	-	(259)	17,728
საოპერაციო შემოსავალი	714,556	301,947	55,906	-	(236)	1,072,173
საოპერაციო ხარჯები	(275,590)	(90,217)	(32,445)	(559)	236	(398,575)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	789	-	-	-	-	789
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	439,755	211,730	23,461	(559)	-	674,387
რისკის ხარჯი	(89,824)	(7,936)	(2,692)	-	-	(100,452)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	349,931	203,794	20,769	(559)	-	573,935
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	(3,110)	(1,372)	(109)	-	-	(4,591)
დასაბეგრი მოგება	346,821	202,422	20,660	(559)	-	569,344
მოგების გადასახადის ხარჯი	(34,025)	(19,028)	(3,404)	-	-	(56,457)
მოგება პერიოდის განმავლობაში	312,796	183,394	17,256	(559)	-	512,887
აქტივები და ვალდებულებები						
სულ აქტივები	11,254,762	6,136,536	943,070	1,280	(12,425)	18,323,223
სულ ვალდებულებები	10,115,832	5,308,522	833,874	23	(12,425)	16,245,826
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ						
ძირითადი საშუალებები	69,472	9,829	1,150	10	-	80,461
არამატერიალური აქტივები	27,947	2,744	2,083	-	-	32,774
კაპიტალური დანახარჯები	97,419	12,573	3,233	10	-	113,235
ცვეთა და ამორტიზაცია	(61,493)	(8,239)	(3,543)	-	-	(73,275)

(ათას ლარში)

6. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	საგალო საბანკო მომსახურება	კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა	ბელარუსის ეროვნული ბანკი	სხვა	გაქვითვები	ჯამური სულ
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	547,524	158,198	25,794	10	18	731,544
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	98,497	23,222	7,805	-	-	129,524
წმინდა სავალუტო შემოსულობა (ზარალი)	55,374	53,686	16,605	(5)	-	125,660
სხვა შემოსავალი (ხარჯი), წმინდა	199	4,182	795	5	(195)	4,986
საოპერაციო შემოსავალი	701,594	239,288	50,999	10	(177)	991,714
საოპერაციო ხარჯები	(251,811)	(75,396)	(29,252)	(259)	177	(356,541)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	1,339	-	-	-	-	1,339
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	451,122	163,892	21,747	(249)	-	636,512
რისკის ხარჯი	(130,742)	(26,527)	(3,070)	-	-	(160,339)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	320,380	137,365	18,677	(249)	-	476,173
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	(50,339)	(25,011)	(716)	-	-	(76,066)
მოგება (ზარალი) მოგების გადასახადის ხარჯამდე	270,041	112,354	17,961	(249)	-	400,107
მოგების გადასახადის ხარჯი	(36,735)	(16,298)	(3,545)	(1)	-	(56,579)
პერიოდის მოგება (ზარალი)	233,306	96,056	14,416	(250)	-	343,528
აქტივები და ვალდებულებები						
სულ აქტივები	9,490,405	4,362,272	680,550	1,874	(11,514)	14,523,587
სულ ვალდებულებები	8,410,833	3,797,762	595,287	191	(11,514)	12,792,559
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ						
ძირითადი საშუალებები	48,160	6,141	1,841	48	-	56,190
არამატერიალური აქტივები	36,223	3,000	1,343	67	-	40,633
კაპიტალური დანახარჯები	84,383	9,141	3,184	115	-	96,823
ცვეთა და ამორტიზაცია	(36,216)	(4,834)	(1,363)	-	-	(42,413)

(ათას ლარში)

6. ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ინფორმაცია ჯგუფის გარკვეული საოპერაციო სეგმენტების მოგება-ზარალის ანგარიშგებისა და გარკვეული აქტივებისა და ვალდებულებების შესახებ 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის:

	<i>საცალო საბანკო მომსახურება</i>	<i>კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა</i>	<i>ბელარუსის ეროვნული ბანკი</i>	<i>სხვა</i>	<i>გაქვითვები</i>	<i>ჯამური სულ</i>
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	480,241	134,866	29,397	9	34	644,547
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	83,418	23,516	9,336	-	-	116,270
წმინდა სავალუტო შემოსულობა (ზარალი)	27,940	46,948	10,852	-	-	85,740
სხვა შემოსავალი (ხარჯი), წმინდა	3,881	8,726	1,774	-	(195)	14,186
საოპერაციო შემოსავალი	595,480	214,056	51,359	9	(161)	860,743
საოპერაციო ხარჯები	(224,892)	(71,007)	(27,063)	(568)	161	(323,369)
მოგება მეკავშირე საწარმოებიდან	1,311	-	-	-	-	1,311
საოპერაციო შემოსავალი რისკის ხარჯამდე	371,899	143,049	24,296	(559)	-	538,685
რისკის ხარჯი	(110,562)	(48,694)	(9,093)	-	-	(168,349)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი არარეგულარულ მუხლებამდე	261,337	94,355	15,203	(559)	-	370,336
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	(2,584)	(945)	(60)	-	-	(3,589)
მოგება (ზარალი) მოგების გადასახადის ხარჯამდე	258,753	93,410	15,143	(559)	-	366,747
მოგების გადასახადის ხარჯი	(18,870)	(6,713)	(2,257)	-	-	(27,840)
პერიოდის მოგება (ზარალი)	239,883	86,697	12,886	(559)	-	338,907
აქტივები და ვალდებულებები						
სულ აქტივები	7,707,139	4,303,895	624,835	1,953	(17,106)	12,620,716
სულ ვალდებულებები	6,877,763	3,732,620	545,315	205	(17,106)	11,138,797
სხვა ინფორმაცია სეგმენტების შესახებ						
ძირითადი საშუალებები	41,915	6,099	1,464	-	-	49,478
არამატერიალური აქტივები	18,819	2,750	999	-	-	22,568
კაპიტალური დანახარჯები	60,734	8,849	2,463	-	-	72,046
ცვეთა და ამორტიზაცია	(32,407)	(4,909)	(1,098)	-	-	(38,414)

(ათას ლარში)

7. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2019	2018	2017
ნაღდი ფული სალაროში	674,130	513,222	464,877
მიმდინარე ანგარიშები ცენტრალურ ბანკებში, სავალდებულო რეზერვების გარდა	405,560	298,788	91,692
მიმდინარე ანგარიშები საკრედიტო დაწესებულებებში	458,529	236,653	181,131
90-დღემდე ვადის მქონე ანაზრები საკრედიტო დაწესებულებებში	621,120	172,003	763,954
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,159,339	1,220,666	1,501,654
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(134)	(142)	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,159,205	1,220,524	1,501,654

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 841,866 ლარი (2018 წ.: 315,081 ლარი, 2017 წ.: 929,676 ლარი) იყო განთავსებული მიმდინარე და ვადიან ანაზრებზე ეთგოს საერთაშორისო დონეზე აღიარებულ და ცენტრალურ ბანკებში, რომლებიც კონტაქტებად გამოდიან ჯგუფის მიერ განხორციელებულ საერთაშორისო ანგარიშსწორების ოპერაციებში. ჯგუფმა მიიღო 2.20%-მდე წლიური პროცენტი ამ ანაზრებზე (2018 წ.: 3.00%-მდე, 2017 წ.: 2.00%-მდე). ხელმძღვანელობა არ მოელის ზარალს, რომელიც გამოწვეულია ისეთი კონტრაქტების მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობით, სადაც განთავსებულია ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები. ამასთან, მათი საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებები არსებითად არ განსხვავდება.

8. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	2019	2018	2017
სავალდებულო რეზერვები ცენტრალურ ბანკებში	1,577,911	1,244,885	1,000,565
ბანკთაშორის გაცემულ სესხებზე მისაღები თანხები	30,414	17,586	6,551
ღია ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად გამოყენებული ანაზრები	5,691	-	-
ვადიანი ანაზრები 90 დღეზე მეტი ვადით	5	43,459	209,227
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,614,021	1,305,930	1,216,343
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(347)	(739)	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,613,674	1,305,191	1,216,343

ცენტრალურ ბანკებში განთავსებული სავალდებულო რეზერვები წარმოადგენს სებ-ში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში განთავსებულ თანხებს. საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. ნორმატიული აქტის შესაბამისად, ჯგუფს შეზღუდული აქვს დეპოზიტზე არსებული თანხების გამოტანის უფლება. 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ჯგუფმა საქართველოს ეროვნულ ბანკში და ბელარუსის რესპუბლიკის ეროვნულ ბანკში განთავსებულ სავალდებულო რეზერვებზე 1.25%-მდე პროცენტი მიიღო (2018 წ.: 1.00%, 2017 წ.: 1.00%).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არცერთი ბანკთაშორისი სასესხო მოთხოვნები არ მოიცავდა არა-ეთგოს ბანკებში განთავსებულ ანაზრებს (2018 წ.: 17,586 ლარი, 2017 წ.: 6,551 ლარი).

(ათას ლარში)

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

	2019	2018	2017
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	1,758,235	1,932,087	n/a
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც განიხილება სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულად, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - წილობრივი ინსტრუმენტები	2,788	466	n/a
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	n/a	n/a	1,613,759
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,761,023	1,932,553	1,613,759
	2019	2018	2017
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები*	647,886	899,024	n/a
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები**	120,519	100,111	n/a
ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები უცხოურ ვალუტაში	66,961	7,762	n/a
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები	8,912	63,394	n/a
სხვა სავალო ინსტრუმენტები***	913,957	861,796	n/a
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	1,758,235	1,932,087	n/a
	2019	2018	2017
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები*	n/a	n/a	847,839
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო თამასუქები**	n/a	n/a	77,460
ცენტრალური ბანკების სადეპოზიტო სერტიფიკატები	n/a	n/a	73,415
სხვა სავალო ინსტრუმენტები***	n/a	n/a	614,844
კორპორაციული აქციები	n/a	n/a	201
გასაყიდად გამიზნული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	n/a	n/a	1,613,759

* სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო 576,017 ლარით (2018 წ.: 573,517 ლარით, 2017 წ.: 448,558 ლარით).

** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო 74,564 ლარით (2018 წ.: ნული, 2017 წ.: ნული).

*** სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები უზრუნველყოფილი იყო 684,546 ლარით (2018 წ.: 674,616 ლარით, 2017 წ.: 475,735 ლარით).

სხვა სავალო ინსტრუმენტები 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ძირითადად მოიცავდა ევროპის განვითარებისა და რეკონსტრუქციის ბანკის მიერ გამოშვებულ 309,351 ლარის ობლიგაციებს (2018 წ.: 249,659 ლარი, 2017 წ.: 268,057 ლარი), ნიდერლანდების განვითარების საფინანსო კომპანიის მიერ გამოშვებულ 156,494 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2018 წ.: 163,454 ლარი, 2017 წ.: ნული), შავი ზღვის ვაჭრობისა და განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 150,865 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2018 წ.: 136,504 ლარი, 2017 წ.: 60,625 ლარი), საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ გამოშვებულ 208,948 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2018 წ.: 110,545 ლარი, 2017 წ.: 110,862 ლარი), აზიის განვითარების ბანკის მიერ გამოშვებულ 58,863 ლარის ობლიგაციებს, რომლებიც ლარშია გამოხატული (2018 წ.: 65,145 ლარი, 2017 წ.: 65,245 ლარი), და საერთაშორისოდ აღიარებული საინვესტიციო ბანკის ნულოვან ობლიგაციებს, რომლებიც აშშ დოლარშია გამოხატული (2018 წ.: ნული, 2017 წ.: 26,666).

(ათას ლარში)

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

2019 წლის განმავლობაში სებ-ის მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი, რომელიც ერთ-ერთი უმთავრესი ცვლადია ფინანსური აქტივების სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში, 2018 წლის 31 დეკემბრის მაჩვენებელთან შედარებით, 200 საბაზისო პუნქტით გაიზარდა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის 9.0% შეადგინა. ამან 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილ სავალო ინსტრუმენტებში (რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით) განხორციელებული ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულების წმინდა ცვლილების მნიშვნელოვანი მოძრაობა გამოიწვია.

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
კომერციული სესხები	3,929,443	2,794,818	2,412,513
იპოთეკური სესხები	3,066,683	2,549,453	1,712,515
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	2,660,220	2,129,215	1,776,044
სამომხმარებლო სესხები	2,085,108	1,876,888	1,751,106
სალომბარდო სესხები	85,540	80,771	67,940
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	11,826,994	9,431,145	7,720,118
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(217,134)	(310,264)	(274,540)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, წმინდა	11,609,860	9,120,881	7,445,578
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი	159,191	110,087	67,686
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,297)	(1,648)	(2,380)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, წმინდა	156,894	108,439	65,306
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, სულ	11,766,754	9,229,320	7,510,884

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მომხმარებლებზე გაცემული 577,246 ლარის საბალანსო ღირებულების სესხებით (2018 წ.: 357,342 ლარი, 2017 წ.: 333,944 ლარი) იყო უზრუნველყოფილი სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი სესხები.

*(ათას ლარში)***10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)****მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი**

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხებისა და სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა სეგმენტების მიხედვით, სადაც შექმნილ ან შექმნილ ახალ ფინანსურ აქტივებში და წლის განმავლობაში დაფარულ აქტივებში შედის განახლებადი სესხებისა და კლიენტების დავალიანების ზრდის ეფექტი, როცა არსებული სესხები გადაიფარება წლის განმავლობაში გაფორმებული ახალი ხელშეკრულებებით: ყველა ახალი ფინანსური აქტივი წარმოიქმნება ან პირველ სტადიაზე, ან „შექმნილი ან შექმნილი გაუფასურებულის“ კატეგორიაში. არსებულ ფინანსურ აქტივებზე დამატებითი ტრანშებს ათვისება ასახულია მეორე და მესამე სტადიებში, თუ მსესხებლის საკრედიტო რისკი გაუარესებულია. საკურსო სხვაობები უკავშირდება ჯგუფის იმ შვილობილი კომპანიების მიერ გაცემულ სესხებს, რომელთა სამუშაო ვალუტა განსხვავდება ჯგუფის წარსადგენი ვალუტისგან, ხოლო სავალუტო კურსის მოძრაობა უკავშირდება ჯგუფის მიერ გაცემულ სესხებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაშია გამოხატული. წმინდა სხვა ცვლილებები მთლიან სასესხო ნაშთებში მოიცავს დარიცხულ პროცენტში მომხდარი ცვლილებების ეფექტებს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის წმინდა სხვა შეფასება მოიცავს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ცვლილებების ეფექტს, რომელიც გამოწვეულია დეფოლტის ალბათობების და სხვა ამოსავალი მონაცემების ცვლილებით, ასევე დარიცხული პროცენტის ცვლილებებისთვის მისაკუთვნიბელი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ეფექტით.

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2019 წ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მთლიანი:	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შემენისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,217,533	327,829	242,419	7,037	2,794,818
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	4,159,399	163,280	6,632	-	4,329,311
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	571,826	(571,826)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(858,838)	883,222	(24,384)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(10,482)	(47,956)	58,438	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(60,246)	(17,550)	-	-	(77,796)
გადახდილი აქტივები	(2,926,575)	(437,483)	(60,747)	(257)	(3,425,062)
ხელახალი სეგმენტაცია	190,519	3,134	2,608	-	196,261
მოდIFIკაციების გავლენა	-	4	(233)	-	(229)
ჩამოწერა	-	-	(97,392)	-	(97,392)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	9,980	-	9,980
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,635	(143)	2,492
საკურსო სხვაობები	21,608	2,433	1,546	-	25,587
სავალუტო კურსის მოძრაობა	80,611	27,417	12,033	483	120,544
სხვა წმინდა ცვლილებები	25,189	16,990	8,209	541	50,929
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	3,410,544	349,494	161,744	7,661	3,929,443
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	157,060	-	157,060
კოლექტიურად შეფასებული	3,410,544	349,494	4,684	7,661	3,772,383
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	3,410,544	349,494	161,744	7,661	3,929,443

31 დეკემბერი, 2019 წ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შემენისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,541	5,552	156,383	524	167,000
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	12,672	282	887	-	13,841
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	1,238	(1,238)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(2,980)	5,450	(2,470)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(3,491)	(1,691)	5,182	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	374	322	9,643	-	10,339
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე აქტივები, რომელთა აღიარება შეწყვეტილია გადაცემის ხელშეკრულების გამო	(439)	-	-	-	(439)
გადახდილი აქტივები	(3,519)	(4,576)	(28,000)	-	(36,095)
ხელახალი სეგმენტაცია	274	6	-	-	280
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	6	-	6
ჩამოწერა	-	-	(97,392)	-	(97,392)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	9,980	-	9,980
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,635	(143)	2,492
საკურსო სხვაობები	209	188	509	-	906
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(65)	18	10,358	49	10,360
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	88	(899)	10,274	(129)	9,334
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	8,902	3,414	77,995	301	90,612
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	77,632	-	77,632
კოლექტიურად შეფასებული	8,902	3,414	363	301	12,980
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	8,902	3,414	77,995	301	90,612

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,650,080	101,146	121,191	4,471	1,876,888
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,053,009	9,012	2,534	9,421	2,073,976
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	225,501	(163,946)	(61,555)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(321,349)	359,360	(38,011)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(219,354)	(117,177)	336,531	-	-
გადახდილი აქტივები	(1,560,409)	(77,936)	(199,564)	(4,323)	(1,842,232)
ხელახალი სეგმენტაცია	(100)	(272)	138	-	(234)
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(3,270)	(62)	(3,332)
ჩამოწერა	-	-	(86,364)	-	(86,364)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	18,121	-	18,121
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,859	15	3,874
საკურსო სხვაობები	6,578	29	32	-	6,639
სავალუტო კურსის მოძრაობა	16,513	1,232	1,566	86	19,397
სხვა წმინდა ცვლილებები	6,326	(1,290)	13,206	133	18,375
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	1,856,795	110,158	108,414	9,741	2,085,108
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	2,023	-	2,023
კოლექტიურად შეფასებული	1,856,795	110,158	106,391	9,741	2,083,085
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	1,856,795	110,158	108,414	9,741	2,085,108

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	19,654	9,355	62,143	389	91,541
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	64,876	1,384	1,337	42	67,639
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	33,555	(9,958)	(23,597)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(9,492)	27,018	(17,526)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(55,580)	(9,651)	65,231	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(25,472)	(13,980)	38,527	-	(925)
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადახდილი აქტივები	(11,730)	(6,557)	(64,332)	(311)	(82,930)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	-	-	-
მოდიფიკაციების გავლენა	-	-	(895)	(5)	(900)
ჩამოწერა	-	-	(86,364)	-	(86,364)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	18,121	-	18,121
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,859	15	3,874
საკურსო სხვაობები	17	10	(358)	-	(331)
სავალუტო კურსის მოძრაობა	53	22	242	17	334
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	942	8,702	52,937	67	62,648
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	16,823	6,345	49,325	214	72,707
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	248	-	248
კოლექტიურად შეფასებული	16,823	6,345	49,077	214	72,459
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	16,823	6,345	49,325	214	72,707

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შემენისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,913,964	85,311	127,705	2,235	2,129,215
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,452,219	5,862	1,775	597	2,460,453
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	133,332	(121,808)	(11,524)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(256,554)	267,701	(11,147)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(35,775)	(70,824)	106,599	-	-
გადახდილი აქტივები	(1,669,000)	(54,135)	(75,885)	(1,715)	(1,800,735)
ხელახალი სემენტაცია	(180,881)	(3,134)	(2,605)	-	(186,620)
მოდულიზაციების გავლენა	-	(26)	(3,985)	(27)	(4,038)
ჩამოწერა	-	-	(36,746)	-	(36,746)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	6,865	-	6,865
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	1,309	32	1,341
საკურსო სხვაობები	9,034	2,026	940	-	12,000
სავალუტო კურსის მოძრაობა	52,239	1,547	4,634	190	58,610
სხვა წმინდა ცვლილებები	8,288	610	10,540	437	19,875
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	2,426,866	113,130	118,475	1,749	2,660,220
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	11,284	-	11,284
კოლექტიურად შეფასებული	2,426,866	113,130	107,191	1,749	2,648,936
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	2,426,866	113,130	118,475	1,749	2,660,220

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შემენისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	9,439	5,453	29,726	70	44,688
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	14,972	616	776	-	16,364
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	7,227	(4,937)	(2,290)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(4,437)	8,484	(4,047)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(2,289)	(5,268)	7,557	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(3,765)	(2,214)	(690)	-	(6,669)
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადახდილი აქტივები	(9,711)	(2,034)	(15,660)	(358)	(27,763)
ხელახალი სემენტაცია	(274)	(6)	-	-	(280)
მოდულიზაციების გავლენა	-	-	(1,022)	(1)	(1,023)
ჩამოწერა	-	-	(36,746)	-	(36,746)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	6,865	-	6,865
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	1,309	32	1,341
საკურსო სხვაობები	186	293	188	-	667
სავალუტო კურსის მოძრაობა	12	(27)	462	55	502
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	1,530	5,443	38,548	1,078	46,599
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	12,890	5,803	24,976	876	44,545
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	3,894	-	3,894
კოლექტიურად შეფასებული	12,890	5,803	21,082	876	40,651
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	12,890	5,803	24,976	876	44,545

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	2,351,207	86,809	88,249	23,188	2,549,453
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,425,274	472	7	23,136	1,448,889
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	249,103	(216,701)	(32,402)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(350,322)	378,751	(28,429)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(110,097)	(62,530)	172,627	-	-
გადახდილი აქტივები	(909,258)	(34,746)	(97,063)	(15,457)	(1,056,524)
ხელახალი სეგმენტაცია	(9,538)	272	(4)	-	(9,270)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	(1,372)	(389)	(1,761)
ჩამოწერა	-	-	(4,646)	-	(4,646)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	557	-	557
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	27	76	103
საკურსო სხვაობები	221	-	-	-	221
სავალუტო კურსის მოძრაობა	101,201	6,139	5,236	1,189	113,765
სხვა წმინდა ცვლილებები	17,168	1,572	6,626	530	25,896
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	2,764,959	160,038	109,413	32,273	3,066,683
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,374	-	1,374
კოლექტიურად შეფასებული	2,764,959	160,038	108,039	32,273	3,065,309
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	2,764,959	160,038	109,413	32,273	3,066,683

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	238	31	5,383	1,089	6,741
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,925	-	1	320	2,246
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	598	(254)	(344)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(137)	795	(658)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(1,706)	(60)	1,766	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(440)	(528)	2,005	-	1,037
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადახდილი აქტივები	(157)	(37)	(3,294)	(1,005)	(4,493)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	-	-	-
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	(43)	(1)	(44)
ჩამოწერა	-	-	(4,646)	-	(4,646)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	557	-	557
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	27	76	103
საკურსო სხვაობები	2	-	-	-	2
სავალუტო კურსის მოძრაობა	15	3	363	88	469
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	123	210	5,471	1,241	7,045
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	461	160	6,588	1,808	9,017
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	461	160	6,588	1,808	9,017
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	461	160	6,588	1,808	9,017

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	75,483	541	4,747	-	80,771
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	106,339	-	154	-	106,493
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	5,671	(1,307)	(4,364)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(2,414)	3,825	(1,411)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(10,459)	(1,333)	11,792	-	-
გადახდილი აქტივები	(93,933)	(604)	(6,750)	-	(101,287)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	(137)	-	(137)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(292)	-	(292)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	1	-	1
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(2)	-	(2)
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-
სავალუტო კურსის მოძრაობა	175	2	28	-	205
სხვა წმინდა ცვლილებები	(67)	(10)	(135)	-	(212)
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	80,795	1,114	3,631	-	85,540
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	80,795	1,114	3,631	-	85,540
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	80,795	1,114	3,631	-	85,540

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	11	-	283	-	294
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	214	-	-	-	214
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	36	-	(36)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	-	61	(61)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(215)	-	215	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(36)	(61)	218	-	121
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე გადახდილი აქტივები	(7)	-	(295)	-	(302)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	-	-	-
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(292)	-	(292)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	1	-	1
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	(2)	-	(2)
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-
სავალუტო კურსის მოძრაობა	-	-	2	-	2
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	5	1	211	-	217
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	8	1	244	-	253
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	8	1	244	-	253
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	8	1	244	-	253

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,745,670	362,673	292,913	26,847	2,428,103
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,718,737	88,529	9,875	-	2,817,141
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	353,609	(353,487)	(122)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(490,844)	540,968	(50,124)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(34,031)	(43,065)	77,096	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	(106,070)	(847)	-	-	(106,917)
გადახდილი აქტივები	(2,091,118)	(266,330)	(71,492)	(13,664)	(2,442,604)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(44,675)	-	(44,675)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,914	-	2,914
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,437	(151)	3,286
საკურსო სხვაობები	(11,660)	(1,553)	(499)	-	(13,712)
სხვა წმინდა ცვლილებები	133,240	941	23,096	(5,995)	151,282
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,217,533	327,829	242,419	7,037	2,794,818

ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	240,708	988	241,696
კოლექტიურად შეფასებული	2,217,533	327,829	1,711	6,049	2,553,122
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,217,533	327,829	242,419	7,037	2,794,818

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,757	5,305	167,520	5,506	183,088
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	7,631	43	277	-	7,951
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	1,338	(1,338)	-	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(1,349)	1,693	(344)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(1,472)	(647)	2,119	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(495)	884	2,938	-	3,327
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(2,836)	(2,838)	(14,259)	(413)	(20,346)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(44,675)	-	(44,675)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,914	-	2,914
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	3,437	(151)	3,286
საკურსო სხვაობები	499	246	(122)	-	623
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(3,532)	2,204	36,578	(4,418)	30,832
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	4,541	5,552	156,383	524	167,000

ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	155,946	495	156,441
კოლექტიურად შეფასებული	4,541	5,552	437	29	10,559
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	4,541	5,552	156,383	524	167,000

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2018 წ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი:	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუქმებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,529,130	147,105	75,918	88	1,752,241
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	2,139,297	11,259	2,224	4,776	2,157,556
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	272,027	(241,184)	(30,843)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(457,067)	470,935	(13,868)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(167,089)	(175,960)	343,049	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	(363)	-	(363)
გადახდილი აქტივები	(1,679,766)	(110,816)	(174,039)	(472)	(1,965,093)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	(2,124)	59	(2,065)
ჩამოწერა	-	-	(127,298)	(73)	(127,371)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	22,743	-	22,743
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	5,839	16	5,855
საკურსო სხვაობები	(872)	(8)	(29)	-	(909)
სხვა წმინდა ცვლილებები	14,420	(185)	19,982	77	34,294
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,650,080	101,146	121,191	4,471	1,876,888
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	325	-	325
კოლექტიურად შეფასებული	1,650,080	101,146	120,866	4,471	1,876,563
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,650,080	101,146	121,191	4,471	1,876,888

31 დეკემბერი, 2018 წ.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუქმებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	38,560	15,646	43,134	14	97,354
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	92,269	2,050	883	255	95,457
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	40,697	(26,102)	(14,595)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(29,909)	36,760	(6,851)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(52,634)	(21,277)	73,911	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპების შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(17,251)	(2,270)	26,661	-	7,140
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	(3)	-	(3)
გადახდილი აქტივები	(37,773)	(12,836)	(73,098)	(36)	(123,743)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	(420)	(420)
ჩამოწერა	-	-	(127,298)	(73)	(127,371)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	22,743	-	22,743
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	5,839	16	5,855
საკურსო სხვაობები	57	34	5	-	96
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(14,362)	17,350	110,812	633	114,433
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	19,654	9,355	62,143	389	91,541
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	111	-	111
კოლექტიურად შეფასებული	19,654	9,355	62,032	389	91,430
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	19,654	9,355	62,143	389	91,541

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემდგომი ან შემდგომი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,625,728	57,178	114,928	3,401	1,801,235
შექმნილი ან შემცირებული ახალი ფინანსური აქტივი	1,923,582	3,787	96	1,123	1,928,588
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	84,240	(78,991)	(5,249)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(212,351)	222,077	(9,726)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(38,253)	(63,122)	101,375	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	(956)	-	(956)
გადახდილი აქტივები	(1,498,299)	(57,258)	(57,425)	(1,098)	(1,614,080)
მოდულიზაციების გავლენა	-	-	(1,150)	(2)	(1,152)
ჩამოწერა	-	-	(31,200)	(28)	(31,228)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	7,198	-	7,198
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,197	10	2,207
საკურსო სხვაობები	(5,179)	(348)	(1,506)	-	(7,033)
სხვა წმინდა ცვლილებები	34,496	1,988	9,123	(1,171)	44,436
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,913,964	85,311	127,705	2,235	2,129,215
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	9,806	-	9,806
კოლექტიურად შეფასებული	1,913,964	85,311	117,899	2,235	2,119,409
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,913,964	85,311	127,705	2,235	2,129,215

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემდგომი ან შემდგომი გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	6,690	2,934	34,533	410	44,567
შექმნილი ან შემცირებული ახალი ფინანსური აქტივი	10,485	-	-	201	10,686
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	3,622	(2,473)	(1,149)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(3,692)	5,215	(1,523)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(1,990)	(2,185)	4,175	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(1,162)	1,111	3,247	-	3,196
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	(200)	-	(200)
გადახდილი აქტივები	(5,500)	(1,377)	(13,533)	(1)	(20,411)
მოდულიზაციების გავლენა	-	-	-	(183)	(183)
ჩამოწერა	-	-	(31,200)	(28)	(31,228)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	7,198	-	7,198
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	2,197	10	2,207
საკურსო სხვაობები	97	256	(665)	-	(312)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	889	1,972	26,646	(339)	29,168
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	9,439	5,453	29,726	70	44,688
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	7,091	-	7,091
კოლექტიურად შეფასებული	9,439	5,453	22,635	70	37,597
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	9,439	5,453	29,726	70	44,688

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,583,402	83,581	52,043	751	1,719,777
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,784,950	532	17	24,088	1,809,587
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	161,836	(152,752)	(9,084)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(226,504)	234,139	(7,635)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(73,754)	(49,756)	123,510	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	(1,830)	-	(1,830)
გადახდილი აქტივები	(939,819)	(31,367)	(71,161)	(2,025)	(1,044,372)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	(689)	(1)	(690)
ჩამოწერა	-	-	(2,195)	(86)	(2,281)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,338	-	2,338
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	414	21	435
საკურსო სხვაობები	(2)	-	-	-	(2)
სხვა წმინდა ცვლილებები	61,098	2,432	2,521	440	66,491
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,351,207	86,809	88,249	23,188	2,549,453
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	732	2,451	3,183
კოლექტიურად შეფასებული	2,351,207	86,809	87,517	20,737	2,546,270
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,351,207	86,809	88,249	23,188	2,549,453

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	302	59	3,267	61	3,689
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	1,315	-	-	595	1,910
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	230	(92)	(138)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(57)	209	(152)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(982)	(37)	1,019	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(173)	(106)	1,436	-	1,157
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	(41)	-	(41)
გადახდილი აქტივები	(94)	(9)	(4,237)	(94)	(4,434)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(2,195)	(86)	(2,281)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	2,338	-	2,338
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	414	21	435
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	(303)	7	3,672	592	3,968
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	238	31	5,383	1,089	6,741
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	238	31	5,383	1,089	6,741
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	238	31	5,383	1,089	6,741

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემდინისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	65,670	431	1,839	-	67,940
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	80,944	-	96	-	81,040
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	4,300	(1,855)	(2,445)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(3,396)	3,694	(298)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(8,800)	(1,641)	10,441	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(63,239)	(92)	(4,553)	-	(67,884)
მოდისიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(609)	-	(609)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	113	-	113
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	8	-	8
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-
სხვა წმინდა ცვლილებები	4	4	155	-	163
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	75,483	541	4,747	-	80,771
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	75,483	541	4,747	-	80,771
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	75,483	541	4,747	-	80,771

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემდინისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	-	34	-	34
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	76	-	-	-	76
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	22	-	(22)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	-	10	(10)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(76)	-	76	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(22)	(10)	77	-	45
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(3)	(1)	(220)	-	(224)
მოდისიფიკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(609)	-	(609)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	113	-	113
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	8	-	8
საკურსო სხვაობები	-	-	-	-	-
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	14	1	836	-	851
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	11	-	283	-	294
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	11	-	283	-	294
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	11	-	283	-	294

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

	კომერციული	სამომხმარებლო	იპოთეკური	მიკრო, მცირე და	სულ
	სესხები	სესხები	სესხები	საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	
	2017	2017	2017	2017	2017
1 იანვრის მდგომარეობით	156,067	58,785	3,891	30,334	249,077
დანარცხი	41,659	80,607	2,700	31,592	156,558
აღდგენები	9,979	23,485	8,151	11,177	52,792
ჩამოწერა	(35,053)	(74,027)	(9,912)	(32,267)	(151,259)
ჩამოწერილ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(10,746)	(16,649)	(768)	(4,141)	(32,304)
საკურსო სხვაობები	18	(143)	-	(199)	(324)
31 დეკემბრის მდგომარეობით	161,924	72,058	4,062	36,496	274,540
ინდივიდუალური გაუფასურება	153,340	1,019	2,427	23,621	180,407
კოლექტიური გაუფასურება	8,584	71,039	1,635	12,875	94,133
	161,924	72,058	4,062	36,496	274,540
ინდივიდუალურად გაუფასურებულად შეფასებული სესხის მთლიანი თანხა. ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	310,308	2,178	14,671	53,117	380,274

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაშია ჩამოწერილი, მაგრამ მათზე მაინც ვრცელდება იძულებითი აღსრულების ღონისძიება შეადგენდა 58,627 ლარს (2018 წ.: 67,001 ლარი, 2017 წ.: 70,904 ლარი).

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)**სესხის უზრუნველყოფა**

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპებია:

- კომერციული სესხებისათვის - უძრავი ქონება, მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა, კომპანიის აქციები/წილები, სასაქონლო-მატერიალური მარაგები, სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები, მესამე მხარის კორპორატიული თავდებობა და აქციონერების პირადი თავდებობა.
- ფიზიკური პირების სესხებისთვის – საცხოვრებელი ფართის იპოთეკა, ავტომანქანები, ოქრო და ძვირფასეულობა, მესამე მხარის კომპანიის გარანტია და კომპანიის მფლობელების თავდებობა.

ხელმძღვანელობა მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის შესაბამისი ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

ჯგუფის პოლიტიკით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის ობიექტების რეალიზაცია ხდება სათანადო წესით ან ნარჩუნდება კაპიტალის ღირებულების ზრდისა თუ საიჯარო შემოსავლის მიღების მიზნით. რეალიზაციიდან მიღებული თანხები გამოიყენება აუნაზღაურებელი მოთხოვნების შესამცირებლად ან დასაფარად. ზოგადად, ჯგუფი დასაკუთრებულ აქტივებს კომერციული მიზნებისათვის არ იყენებს.

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, სესხებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ასეთი იქნებოდა:

- კომერციული სესხები: 162,684 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 249,514 ლარი);
- სამომხმარებლო სესხები: 85,890 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 86,622 ლარი);
- სესხები მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებისთვის: 104,075 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 107,980 ლარი);
- იპოთეკური სესხები: 101,542 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 75,073 ლარი);
- სალომბარდო სესხები: 2,561 ლარი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 283 ლარი);

უზრუნველყოფის საგნის დისკონტირებული ღირებულების გათვალისწინების გარეშე, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / სესხების გაუფასურების რეზერვი 294,425 ლარით მეტი იქნებოდა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2018 წ.: 263,482 ლარით მეტი, 2017 წ.: 253,818 ლარით მეტი).

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 1,023,217 ლარს, ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 9%-ს (2018 წ.: 788,216 ლარი და 8%, შესაბამისად, 2017 წ.: 671,120 ლარი და 9%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 1,634 ლარის ოდენობით (2018 წ.: 44,079 ლარი, 2017 წ.: 41,207 ლარი).

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ ათ უმსხვილეს მესამე მხარე მსესხებელთა ჯგუფზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 1,602,923 ლარს, ანუ ჯგუფის მთლიანი სასესხო პორტფელის 14%-ს (2018 წ.: 1,067,718 ლარი და 11%, შესაბამისად, 2017 წ.: 860,946 ლარი და 11%, შესაბამისად). აღნიშნული სესხებისთვის შეიქმნა რეზერვი 60,953 ლარის ოდენობით (2018 წ.: 42,108 ლარი, 2017 წ.: 73,269 ლარი).

2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხები ძირითადად საქართველოს ტერიტორიაზე იყო გაცემული და საქმიანობის სფეროებზე შემდეგნაირად ნაწილდებოდა:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
ფიზიკური პირები	6,507,095	5,509,279	4,297,115
ვაჭრობა	1,263,638	1,023,776	808,335
წარმოება	1,138,775	937,454	699,574
უძრავი ქონება	717,063	436,450	432,352
მშენებლობა	572,159	366,009	368,509
სასტუმროს ბიზნესი	399,148	301,415	283,527
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	248,210	132,588	114,926
მომსახურება	224,063	128,535	192,202
სამთო-მოპოვებითი მრეწველობა	117,801	127,835	104,799
ელექტროენერჯის, გაზის მიწოდება და წყალმომარაგება	50,318	76,574	84,727
ფინანსური შუამავლობა	88,276	61,866	51,597
სხვა	500,448	329,364	282,455
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	11,826,994	9,431,145	7,720,118
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(217,134)	(310,264)	(274,540)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	11,609,860	9,120,881	7,445,578

სესხები შემდეგი ტიპის მომხმარებლებზეა გაცემული:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
ფიზიკური პირები	6,507,095	5,509,279	4,297,115
კერძო საწარმოები	5,305,297	3,919,089	3,423,003
სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი პირები	14,602	2,777	-
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	11,826,994	9,431,145	7,720,118
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(217,134)	(310,264)	(274,540)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	11,609,860	9,120,881	7,445,578

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები

	2019	2018	2017
იჯარაზე მისაღები მინიმალური გადასახდელები	220,543	155,043	83,008
გამოკლებული: გამოუმუშავებელი ფინანსური იჯარის შემოსავალი	(61,352)	(44,956)	(15,322)
	159,191	110,087	67,686
გამოკლებული - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / გაუფასურების ზარალის რეზერვი	(2,297)	(1,648)	(2,380)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, წმინდა	156,894	108,439	65,306

სხვაობა მომავალში მისაღებ მინიმალურ საიჯარო გადასახდელებსა და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს შორის წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული 74,489 ლარის მოთხოვნები დაგირავებული იყო რამდენიმე საკრედიტო დაწესებულებებისგან მიღებული ბანკთაშორისი სესხების უზრუნველსაყოფად (2018 წ.: 46,867 ლარი, 2017 წ.: ნული).

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინვესტიციის კონცენტრაცია ხუთ უმსხვილეს საიჯარო მოთხოვნაზე შეადგენდა 16,249 ლარს ანუ ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მთლიანი მოთხოვნების 10%-ს (2018 წ.: 9,803 ლარი, ანუ 9%, 2017 წ.: 4,403 ლარი, ანუ 7%) და მათგან მიღებული ფინანსური შემოსავალი 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 2,226 ლარს, ანუ იჯარიდან მიღებული მთლიანი ფინანსური შემოსავლის 9%-ს (2018 წ.: 1,185 ლარი, ანუ 7%, 2017 წ.: 755 ლარი, ანუ 8%).

ქვემოთ მოცემულია სამომავლო მინიმალური საიჯარო გადასახდელები, რომელთა მიღებაც მოსალოდნელია 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ:

	2019	2018	2017
1 წლამდე	85,815	62,475	43,782
1-დან 5 წლამდე	130,700	89,781	34,224
5 წელზე მეტი	4,028	2,787	5,002
მისაღები მინიმალური საიჯარო გადასახდელები	220,543	155,043	83,008

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების მოძრაობა და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის / ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნების გაუფასურების შესაბამისი რეზერვი:

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემდინისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	100,950	5,806	3,331	-	110,087
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	132,404	-	-	-	132,404
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	25,731	(25,315)	(416)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(64,572)	64,754	(182)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(4,889)	(28,799)	33,688	-	-
გადახდილი აქტივები	(64,621)	(4,476)	(6,268)	-	(75,365)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	-	-	-
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(14,340)	-	(14,340)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	-	-	-
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	-	-	-
საკურსო სხვაობები	1,340	46	117	-	1,503
სავალუტო კურსის მოძრაობა	3,040	485	403	-	3,928
სხვა წმინდა ცვლილებები	849	(3)	128	-	974
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	130,232	12,498	16,461	-	159,191
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	130,232	12,498	16,461	-	159,191
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	130,232	12,498	16,461	-	159,191

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემდინისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	479	59	1,110	-	1,648
შექმნილი ან შემენილი ახალი ფინანსური აქტივი	939	-	-	-	939
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	207	(194)	(13)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(297)	303	(6)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(64)	(422)	486	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე	(267)	378	2,038	-	2,149
გადახდილი აქტივები	(249)	(32)	(1,948)	-	(2,229)
ხელახალი სეგმენტაცია	-	-	-	-	-
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(344)	-	(344)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	-	-	-
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	-	-	-
საკურსო სხვაობები	31	4	73	-	108
სავალუტო კურსის მოძრაობა	(20)	(1)	(6)	-	(27)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	-	-	53	-	53
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	759	95	1,443	-	2,297
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	-	-	-
კოლექტიურად შეფასებული	759	95	1,443	-	2,297
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	759	95	1,443	-	2,297

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მთლიანი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	60,306	6,005	1,375	-	67,686
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	110,810	-	-	-	110,810
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	15,056	(15,044)	(12)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(27,189)	27,420	(231)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(509)	(7,794)	8,303	-	-
აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(41,006)	(2,859)	(462)	-	(44,327)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(5,491)	-	(5,491)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	-	-	-
საკურსო სხვაობები	(580)	(113)	(38)	-	(731)
სხვა წმინდა ცვლილებები	(15,938)	(1,809)	(113)	-	(17,860)
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	100,950	5,806	3,331	-	110,087
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	1,140	-	1,140
კოლექტიურად შეფასებული	100,950	5,806	2,191	-	108,947
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	100,950	5,806	3,331	-	110,087

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი:	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	424	894	970	-	2,288
შექმნილი ან შექმნილი ახალი ფინანსური აქტივი	781	-	-	-	781
გადატანა 1-ელ ეტაპზე	692	(688)	(4)	-	-
გადატანა მე-2 ეტაპზე	(340)	426	(86)	-	-
გადატანა მე-3 ეტაპზე	(220)	(549)	769	-	-
წლის განმავლობაში ეტაპებს შორის გადატანილი დავალიანებების გავლენა	(218)	228	352	-	362
მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე აქტივები, რომელთა აღიარებაც შეწყვეტილია (ჩამოწერის გარდა)	-	-	-	-	-
გადახდილი აქტივები	(659)	(170)	(318)	-	(1,147)
მოდIFIკაციების გავლენა	-	-	-	-	-
ჩამოწერა	-	-	(756)	-	(756)
ჩამოწერილი თანხების აღდგენა	-	-	-	-	-
დისკონტის ამორტიზაცია	-	-	47	-	47
საკურსო სხვაობები	(16)	(43)	(36)	-	(95)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის სხვა წმინდა შეფასება	35	(39)	172	-	168
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	479	59	1,110	-	1,648
ინდივიდუალურად შეფასებული	-	-	518	-	518
კოლექტიურად შეფასებული	479	59	592	-	1,130
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	479	59	1,110	-	1,648

(ათას ლარში)

10. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები და ფინანსური იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები (გაგრძელება)

	2017
1 იანვარი	1,499
დანარიცხი	475
ჩამოწერილი თანხები	(299)
რეორგანიზაცია	758
საკურსო სხვაობები	(53)
31 დეკემბერი	<u>2,380</u>
ინდივიდუალური გაუფასურება	1,152
კოლექტიური გაუფასურება	1,228
	<u>2,380</u>
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული ინდივიდუალურად შეფასებული და გაუფასურებულად მიჩნეული მოთხოვნების მთლიანი თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	<u>2,593</u>

11. საინვესტიციო ქონება

	2019	2018	2017
1 იანვარი	155,183	202,534	152,596
შემოსვლები*	109,277	71,785	69,330
გასვლები	(39,223)	(74,278)	(11,067)
საინვესტიციო ქონების გადაფასების შედეგად მიღებული წმინდა (ზარალი) შემოსულობა	12,662	(994)	7,336
ძირითადი საშუალებებიდან, სხვა აქტივებიდან და გასაყიდად გამიზნული აქტივებიდან გადატანა (ძირითად საშუალებებში, სხვა აქტივებში და გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში გადმოტანა)**	(11,537)	(43,864)	(15,939)
საკურსო სხვაობები	2,304	-	278
31 დეკემბერი	<u>228,666</u>	<u>155,183</u>	<u>202,534</u>

* 2019, 2018 და 2017 წლებში შემოსვლები შეადგენს უზრუნველყოფის დასაკუთრებულ საგნებს, ფულადი გარიგებები არ მომხდარა.

** მოიცავდა 2,894 ლარის გადატანას ძირითადი საშუალებებიდან (2018 წ.: 17,301 ლარის გადატანები ძირითადი საშუალებებიდან და 2017 წ.: 4,449 ლარის გადატანები ძირითად საშუალებებზე, შესაბამისად), და 29 ლარის გადატანას ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე (2018 წ.: 6,478 ლარის გადატანა ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე და 2017 წ.: 11,490 ლარის გადატანა ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებზე). გარდა ამისა, 2019 წელს ჯგუფმა გამოავლინა 14,402 ლარის გარკვეული საინვესტიციო ქონება (2018 წ.: 54,687 ლარის გადატანა გასაყიდად გამიზნულ აქტივებზე), რომელიც აკმაყოფილებდა გასაყიდად გამიზნული აქტივების კრიტერიუმებს და ეს აქტივები შესაბამის კატეგორიას მიაკუთვნა.

საინვესტიციო ქონება სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად შეფასების თარიღისთვის ბაზრის მონაწილეებს შორის შემდგარი ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ქონების სამართლიანი ღირებულებები ეყრდნობა აკრედიტებული დამოუკიდებელი ექსპერტის მიერ ჩატარებულ შეფასებას. საინვესტიციო ქონების სამართლიანი ღირებულების შეფასება დაწვრილებით აღწერილია 28-ე შენიშვნაში.

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	ავეჯი და მოწყობილო- ბები	კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	საიჯარო ქონების გაუმჯო- ბეება	დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2018 წ.	195,973	204,972	86,412	4,695	24,270	3,111	519,433
შემოსვლები	1,508	26,205	28,867	840	429	22,612	80,461
გასვლები	(4,101)	(405)	(364)	(907)	-	(1)	(5,778)
შიდა გადაცემა	13,000	(51,733)	51,830	-	5,306	(18,403)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(3,211)	(3)	-	(47)	-	-	(3,261)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(1,994)	(6,359)	-	-	(1,451)	(9,804)
ჩამოწერები	(4,601)	(1,599)	(635)	(28)	(1,264)	-	(8,127)
გასაყიდად გამიზნული აქტივებიდან გადატანა (გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში აღმოტანა)	(2,127)	-	-	-	-	-	(2,127)
საკურსო სხვაობები	1,924	195	509	32	50	12	2,722
31 დეკემბერი, 2019 წ.	198,365	175,638	160,260	4,585	28,791	5,880	573,519
დარიცხული გაუფასურება							
31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,417	32	87	7	-	-	2,543
საკურსო სხვაობები	140	4	11	1	-	-	156
31 დეკემბერი, 2019 წ.	2,557	36	98	8	-	-	2,699
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2018 წ.	19,897	115,013	57,244	2,430	10,289	-	204,873
ცვეთის დანარიცხი	4,702	10,864	14,176	783	4,368	-	34,893
საკურსო სხვაობები	364	109	258	15	47	-	793
შიდა გადაცემა	-	(31,200)	31,200	-	-	-	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(331)	-	-	(36)	-	-	(367)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(1,883)	(3,290)	-	-	-	(5,173)
გასაყიდად გამიზნული აქტივებიდან გადატანა (გასაყიდად გამიზნულ აქტივებში აღმოტანა)	(437)	-	-	-	-	-	(437)
ჩამოწერები	(961)	(81)	(239)	(27)	(1,237)	-	(2,545)
გასვლები	(77)	(247)	(217)	(402)	-	-	(943)
31 დეკემბერი, 2019 წ.	23,157	92,575	99,132	2,763	13,467	-	231,094
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2018 წ.	173,659	89,927	29,081	2,258	13,981	3,111	312,017
31 დეკემბერი, 2019 წ.	172,651	83,027	61,030	1,814	15,324	5,880	339,726

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	ავეჯი და მოწყობილო- ბები	კომპიუტერული ტექნიკა და ადჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	საიჯარო ქონების გაუმჯო- ბესება	დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	199,296	197,869	75,069	7,443	18,268	7,877	505,822
შემოსვლები	270	24,084	14,718	1,002	240	15,876	56,190
საწარმოთა გაერთიანება	-	-	-	-	-	-	-
გასვლები	(1,679)	(3,065)	(740)	(2,632)	(859)	-	(8,975)
შიდა გადაცემა	11,200	(933)	6	-	6,651	(16,924)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(14,471)	-	-	-	-	(3,741)	(18,212)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(12,874)	(2,201)	(1,101)	-	43	(16,133)
გადაფასება	2,227	-	-	-	-	-	2,227
საკურსო სხვაობები	(870)	(109)	(440)	(17)	(30)	(20)	(1,486)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	195,973	204,972	86,412	4,695	24,270	3,111	519,433
დარიცხული გაუფასურება							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	2,472	38	83	7	-	-	2,600
საკურსო სხვაობები	(55)	(6)	4	-	-	-	(57)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,417	32	87	7	-	-	2,543
დაგროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	20,263	117,269	50,045	4,155	6,016	-	197,748
ცვეთის დანარიცხი	2,078	14,888	8,581	896	5,098	-	31,541
საკურსო სხვაობები	(296)	11	(50)	(1)	(24)	-	(360)
შიდა გადაცემა	-	(5)	5	-	-	-	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(911)	-	-	-	-	-	(911)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	-	(14,760)	(1,048)	-	-	-	(15,808)
გასვლები	(1,237)	(2,390)	(289)	(2,620)	(801)	-	(7,337)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	19,897	115,013	57,244	2,430	10,289	-	204,873
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
31 დეკემბერი, 2017 წ.	176,561	80,562	24,941	3,281	12,252	7,877	305,474
31 დეკემბერი, 2018 წ.	173,659	89,927	29,081	2,258	13,981	3,111	312,017

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ძირითად საშუალებებში შემდეგი ცვლილებები დაფიქსირდა:

	საოფისე შენობები და სერვისცენტრები	ავეჯი და მოწყობილო- ბები	კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	საიჯარო ქონების გაუმჯო- ბესება	დაუმთავრე- ბელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	186,520	178,144	63,770	6,270	14,746	4,785	454,235
შემოსვლები	-	20,818	12,834	1,079	80	14,667	49,478
საწარმოთა გაერთიანება	2,399	18	17	45	-	-	2,479
გასვლები	(1,871)	(316)	(191)	(148)	(3,779)	-	(6,305)
შიდა გადაცემა	13,104	4	121	-	7,007	(20,236)	-
გადატანები საინვესტიციო ქონებიდან (ქონებაში)	(4,115)	-	-	206	-	8,305	4,396
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	40	(735)	(1,365)	-	232	153	(1,675)
გადაფასება	3,197	-	-	-	-	286	3,483
საკუროსო სხვაობები	22	(64)	(117)	(9)	(18)	(83)	(269)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	199,296	197,869	75,069	7,443	18,268	7,877	505,822
დარიცხული გაუფასურება							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	2,509	40	86	7	-	-	2,642
საკუროსო სხვაობები	(37)	(2)	(3)	-	-	-	(42)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	2,472	38	83	7	-	-	2,600
დაროვილი ცვეთა							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	19,123	102,675	43,446	3,210	5,745	-	174,199
ცვეთის დანარიცხი	2,091	16,024	8,003	1,063	3,725	-	30,906
საკუროსო სხვაობები	(325)	-	(33)	-	(5)	-	(363)
გადატანები საინვესტიციო ქონებაში	(53)	-	-	-	-	-	(53)
გადატანა სხვა აქტივებიდან (აქტივებში)	(171)	(1,238)	(1,242)	-	-	-	(2,651)
გასვლები	(402)	(192)	(129)	(118)	(3,449)	-	(4,290)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	20,263	117,269	50,045	4,155	6,016	-	197,748
წმინდა საბალანსო							
31 დეკემბერი, 2016 წ.	164,888	75,429	20,238	3,053	9,001	4,785	277,394
31 დეკემბერი, 2017 წ.	176,561	80,562	24,941	3,281	12,252	7,877	305,474

ჯგუფმა თავისი ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადების რეგულარული გადასინჯვის ფარგლებში შეცვალა დაშვებები გარკვეული აქტივების ჯგუფების დარჩენილი სასარგებლო მომსახურების ვადების შესახებ. სასარგებლო გამოყენების განახლებული ვადები უკეთესად ასახავს იმ მოსალოდნელ პერიოდს, რომლის განმავლობაშიც ეს აქტივები ვარგისი იქნება ჯგუფის მიერ გამოყენებისთვის. სააღრიცხვო შეფასებაში ცვლილება პერსპექტიულად შეეხო წლის მეორე ნახევარს, რის შედეგადაც ცვეთის ხარჯი გაიზარდა 2,598 ლარით.

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

არამატერიალური აქტივების მოძრაობა ასეთი იყო:

	<i>პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია</i>	<i>სხვა</i>	<i>სულ</i>
თვითღირებულება			
31 დეკემბერი, 2018 წ.	88,164	26,255	114,419
შემოსვლები	32,774	-	32,774
გასვლები	(121)	-	(121)
ჩამოწერა	(2,376)	(91)	(2,467)
გამოყოფა	-	-	-
საკურსო სხვაობები	2,688	-	2,688
31 დეკემბერი, 2019 წ.	121,129	26,164	147,293
დაგროვილი ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2018 წ.	37,161	689	37,850
ამორტიზაციის დანარიცხი	11,320	2,531	13,851
გასვლები	(121)	-	(121)
ჩამოწერა	(2,052)	(10)	(2,062)
საკურსო სხვაობები	2,302	2	2,304
31 დეკემბერი, 2019 წ.	48,610	3,212	51,822
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
31 დეკემბერი, 2018 წ.	51,003	25,566	76,569
31 დეკემბერი, 2019 წ.	72,519	22,952	95,471
	<i>პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია</i>	<i>სხვა</i>	<i>სულ</i>
თვითღირებულება			
31 დეკემბერი, 2017 წ.	85,311	3,259	88,570
შემოსვლები	17,499	23,134	40,633
გასვლები	(112)	-	(112)
ჩამოწერა	(14,419)	(138)	(14,557)
საკურსო სხვაობები	(115)	-	(115)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	88,164	26,255	114,419
დაგროვილი ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2017 წ.	37,255	367	37,622
ამორტიზაციის დანარიცხი	8,912	381	9,293
გასვლები	(107)	-	(107)
ჩამოწერა	(8,873)	(58)	(8,931)
საკურსო სხვაობები	(26)	(1)	(27)
31 დეკემბერი, 2018 წ.	37,161	689	37,850
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
31 დეკემბერი, 2017 წ.	48,056	2,892	50,948
31 დეკემბერი, 2018 წ.	51,003	25,566	76,569

(ათას ლარში)

12. ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

	<i>პროგრამული უზრუნველყოფა და ლიცენზია</i>	<i>სხვა</i>	<i>სულ</i>
თვითღირებულება			
31 დეკემბერი, 2016 წ.	56,933	9,157	66,090
შემოსვლები	21,726	842	22,568
გასვლები	(155)	(3)	(158)
შიდა გადაცემა	6,737	(6,737)	-
საწარმოთა გაერთიანება	111	-	111
საკურსო სხვაობები	(41)	-	(41)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	85,311	3,259	88,570
დაგროვილი ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2016 წ.	28,432	1,844	30,276
ამორტიზაციის დანარიცხი	6,923	585	7,508
გასვლები	(160)	-	(160)
შიდა გადაცემა	2,062	(2,062)	-
საკურსო სხვაობები	(2)	-	(2)
31 დეკემბერი, 2017 წ.	37,255	367	37,622
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
31 დეკემბერი, 2016 წ.	28,501	7,313	35,814
31 დეკემბერი, 2017 წ.	48,056	2,892	50,948

13. გუდვილი

გუდვილის მოძრაობა 2019 წლის 31 დეკემბრით, 2018 წლის 31 დეკემბრითა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში:

	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
თვითღირებულება			
1 იანვარი	57,209	57,209	57,209
31 დეკემბერი	57,209	57,209	57,209
დარიცხული გაუფასურება			
1 იანვარი	23,756	23,756	23,756
31 დეკემბერი	23,756	23,756	23,756
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
1 იანვარი	33,453	33,453	33,453
31 დეკემბერი	33,453	33,453	33,453

(ათას ლარში)

13. გუდვილი (გაგრძელება)

გუდვილის გაუფასურების ტესტირება

საწარმოთა გაერთიანებების მეშვეობით შეძენილი გუდვილი გაუფასურების ტესტირების მიზნით გადაწვდილია ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ორ ინდივიდუალურ ერთეულზე: კორპორაციული და საცალო საბანკო მომსახურება.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ თითოეულ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება შემდეგია:

	2019	2018	2017
საცალო საბანკო მომსახურება	23,488	23,488	23,488
კორპორაციული საბანკო საქმიანობა	9,965	9,965	9,965
სულ	33,453	33,453	33,453

გამოყენების ღირებულების გაანგარიშების ძირითადი დაშვებები

ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულების აღდგენითი ღირებულებები განისაზღვრა ხელმძღვანელობის ზედა რგოლის მიერ დამტკიცებულ, ერთიდან სამ წლამდე ვადის, ფინანსურ ბიუჯეტებზე დაყრდნობით ფულადი ნაკადების პროგნოზების გამოყენებით გაანგარიშებული გამოყენების ღირებულების საფუძველზე. დისკონტირების განაკვეთი არ დაკორექტირდა მუდმივი ან კლებადი ზრდის ტემპისთვის იმ სამწლიანი პერიოდების მიღმა, რომლებსაც ფინანსური ბიუჯეტები მოიცავს. გაუფასურების შემოწმების მიზნებისთვის, დაშვებულია მუდმივი ზრდის 3%-იანი ტემპი ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი ერთეულის სამომავლო საოპერაციო ფულადი ნაკადების შესაფასებლად.

ჯგუფმა დისკონტირების შემდეგი განაკვეთები გამოიყენა კორპორაციული საბანკო მომსახურებისა და საცალო საბანკო მომსახურებისთვის:

	კორპორაციული საბანკო			საცალო საბანკო მომსახურება		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
დისკონტირების განაკვეთი	5.0%	4.7%	4.5%	6.7%	6.2%	6.1%
დისკონტირების განაკვეთები						

დისკონტირების განაკვეთები ასახავს ხელმძღვანელობის მოლოდინს თითოეული მიმართულებიდან მისაღები უკუგების მიმართ. სწორედ ამაზე დაყრდნობით აფასებს ხელმძღვანელობა საოპერაციო საქმიანობის შედეგებს და სამომავლო საინვესტიციო წინადადებებს. დისკონტირების განაკვეთები გამოითვლება კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაზე დაყრდნობით, გადასახადით დაბეგრამდე.

საცალო და კორპორაციული საბანკო მომსახურების ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისთვის შემდეგი დამატებითი დაშვებები გაკეთდა:

- სესხებისა და ანაბრების სტაბილური, ორგანული ზრდა;
- თვითღირებულებაში / შემოსავლების სტრუქტურაში ან კოეფიციენტში არსებითი ცვლილებების გარეშე; და
- ვაჭრობის დაფინანსების ან სხვა დოკუმენტური საქმიანობების სტაბილური, ორგანული ზრდა.

მგრძობიარობა დაშვებებში ცვლილებების მიმართ

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფულადი სახსრების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულის აღდგენითი ღირებულების განსაზღვრისთვის გამოყენებულ ძირითად დაშვებებში გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილებები არ გამოიწვევს გუდვილის გაუფასურებას. გამოყენების ღირებულების ნამეტი საბალანსო ღირებულებაზე განისაზღვრება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული წმინდა საბალანსო ღირებულების საფუძველზე. შესაძლო ცვლილებად მიჩნეული იქნა +/-1% დისკონტირების განაკვეთისა და ზრდის ტემპში.

(ათას ლარში)

14. გადასახადით დაბეგვრა

მოგების გადასახადის კრედიტი (ხარჯი) მოიცავს შემდეგს:

	2019	2018	2017
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	(48,340)	(37,896)	(38,024)
გადავადებული მოგების გადასახადის კრედიტი (ხარჯი)	(8,117)	(18,683)	10,184
მოგების გადასახადის (ხარჯი) კრედიტი	(56,457)	(56,579)	(27,840)

2019 წლის, 2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში სხვა სრულ შემოსავალში პირდაპირ შესულ მუხლებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი:

	2019	2018	2017
საკურსო სხვაობები	-	-	(578)
წმინდა ზარალი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	-	(265)	27
შენიშვნების გადაფასება	-	-	(781)
მოგების გადასახადის ხარჯი სხვა სრულ შემოსავალში	-	(265)	(1,332)

ჯგუფის შემოსავლის დიდ ნაწილზე ვრცელდება მოგების გადასახადის განაკვეთი, რომლითაც იბეგრება შვილობილი კომპანიების შემოსავალი, და მერყეობს 15%-დან 25%-მდე (2018 წ.: 15%-დან 25%-მდე, 2017 წ.: 15%-დან 25%-მდე).

2018 წლის 12 ივნისს ფინანსური დაწესებულებების, მათ შორის ბანკებისა და სადაზღვევო კომპანიების, მოგების გადასახადით დაბეგვრის არსებულ მოდელში ცვლილება შევიდა. ცვლილების მიხედვით, გაუნაწილებელი მოგება დაიბეგრება ნულოვანი საგადასახადო განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით 2023 წლის 1 იანვრიდან, ნაცვლად 2019 წლის 1 იანვრისა, რომელიც ძალაში 2016 წელს შევიდა. ცვლილებამ მაშინვე მოახდინა გავლენა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ნაშთებზე, რომლებიც მიკუთვნებოდა წინა პერიოდებთან დაკავშირებით აღიარებული დროებითი სხვაობებისთვის. 2018 წლის 30 ივნისისთვის გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების ნაშთები ხელახლა შეფასდა ცვლილების დანერგვის ახალი თარიღის შესაბამისად. ჯგუფმა გამოითვალა გადავადებული გადასახადების ის ნაწილი, რომლის გამოყენებაც აპირებს 2023 წლის 1 იანვრამდე ფინანსური საქმიანობისთვის და აღიარა გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების შესაბამისი ნაწილი. გარდამავალი პერიოდის განმავლობაში ჯგუფი გააგრძელებს ამავე პერიოდში მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების მხოლოდ იმ ნაწილის აღიარებას, რომლის გამოყენებაც 2023 წლის 1 იანვრამდე მოელის.

მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისგან. ქვემოთ მოცემულია 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ტარიფის მიხედვით გამოთვლილი მოგების გადასახადის ხარჯის და რეალური ხარჯის შედარება:

	2019	2018	2017
მოგება მოგების გადასახადის ხარჯამდე	569,344	400,107	366,747
საშუალო საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი საშუალო საგადასახადო განაკვეთის შემთხვევაში	(85,402)	(60,016)	(55,012)
გადასახადი თითოეულ ქვეყანაში მოგების გადასახადის ადგილობრივი განაკვეთის შემთხვევაში	(308)	(788)	(1,273)
მოგება, რომელიც დაბეგვრას არ ექვემდებარება წინა წლის დეკლარაციების შესწორება	29,833	37,670	24,150
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილებების ეფექტი	-	(30,275)	-
გამოუქვითავი ხარჯები	(825)	(4,424)	(350)
სხვა	245	1,254	-
მოგების გადასახადის (ხარჯი) სარგებელი	(56,457)	(56,579)	(27,840)

(ათას ლარში)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

საქართველოსა და ბელარუსში მოქმედი გადასახადები მოიცავს მოგების გადასახადს, საშემოსავლო გადასახადს, ქონების გადასახადს, დამატებითი ღირებულების გადასახადს და სხვ. თუმცა მათი რეგულირება ხშირად ბუნდოვანია ან საერთოდ არ ხდება, და არასაკმარისი პრეცედენტი არსებობს. ამის გამო საგადასახადო რისკები საქართველოსა და ბელარუსში ჩვეულებრივ გაცილებით მაღალია, ვიდრე უფრო განვითარებული საგადასახადო სისტემის მქონე ქვეყნებში. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფი არსებითად აკმაყოფილებს იმ საგადასახადო კანონებს, რომლებიც მის საქმიანობას ეხება. ამის მიუხედავად, მაინც არსებობს იმის რისკი, რომ შესაბამისმა ორგანოებმა ამა თუ იმ კანონის სხვაგვარი ინტერპრეტაცია მოახდინონ.

	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
მოგების გადასახადის მიმდინარე აქტივები	75	19,234	696
მოგების გადავადებული საგადასახადო აქტივები	207	123	130
მოგების გადასახადი აქტივები	282	19,357	826
მოგების გადასახადის მიმდინარე ვალდებულებები	1,563	679	8,753
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	36,355	28,154	11,342
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	37,918	28,833	20,095

(ათას ლარში)

14. გადასახადები (გაგრძელება)

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში:

	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება				დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება				დროებითი სხვაობების წარმოშობა და გაუქმება		
	2016	მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	ფასს 15-ის მიღება	სხვა სრულ შემოსავალში	2017	მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	ფასს 9-ის მიღება	სხვა სრულ შემოსავალში	2018	მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში	2019
გადასახადის ეფექტი გამოსაქვით დროებით სხვაობებზე:											
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	-	-	-	-	26	77	-	103	(40)	63
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	66	66
საინვესტიციო ქონება	490	(284)	-	(18)	188	17	-	-	205	23	228
გაუფასურების რეზერვი და სხვა დანაკარგების ანარიცხები მომდევნო პერიოდებში გადატანილი საგადასახადო ზარალი	6,491	1,292	-	(7)	7,776	(7,159)	-	-	617	(617)	-
მირითადი საშუალებები	820	81	-	(179)	722	1,255	-	-	1,977	150	2,127
არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	199	199
საოჯარო ვალდებულება დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,306	8,306
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	2,196	1,824	-	(214)	3,806	3,820	(87)	-	7,539	(4,780)	2,759
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	9,997	2,913	-	(418)	12,492	(2,033)	-	-	10,459	4,980	15,439
გადასახადის ეფექტი დასაბეგრ დროებით სხვაობებზე:											
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,230	(470)	-	-	760	1,825	-	-	2,585	(635)	1,950
გამომეხვეტილი სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	2,722	-	-	2,722	(411)	2,311
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	-	-	-	-	2,669	-	-	2,669	(599)	2,070
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	-	-	(26)	83	265	322	(322)	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ ოჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	18,466	(4,423)	-	(262)	13,781	3,463	(1,973)	-	15,271	10,633	25,904
მირითადი საშუალებები	6,417	(2,668)	-	1,203	4,952	5,468	-	-	10,420	(1,269)	9,151
საინვესტიციო ქონება	-	-	-	-	-	584	-	-	584	(356)	228
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,227	1,227
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,465	8,465
არამატერიალური აქტივები	19	(2)	-	(1)	16	(4)	-	-	12	9	21
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	35
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	225	225
სხვა აქტივები და ვალდებულებები	5,840	292	(1,911)	(26)	4,195	(51)	(239)	-	3,905	(3,905)	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(21,975)	10,184	1,911	(1,332)	(11,212)	(18,683)	2,129	(265)	(28,031)	(8,117)	(36,148)

(ათას ლარში)

15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2019	2018	2017
წარმოებული ფინანსური აქტივები	34,559	35,557	13,484
ფულადი გადარიცხვების ოპერაციებიდან მისაღები თანხები	33,909	8,866	12,890
ფინანსური იჯარით გადაცემის მიზნით ნაყიდი აქტივები	22,984	13,783	10,477
სხვა დებიტორული დავალიანება	14,064	20,561	10,458
ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოებში	12,949	12,371	11,031
ჯგუფის საგადასახადო აქტივები	8,776	4,255	4,377
ამოღებული უზრუნველყოფა	7,164	4,374	52,095
ანგარიშსწორება ოპერაციებზე	144	167	929
სხვა	6,615	22,952	16,349
	141,164	122,886	132,090
გამოკლებული - სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	(8,154)	(4,431)	(21,333)
სხვა აქტივები	133,010	118,455	110,757

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2019	2018	2017
კრედიტორები	24,462	10,038	18,974
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების მარჟა	12,532	-	-
სხვა საგადასახადო დავალიანება	12,100	7,728	7,346
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	10,836	11,569	3,948
ანარიცხები	6,154	4,582	2,815
მიღებული ავანსები	5,072	8,279	2,761
კრედიტორული დავალიანება	1,852	323	98
გადასახდელი დივიდენდები	1,578	1,304	1,064
სხვა	26,343	18,242	8,308
სხვა ვალდებულებები	100,929	62,065	45,314

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად და ვალდებულებებად მათ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივის ან ვალდებულების, განაკვეთის ან ინდექსის თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

	2019		
	პირობითი თანხა	მოგებაში ან ზარალში ასახვით აქტივი	სამართლიანი ღირებულება, ვალდებულება
სავალუტო ხელშეკრულებები			
ფორვარდები და სვოპები - ადგილობრივ ვალუტაში	797,784	5,620	1,242
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	5,482,178	26,373	7,680
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები			
ოფციონები - უცხოურ ვალუტაში	8,351	2,566	1,914
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	6,288,313	34,559	10,836

(ათას ლარში)

15. სხვა აქტივები და სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

	2018			2017		
	სამართლიანი ღირებულება,			სამართლიანი ღირებულება,		
	პირობითი თანხა	მოგებაში ან ზარალში ასახვით აქტივი	ვალდებულება	პირობითი თანხა	მოგებაში ან ზარალში ასახვით აქტივი	ვალდებულება
სავალუტო ხელშეკრულებები						
ფორვარდები და სვოპები -						
ადგილობრივ ვალუტაში	721,906	3,110	981	370,523	3,039	1,958
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	1,920,039	19,811	4,228	227,585	1,576	534
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები						
ფორვარდები და სვოპები - უცხოურ ვალუტაში	1,109,990	12,636	6,360	777,660	7,368	-
ოფციონები - უცხოურ ვალუტაში	-	-	-	10,183	1,501	1,456
სულ წარმოებული აქტივები/ვალდებულებები	3,751,935	35,557	11,569	1,385,951	13,484	3,948

16. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები

კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები მოიცავს შემდეგს:

	2019	2018	2017
ვადიანი ანაზრები	5,055,089	4,064,347	3,352,379
მიმდინარე ანგარიშები	5,081,606	4,132,204	3,697,021
გამოშვებული მარტივი თამასუქები	-	-	74,466
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	10,136,695	8,196,551	7,123,866

აკრედიტივებისა და გარანტიების უზრუნველსაყოფად
ფლობილი (შენიშვნა 19) 90,346 125,393 98,399

2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მიერ გამოშვებული მარტივი თამასუქები მოიცავს თამასუქებს, რომლებიც ფინანსური დაწესებულებების კერძო მფლობელობაშია და ფაქტობრივად არის სადეპოზიტო სერთიფიკატების ეკვივალენტური, ფიქსირებული ვადითა და ასევე ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების მიმართ ვალდებულებები 828,952 ლარის (8%) ოდენობით ათ უმსხვილეს მენაზრეზე მოდიოდა (2018 წ.: 966,873 ლარი (12%), 2017 წ.: 1,066,616 ლარი (15%).

კლიენტების ანაზრები და თამასუქები მოიცავს შემდეგი ტიპის მომხმარებლების ანგარიშებს:

	2019	2018	2017
ფიზიკური პირები	6,449,190	4,827,522	3,866,404
კერძო საწარმოები	3,325,496	2,828,809	2,793,175
სახელმწიფო და სახელმწიფო საკუთრებში მყოფი სუბიექტები	362,009	540,220	464,287
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	10,136,695	8,196,551	7,123,866

(ათას ლარში)

16. კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები (გაგრძელება)

კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები საქმიანობის სფეროს მიხედვით:

	2019	2018	2017
ფიზიკური პირები	6,449,190	4,827,522	3,866,404
მშენებლობა	632,389	572,628	279,623
ვაჭრობა	533,548	536,833	593,752
სახელმწიფო მომსახურება	320,470	508,410	438,492
ფინანსური შუამავლობა	576,361	471,488	659,464
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	419,570	342,745	257,818
მომსახურება	293,887	304,190	306,061
წარმოება	269,627	178,619	225,336
უძრავი ქონება	125,679	101,020	105,030
ელექტროენერჯის, გაზის მიწოდება და წყალმომარაგება	93,757	95,987	109,780
სასტუმროს ბიზნესი	62,084	40,216	44,241
სხვა	360,133	216,893	237,865
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	10,136,695	8,196,551	7,123,866

17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	2019	2018	2017
მოკლევადიანი სესხები საქართველოს ეროვნული ბანკიდან	1,551,953	1,118,957	793,528
საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები	1,211,518	895,994	1,087,897
ვადიანი ანაზრები და ბანკთაშორისი სესხები	195,982	196,523	261,173
საკორესპონდენტო ანგარიშები	263,975	118,693	204,512
სხვა ნასესხები სახსრები*	-	-	386,426
	3,223,428	2,330,167	2,733,536
არაკონვერტირებადი სუბორდინირებული ვალი	461,493	419,181	428,673
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,684,921	2,749,348	3,162,209

* სხვა ნასესხები სახსრები წარმოდგენილია სს „ბიჯეოსგან“ ნასესხები აშშ დოლარში გამოხატული ფულადი სახსრებით, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა 2023 წელს იწურებოდა, მაგრამ წინსწრებით დაიფარა 2018 წლის მარტში.

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფმა 6.50%-მდე გადაიხადა საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან აშშ დოლარში ნასესხებ სახსრებზე (2018 წ.: 6.10%-მდე, 2017 წ.: 6.27%-მდე). 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფმა 11.13%-მდე გადაიხადა აშშ დოლარში აღებულ სუბორდინირებულ სესხზე (2018 წ.: 10.00%-მდე და 2017 წ.: 8.92%-მდე).

საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებისგან ზოგი გრძელვადიანი სესხი აღებულია გარკვეული პირობებით („კრედიტორის პირობები“), რომ ჯგუფი შეინარჩუნებს კაპიტალის ადეკვატურობის გარკვეულ ლიმიტებს, ლიკვიდურობას, სავალუტო პოზიციებს, საკრედიტო რისკების მოცულობას, მოზიდული სახსრების წილს და ა. შ. 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებისგან აღებულ მნიშვნელოვან სესხებზე აკმაყოფილებდა კრედიტორთა ყველა პირობას.

(ათას ლარში)

17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე და სხვა ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

2015 წლის მაისში ბანკმა გააფორმა 90 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციასთან. სესხს, რომელშიც 20 მილიონი აშშ დოლარით მონაწილეობს ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის, ათწლიანი ვადა აქვს. სესხი სებ-მა დაამტკიცა, როგორც ბანკის მეორადი კაპიტალი ბაზელ II-ის ჩარჩოს თანახმად და, როგორც ბანკის მეორადი კაპიტალი, დაფარვის ვადის გასვლამდე გაათავისუფლა ბაზელ III-ის ჩარჩოს მოქმედებისგან. სესხი შეიცავს გარკვეულ ინფორმაციას და ფინანსურ ვალდებულებებს, რომლებიც ახასიათებს განვითარების ფინანსურ დაწესებულებასთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებს, ხოლო გადაუხდელობის (დეფოლტის) ჩვეული შემთხვევების დადგომისას (გადახდისუუნარობის და/ან მოქმედი რეგულაციების მიხედვით ლიკვიდაციის დადგომის გარდა) ვადაზე ადრე დაფარვის ოფციონი მოქმედებს მხოლოდ (1) სესხის ვადიდან ხუთი წლის გასვლის შემდეგ; და (ii) მხოლოდ სებ-ის მხრიდან სესხის დაფარვის ასეთ დაჩქარებაზე წინასწარი დასტურის შემთხვევაში.

2019 წლის ივნისში ბანკმა და ევროპულმა ფონდმა სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის გააფორმეს 10 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება ათი წლის ვადით. სუბორდინირებული სესხი, ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, მეორად კაპიტალს წარმოადგენს.

2019 წლის სექტემბერში ბანკმა responsAbility Micro and SME Finance Fund-თან გააფორმა 10 მილიონი აშშ დოლარის სუბორდინირებული სესხის ხელშეკრულება ათი წლის ვადით. სუბორდინირებული სესხი, ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, მეორად კაპიტალს წარმოადგენს.

2019 წლის დეკემბერში ბანკმა ხელი მოაწერა 107 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის ათწლიანი სუბორდინირებული სინდიცირებული სესხის ხელშეკრულებას, რომელიც მას გამოუყო FMO-მ - ნიდერლანდების სამეწარმეო განვითარების ბანკმა - სხვა კრედიტორებთან ერთად. სესხის გაცემული ტრანში, 52 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით, შევიდა ბანკის მეორად კაპიტალში საქართველოს ეროვნული ბანკის თანხმობით, ბაზელ III-ის ჩარჩოს შესაბამისად. მარეგულირებელმა ორგანომ კლასიფიკაცია ოფიციალურად დაამტკიცა 2019 წლის დეკემბერში. დარჩენილი აუთვისებელი ტრანში, სავარაუდოდ, ანალოგიურად აისახება ბანკის მეორად კაპიტალში მას შემდეგ, რაც სებ-ისგან შესაბამისი დამტკიცების შემდეგ. მეორადი კაპიტალის მოქმედი წესების თანახმად, სესხი კრედიტორებს დაფარვის დაჩქარების უფლებას აძლევს სებ-ის რეგულაციებით განსაზღვრული გადახდისუუნარობის ან ლიკვიდაციის დადგომის შემთხვევაში. ვადაზე ადრე დაფარვის სხვა მიზეზები შეიძლება იყოს: (i) თუ სესხი ან მისი ნაწილი ვერ კვალიფიცირდება მეორად კაპიტალად სებ-ის მიერ შესაბამისი სესხის ან მისი ნაწილის გაცემიდან 45 დღეში; და (ii) დაფარვა სებ-ის წინასწარი თანხმობით მხოლოდ კანონდარღვევის ან კონტროლის ცვლილების შემთხვევაში, სესხის ვადიდან ხუთი წლის გასვლის შემდეგ.

სუბორდინირებული ვალის ხელშეკრულების დეტალები (მთლიანი სუბორდინირებული ვალის 10%-ზე მეტი, ხელშეკრულების საფუძველზე):

კრედიტის გამცემი	გაცემის თარიღი	დაფარვის თარიღი	საპროცენტო		თავდაპირველი სახელშეკრულებო ღირებულება	საბალანსო
			განაკვეთი	ვალუტა		ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია	29-ივნ-15	15-ივნ-25	9.4%	აშშ დოლარი	90,000	258,020
FMO - ნიდერლანდების სამეწარმეო განვითარების ბანკი	20-დეკ-19	20-დეკ-29	7.6%	აშშ დოლარი	52,000	144,778

(ათას ლარში)

18. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	2019	2018	2017
გამოშვებული ევროზონის ვაუჩერები და თამასუქები დამატებითი პირველადი კაპიტალის გამოშვებული თამასუქები	1,442,298	1,350,921	454,953
სადეპოზიტო სერთიფიკატები	282,407	-	-
ადგილობრივი ობლიგაციები	343,536	323,171	268,552
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	72,540	36,940	26,150
	<u>2,140,781</u>	<u>1,711,032</u>	<u>749,655</u>

2019 წლის 21 მარტს სს „საქართველოს ბანკმა“ წარმატებით მოახდინა 100 მილიონი აშშ დოლარის 11.125%-იანი დამატებითი პირველადი კაპიტალის უვადო სუბორდინირებული თამასუქების პირველადი შეთავაზება, რომელთა გამოსყიდვა შესაძლებელია 5.25 წლის შემდეგ და აგრეთვე პროცენტის გადახდის ყოველი მომდევნო თარიღით, საქართველოს ეროვნული ბანკის წინასწარი თანხმობის შემთხვევაში (შემდგომში „თამასუქები“). თამასუქები გამოშვებულია აშშ-ის ფასიანი ქაღალდების და ბირჟების კომისიის „დებულეზა S“-ის თანახმად და გასაყიდი ფასი შეადგენს საემისიო ფასის 100.00%-ს. თამასუქები, ბაზელ III-ის ჩარჩოს თანახმად, კვალიფიცირდება, როგორც ბანკის დამატებითი პირველადი კაპიტალი, სებ-ისგან დამტკიცების პირობით.

ცვლილება ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-
შემოსულობა დამატებითი პირველადი კაპიტალის სავალო ინსტრუმენტების გამოშვებიდან	268,160
სხვა მოძრაობა	14,247
საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>282,407</u>

(ათას ლარში)

19. პირობითი ვალდებულებები

იურიდიული

საი-ინვესტი

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს ჰქონდა სასამართლო დავა შპს „საი-ინვესტთან“ 7 მილიონი ევროს ოდენობის ანაბარზე გირაოსთან დაკავშირებით, რომლის გამოყენებითაც შემცირდა შპს „სპორტ ინვესტის“ მიერ სს „საქართველოს ბანკისთვის“ გადასახდელი სესხის თანხა. ბანკის ხელმძღვანელობის აზრით ამ სარჩელის გამო არსებითი ზარალის მიღების დაბალი ალბათობა არსებობს, შესაბამისად, ანარიცხები ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ შეუქმნია.

რუსთავის აზოტი

2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკს დავა ჰქონდა თბილისის მერიაში ისთ-ვესტ იუნაითიდ ბანკთან (East-West United Bank S.A), აგროქიმთან (Agrochim S.A.) და სისტემა ჰოლდინგ ლიმიტედთან (Systema Holding Limited) (შემდგომში „მოსარჩელები“) შპს „რუსთავის აზოტის“ დაუფარავი სესხის უზრუნველყოფის საგნის (უძრავ-მოდრავი ქონება და არამატერიალური აქტივები) აუქციონის გზით რეალიზაციის თაობაზე. მოსარჩელები მოითხოვენ შპს „რუსთავის აზოტის“ კუთვნილ ქონებაზე საკუთრების უფლების აღდგენას და ზიანის ანაზღაურებას დაახლოებით 93.6 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით. ანარიცხები არ შექმნილა, რადგან ბანკის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს მოთხოვნა უსაფუძვლოა და ამ სარჩელიდან მნიშვნელოვანი ზარალის მიღება მოსალოდნელი არ არის.

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში შესაძლებელია ჯგუფისა და ბანკის წინააღმდეგ სარჩელები აღიძრას. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჯგუფის ან ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

პირობითი ფინანსური ვალდებულებები

2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ფინანსური პირობითი ვალდებულებები მოიცავდა შემდეგს:

	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
კრედიტის გაცემასთან დაკავშირებული ვალდებულებები			
გაცემული გარანტიები	1,347,841	1,015,567	630,413
გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილი	281,615	278,253	261,397
აკრედიტივები	54,815	42,009	43,423
	<u>1,684,271</u>	<u>1,335,829</u>	<u>935,233</u>
გამოკლებული - აკრედიტივებისა და გარანტიების უზრუნველსაყოფად ფლობილი ფულადი სახსრები (შენიშვნა 16)	(90,346)	(125,393)	(98,399)
გამოკლებული - ანარიცხები (შენიშვნა 15)	(6,154)	(4,582)	(2,815)
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან			
1 წლამდე	1,935	29,377	20,115
1 წელზე გვიან, მაგრამ არაუგვიანეს 5 წლისა	906	74,331	47,558
5 წელზე მეტი	146	28,754	18,486
	<u>2,987</u>	<u>132,462</u>	<u>86,159</u>
პირობითი ვალდებულებები კაპიტალური დანახარჯებიდან	<u>4,279</u>	<u>6,616</u>	<u>2,538</u>

(ათას ლარში)

20. საკუთარი კაპიტალი**საწესდებო კაპიტალი**

2019 წლის, 2018 წლის და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნებადართული საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 43,308,125 გამოშვებული აქციისგან (2018 წ.: 43,308,125 აქცია, 2017 წ.: 43,308,125 აქცია). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გამოშვებული და სრულად განაღდებული საწესდებო კაპიტალი შედგებოდა 27,993,660 ჩვეულებრივი აქციისგან (2018 წ.: 27,993,660; 2017 წ.: 27,821,150). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება ერთი (1) ლარია. ქვემოთ მოცემულია 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული აქციები:

	<i>ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა</i>	<i>ჩვეულებრივი აქციების ღირებულება</i>
31 დეკემბერი, 2016 წ.	27,821,150	27,821
31 დეკემბერი, 2017 წ.	27,821,150	27,821
საწესდებო კაპიტალის გამოშვება	172,510	173
31 დეკემბერი, 2018 წ.	27,993,660	27,994
31 დეკემბერი, 2019 წ.	27,993,660	27,994

გამოსყიდული აქციები

ჯგუფის მფლობელობაში არსებული გამოსყიდული აქციების რაოდენობა 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენდა 10,173-ს (2018 წლის 31 დეკემბერი: 8,995; 2017 წლის 31 დეკემბერი: 8,995), რომელთა ნომინალური ღირებულება იყო 10 ლარი (2018 წლის 31 დეკემბერი: 9 ლარი; 2017 წლის 31 დეკემბერი: 9 ლარი).

დივიდენდები

აქციონერებს ლარში გამოხატული დივიდენდების მიღების უფლება აქვთ.

2019 წლის 14 მაისს სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2018 წლის შუალედური მოგების დივიდენდები, თითო აქციაზე 4.97 ლარის ოდენობით. 2019 წლის 17 ივნისს აქციონერებმა მიიღეს საბოლოო დივიდენდები სულ 139,200 ლარის ოდენობით.

2018 წლის 14 ივნისს სს „საქართველოს ბანკის“ აქციონერთა საერთო კრებამ გამოაცხადა 2017 წლის შუალედური მოგების დივიდენდები, თითო აქციაზე 4.31 ლარის ოდენობით. 2018 წლის 2 ივლისს აქციონერებმა მიიღეს საბოლოო დივიდენდები სულ 120,000 ლარის ოდენობით.

(ათას ლარში)

20. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

შემოსავალი აქციაზე

	2019	2018	2017
საბაზისო და განზავებული შემოსავალი ერთ აქციაზე			
ბანკი ჩვეულებრივი აქციების მფლობელებისთვის განკუთვნილი წლის მოგება	512,887	343,528	338,761
წლის განმავლობაში მიმოქცევაში არსებული ჩვეულებრივი აქციების საშუალო შეწონილი რაოდენობა	27,983,827	27,826,807	27,812,155
შემოსავალი აქციაზე	18.3280	12.3452	12.1803

სხვა რეზერვების ხასიათი და დანიშნულება

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)

ეს რეზერვი ასახავს საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიან ღირებულებაში შესულ ცვლილებებს.

არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებული არარეალიზებული შემოსულობა (ზარალი)

ეს რეზერვი ასახავს არსებულ შვილობილ კომპანიებში წილის გაყიდვიდან/ყიდვიდან ან გაზავებიდან მიღებულ არარეალიზებულ შემოსულობას (ზარალს)

უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი

უცხოური ვალუტის კონვერტაციის რეზერვი გამოიყენება იმისათვის, რომ აღრიცხოს უცხოური შვილობილი კომპანიების ფინანსური ანგარიშგებების გადაანგარიშების შედეგად წარმოშობილი საკურსო სხვაობები.

მოდრაობა ამ ანგარიშზე 2019 წლის 31 დეკემბრით, 2018 წლის 31 დეკემბრით და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში წარმოდგენილია სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებებში.

21. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2019	2018	2017
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გამოთვლილი საპროცენტო შემოსავალი	1,388,391	1,289,431	1,095,921
მოძმარებლებზე გაცემული სესხებიდან	1,233,626	1,128,518	965,614
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდებიდან	136,957	136,115	113,276
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნებიდან	27,168	28,705	17,031
წმინდა ზარალი ფინანსური აქტივების მოდიფიკაციიდან	(9,360)	(3,907)	-
სხვა საპროცენტო შემოსავალი	25,610	17,947	9,464
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნებიდან	25,610	17,947	9,464
საპროცენტო შემოსავალი	1,414,001	1,307,378	1,105,385
კლიენტების ანაზრებსა და თამასუქებზე	(292,149)	(254,680)	(221,410)
საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე ვალდებულებებზე	(203,234)	(204,437)	(195,594)
გამოშვებულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე	(164,881)	(110,762)	(43,834)
სავალუტო სვოპების პროცენტის ელემენტი	43,048	-	-
საიჯარო ვალდებულებაზე	(4,914)	-	-
საპროცენტო ხარჯი	(622,130)	(569,879)	(460,838)
ანაზრის დაზღვევის საკომისიო	(8,298)	(5,955)	-
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	783,573	731,544	644,547

(ათას ლარში)

22. წმინდა საკომისიო შემოსავალი

	2019	2018	2017
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	216,112	183,184	151,630
გარანტიები და აკრედიტივები	25,793	18,211	17,879
საკასო ოპერაციები	19,074	15,585	15,735
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	10,874	1,691	447
საბროკერო მომსახურების ღირებულება	38	-	-
სხვა	6,360	4,649	5,309
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	278,251	223,320	191,000
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(109,925)	(84,224)	(63,813)
საკასო ოპერაციები	(8,531)	(5,133)	(5,157)
გარანტიები და აკრედიტივები	(1,670)	(1,629)	(2,177)
სადაზღვევო ბროკერის მომსახურების ღირებულება	(1,007)	(261)	(211)
ვალუტის კონვერტაციის ოპერაციები	(1,281)	(301)	(27)
სხვა	(3,555)	(2,248)	(3,345)
საკომისიო ხარჯი	(125,969)	(93,796)	(74,730)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	152,282	129,524	116,270

სხვა მომხმარებლებისგან მიღებული შემოსავალი

ჯგუფმა შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარა შემდეგი თანხები, რომლებიც დაკავშირებული იყო მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან:

	2019	2018	2017
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	288,594	238,048	193,160

სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები

ჯგუფმა აღიარა შემოსავალთან დაკავშირებული შემდეგი სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები:

	31 დეკემბერი, 2019 წ.	31 დეკემბერი, 2018 წ.	31 დეკემბერი, 2017 წ.
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	29,489	23,837	17,730

ჯგუფი არ აკორექტირებს ანაზღაურების დაპირებულ თანხას დაფინანსების მნიშვნელოვანი კომპონენტის შესაბამისად, თუ ჯგუფი ხელშეკრულების გაფორმებისას მოელის, რომ მომხმარებლისთვის ჯგუფის მიერ დაპირებული საქონლის ან მომსახურების გადაცემასა და მომხმარებლის მიერ საქონლის ან მომსახურების ღირებულების გადახდას შორის ვადა მაქსიმუმ ერთი წელია.

ჯგუფმა აღიარა 7,222 ლარის შემოსავალი მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდში (2018 წ.: 6,873, ლარი, 2017 წ.: 5,531 ლარი), რომელიც უკავშირდება მომდევნო პერიოდზე გადატანილ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ასახულია გადავადებულ შემოსავალში.

22. წმინდა საკომისიო შემოსავალი (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

დარჩენილ სახელშეკრულებო ვალდებულებებზე განაწილებული გარიგების ფასი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია მომავალში იმ სახელშეკრულებო ვალდებულებებთან დაკავშირებით, რომლებიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არ არის დაკმაყოფილებული:

	2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	3-5 წელიწადში	5-10 წელიწადში	სულ
შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია კლიენტებთან გაფორმებულ აქტიურ კონტრაქტებზე უწყვეტი საქმიანობიდან	27,071	13,913	8,299	5,025	2,690	56,998
	2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	3-5 წელიწადში	5-10 წელიწადში	სულ
შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია კლიენტებთან გაფორმებულ აქტიურ კონტრაქტებზე უწყვეტი საქმიანობიდან	21,677	9,427	5,533	2,169	152	38,958
	2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს	3-5 წელიწადში	5-10 წელიწადში	სულ
შემოსავალი, რომლის აღიარებაც მოსალოდნელია კლიენტებთან გაფორმებულ აქტიურ კონტრაქტებზე უწყვეტი საქმიანობიდან	16,773	7,559	3,223	3,618	495	31,668

ჯგუფი იყენებს ფასს 15-ის 121-ე მუხლით გათვალისწინებულ პრაქტიკული მიზანშეწონილობის პრინციპს და არ წარმოადგენს ინფორმაციას დარჩენილი სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესახებ, რომელთა თავდაპირველი მოსალოდნელი ვადაც მაქსიმუმ ერთი წელია.

(ათას ლარში)

23. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

	2019	2018	2017
ხელფასები და პრემიები	(216,112)	(197,697)	(183,016)
სოციალური გადასახადის ხარჯი	(4,919)	(4,528)	(3,869)
საპენსიო დანახარჯები	(2,626)	-	-
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	(223,657)	(202,225)	(186,885)

ხელფასები და პრემიები მოიცავს 57,287 ლარის, 48,338 ლარის და 50,393 ლარის დანახარჯებს წილობრივი ანაზღაურების პროგრამის ფარგლებში 2019 წლის 31 დეკემბრით, 2018 წლის 31 დეკემბრითა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის, შესაბამისად, რომელიც უკავშირდება წილობრივი ანაზღაურების ჯგუფის მასშტაბით დამტკიცებულ სქემას (26-ე და 30-ე შენიშვნები).

თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა წელიწადში:

	2019	2018	2017
მუდმივ შტატზე:			
ზედა რგოლის ხელმძღვანელობა	13	7	8
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	52	58	46
სხვა თანამშრომლები	6,420	6,406	5,907
	<u>6,485</u>	<u>6,471</u>	<u>5,961</u>
დროებით დასაქმებული:			
ზედა რგოლის ხელმძღვანელობა	-	-	-
საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა	-	-	-
სხვა თანამშრომლები	26	11	47
	<u>26</u>	<u>11</u>	<u>47</u>
სულ	6,511	6,482	6,008

ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2019	2018	2017
მარკეტინგი და რეკლამა	(18,292)	(17,166)	(14,575)
რემონტი და ტექნიკური მომსახურება	(13,227)	(12,881)	(12,637)
იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურება	(13,040)	(11,509)	(7,977)
საოპერაციო გადასახადები	(10,502)	(7,177)	(6,824)
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	(9,546)	(5,830)	(5,239)
იჯარა და ქირა	(7,127)	(26,643)	(24,195)
საოფისე მარაგები	(5,662)	(5,729)	(5,596)
კომუნიკაცია	(5,364)	(5,030)	(5,140)
მგზავრობის ხარჯი	(3,996)	(1,773)	(1,641)
თანამშრომელთა შერჩევა და გადამზადება	(3,195)	(5,928)	(3,386)
დაზღვევა	(2,845)	(2,369)	(2,757)
დაცვა-უსაფრთხოება	(1,650)	(2,841)	(2,211)
ჯარიმები	(260)	(568)	(49)
სხვა	(2,953)	(2,703)	(2,780)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(97,659)	(108,147)	(95,007)

აუდიტორის გასამრჯელო

(ათას ლარში)

23. ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი და სხვა ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)

აუდიტორების გასამრჯელო შესულია იურიდიული და სხვა პროფესიული მომსახურების ხარჯებში ზემოთ და მოიცავს შემდეგს:

	2019	2018	2017
ბანკის წლიური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის გასამრჯელო 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	521	797	428
სხვა მარწმუნებელი მომსახურების დანახარჯები	573	186	812
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	-	779	-
სულ გასამრჯელო	1,094	1,762	1,240

ზედა ცხრილში წარმოდგენილი თანხები ასახავს შპს „იუაისთვის“ და მისი მეკავშირე კომპანიებისთვის გადახდილ გასამრჯელოებს. მშობელი კომპანიისა და ჯგუფის შვილობილი კომპანიების აუდიტში სხვა აუდიტორებისთვის გადახდილი გასამრჯელო, რომლებიც იუაისთან არ არიან დაკავშირებულები, შეადგენდა 193 ლარს (2018 წ.: 24 ლარი, 2017 წ.: 67 ლარი), ხოლო ჯგუფისთვის გაწეულ სხვა მომსახურებაში გადახდილი გასამრჯელო იყო 56 ლარი (2018 წ.: 49 ლარი, 2017 წ.: 207 ლარი).

24. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

ქვემოთ, ცხრილში, წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დარიცხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებზე მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული წლისთვის:

	<i>31 დეკემბერი, 2019 წ.</i>						შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
	პირველი ეტაპი		მეორე ეტაპი		მესამე ეტაპი			
	<i>ინდივიდუალური</i>	<i>კოლექტიური</i>	<i>ინდივიდუალური</i>	<i>კოლექტიური</i>	<i>ინდივიდუალური</i>	<i>კოლექტიური</i>		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	(7)	-	-	-	-	-	(7)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	424	-	-	-	-	-	424
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	-	129	-	-	-	-	-	129
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	-	(4,787)	-	5,159	72,903	(159,862)	(1,147)	(87,734)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით	-	-	-	-	-	-	-	-
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	(249)	-	(32)	228	(832)	-	(885)
ფინანსური გარანტიები	-	(378)	-	(15)	141	138	-	(114)
მომხმარებლებზე გაცემული აკრედიტივი	-	(207)	-	117	(13)	-	-	(103)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	55	-	13	(50)	-	-	18
დასრულებული წლისთვის 31 დეკემბერი, 2019 წ.	-	(5,020)	-	5,242	73,209	(160,556)	(1,147)	(88,272)

24. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

	31 დეკემბერი, 2018 წ.						შემენისას ან შექმნისას გაუფასურე- ბული	სულ
	პირველი ეტაპი		მეორე ეტაპი		მესამე ეტაპი			
	ინდივიდუ- ალური	კოლექტი- ური	ინდივიდუ- ალური	კოლექტი- ური	ინდივიდუ- ალური	კოლექტი- ური		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	-	(62)	-	-	-	-	-	(62)
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	(141)	-	-	-	-	-	(141)
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები	-	(1,065)	-	-	-	-	-	(1,065)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით	-	17,079	-	4,089	5,165	(170,153)	3,628	(140,192)
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	(71)	-	792	(254)	(631)	-	(164)
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	-	(6)	-	-	-	-	-	(6)
ფინანსური გარანტიები	-	(1,854)	-	16	291	84	-	(1,463)
მომხმარებლებზე გაცემული აკრედიტივი	-	186	-	15	-	621	-	822
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	(252)	-	(78)	-	-	-	(330)
დასრულებული წლისთვის 31 დეკემბერი, 2018 წ.	-	13,814	-	4,834	5,202	(170,079)	3,628	(142,601)

ქვემოთ მოცემულია 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების ზარალის ინდივიდუალური და კოლექტიური რეზერვების შეჯერება:

	2017		
	ინდივიდუალური გაუფასურება	კოლექტიური გაუფასურება	სულ
	2017	2017	2017
1 იანვარი	171,265	77,812	249,077
წლის დანარიცხი	58,823	97,735	156,558
ადდგენები	10,948	41,844	52,792
ჩამოწერა	(49,554)	(101,705)	(151,259)
მომხმარებლებზე გაცემულ გაუფასურებულ სესხებზე დარიცხული პროცენტი	(10,768)	(21,536)	(32,304)
საკურსო სხვაობები	(307)	(17)	(324)
31 დეკემბერი	180,407	94,133	274,540

(ათას ლარში)

25. წმინდა არარეგულარული მუხლები

	2019	2018	2017
შრომითი საქმიანობის შეწყვეტის გასამრჯელო	(3,985)	(4,401)	(868)
ზარალი შვილობილი კომპანიის გაყიდვიდან	(224)	(1,414)	-
გამოყოფასთან დაკავშირებული ხარჯები*	-	(34,984)	-
სოციალური პასუხისმგებლობის ხარჯი**	-	(11,478)	-
მშობელი კომპანიის სესხის წინსწრებით დაფარვით გამოწვეული ზარალი	-	(10,432)	-
სხვა	(382)	(13,357)	(2,721)
წმინდა არარეგულარული ხარჯი/ზარალი	(4,591)	(76,066)	(3,589)

* გამოყოფასთან დაკავშირებული ხარჯები მოიცავს: თანამშრომელთა შრომის ანაზღაურების ხარჯებს 31,913 ლარის ოდენობით, მათ შორის საინვესტიციო ბიზნესის თანამშრომლების წილობრივი ანაზღაურების დაჩქარებას, მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულ 1,663 ლარის გამოყოფის დანახარჯებს და გამოყოფასთან დაკავშირებულ სხვა ხარჯებს 1,408 ლარის ოდენობით.

** კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა მოიცავს საქართველოში სოფლად ოპტიკურ-ბოჭკოვანი ფართოდიაპაზონიანი ქსელის ინფრასტრუქტურის მხარდასაჭერ ერთჯერად პროექტს.

26. წილობრივი გადახდა

აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა

Sanne Fiduciary Services Limited (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ჯგუფის „აღმასრულებელი პირების წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაციის სქემაში“ (შემდგომში „EECP“). ჯგუფი სატრასტო კომპანიაში შენატანებს ხორციელებს EECP-ის ფარგლებში გასაცემი კომპენსაციების შესაბამისად. სს „ბიჯეოს“ სამართლებრივი ვალდებულება აქვს გასცეს კომპენსაცია. კომპენსაციის გაცემისას ბანკი გამოდის მშობელი კომპანიისა და საბოლოო მშობელი კომპანიის აგენტად.

2019 წელს ჯგუფმა ჩამოაყალიბა თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების სატრასტო კომპანია - Sanne Fiduciary Services (შემდგომში „სატრასტო კომპანია“) გამოდის ნდობით აღჭურვილ პირად ჯგუფის „თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამაში“.

2019 წელს ჯგუფმა ზემოაღწერილი წილობრივი ანაზღაურების სქემების ფარგლებში 51,302 ლარი გამოჰყო შიდაჯგუფური გადანაწილებისთვის (2018 წ.: 65,420 ლარი, 2017 წ.: 125,270 ლარი).

გამოყოფის შემდეგ საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა დირექტორთა საბჭოს წევრების პირობით წილობრივ ანაზღაურებაში ცვლილების შეტანა გამოყოფამდე საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ და ლისტინგის შემდეგ საჯარო სააქციო საზოგადოება „საქართველოს ბანკის ჯგუფის“ აქციების შედარებითი ფასების საფუძველზე.

2019 წლის მარტში საქართველოს ბანკის ჯგუფის ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საქართველოს ბანკის ჯგუფის 344,000 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ჯგუფის 33 აღმასრულებელი პირისთვის - საქართველოს ბანკის ჯგუფის 185,670 ჩვეულებრივი აქცია. გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა, რომლის ერთადერთი პირობაც, ორივე შემთხვევაში, ამ ხნის განმავლობაში ბანკში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღებად მიიჩნევს 2019 წლის 10 და 20 მარტს. ჯგუფის შეფასებით, 2019 წლის 10 და 20 მარტს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 56.51 ლარი და 59.04 ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად.

26. წილობრივი გადახდა (გაგრძელება)

*(ათას ლარში)***აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)**

2018 წლის თებერვალში ბიჯეოს ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ 232,548 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ჯგუფის 16 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ 79,050 ჩვეულებრივი აქცია. გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა, რომლის ერთადერთი პირობაც, ორივე შემთხვევაში, ამ ხნის განმავლობაში ბანკში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2018 წლის 14 თებერვალს. ჯგუფის შეფასებით, 2018 წლის 14 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 114.56 ლარი ერთ აქციაზე.

2017 წლის თებერვალში საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ ანაზღაურების კომიტეტმა გადაწყვიტა, დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის გადაეცა საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ 253,950 ჩვეულებრივი აქცია, ხოლო ჯგუფის 19 აღმასრულებელი პირისთვის - საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ 70,550 ჩვეულებრივი აქცია. დირექტორთა საბჭოსთვის და დანარჩენი 19 აღმასრულებელი პირისთვის გადაცემულ აქციებზე მოქმედებს უფლების გადაცემის ორწლიანი ან სამწლიანი ვადა დირექტორთა საბჭოს წევრებისთვის და სამწლიანი ვადა აღმასრულებელი პირებისთვის. ორივე შემთხვევაში ერთადერთი მოთხოვნა ამ ხნის განმავლობაში უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2017 წლის 28 თებერვალს. ჯგუფის შეფასებით, 2017 წლის 28 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 90.01 ლარი ერთ აქციაზე.

2019 წელს დირექტორთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან ხელშეკრულებას ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე სულ საქართველოს ბანკის ჯგუფის 915,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი რაოდენობა გაიცემა სამ და ხუთ თანაბარ ნაწილად სამი და ხუთი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში. აქედან თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2019 წლის 9 იანვარს, 2019 წლის 1 მაისს და 2019 წლის 3 მაისს. ჯგუფის შეფასებით, 2019 წლის 9 იანვარს, 2019 წლის 1 მაისს და 2019 წლის 3 მაისს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 52.04 ლარს, 60.57 ლარს და 60.14 ლარს.

2018 წელს დირექტორთა საბჭოს წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან ხელშეკრულებას ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე ჯამში საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეო ჯგუფის“ 82,000 ჩვეულებრივი აქციით და საქართველოს ბანკის ჯგუფის 115,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი რაოდენობა გაიცემა სამ თანაბარ ნაწილად სამი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში 2019 წლის იანვრიდან. აქედან თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღებად მიიჩნევს 2018 წლის 16 თებერვალს, 2018 წლის 23 მარტს და 2018 წლის 10 ივლისს. ჯგუფის შეფასებით, 2018 წლის 16 თებერვალს, 2018 წლის 23 მარტს და 2018 წლის 10 ივლისს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 115.03 ლარს, 122.23 ლარს და 60.47 ლარს.

2016 წლის ბოლოს და 2017 წლის განმავლობაში, დირექტორთა საბჭოს ახალმა წევრებმა ხელი მოაწერეს ახალ სამწლიან ხელშეკრულებას ფიქსირებული პირობითი წილობრივი ანაზღაურების თაობაზე სულ საჯარო სააქციო საზოგადოება „ბიჯეოს“ 141,000 ჩვეულებრივი აქციით. თითოეული აღმასრულებელი პირისთვის განკუთვნილი აქციების მთლიანი რაოდენობა გაიცემა სამ თანაბარ ნაწილად სამი თანმიმდევრული წლის განმავლობაში 2018 წლის იანვრიდან. აქედან თითოეული განაცემი დაექვემდებარება უფლების გადაცემის ოთხწლიან პერიოდს. ჯგუფი წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღად მიიჩნევს 2016 წლის 11 და 18 ოქტომბერს და 2017 წლის 1 მარტს. ჯგუფის შეფასებით, 2016 წლის 11 და 18 ოქტომბერს და 2017 წლის 1 მარტს აქციების სამართლიანი ღირებულება, შესაბამისად, შეადგენდა 86.4 ლარს, 87.6 ლარს და 92.2 ლარს.

26. წილობრივი გადახდა (გაგრძელება)**აღმასრულებელი პირების წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა და თანამშრომელთა წილობრივი ანაზღაურების პროგრამა (გაგრძელება)**

(ათას ლარში)

ბანკი თავის არააღმასრულებელ თანამშრომლებს კომპენსაციის სახით აქციებს გადასცემს. 2019 წლის მარტში, 2018 წლის თებერვალში და 2017 წლის თებერვალში, ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ გადაწყვიტა, შესაბამისად, 256,436, 158,960 და 131,710 ჩვეულებრივი აქციის გადაცემა თავისი ზოგიერთი არააღმასრულებელი თანამშრომლისთვის. ყველა გადაცემულ აქციაზე მოქმედებს უფლების გადაცემის სამწლიანი ვადა და უფლების გადაცემის ერთადერთი პირობა უწყვეტი დასაქმებაა. ჯგუფი ამ წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღებად, შესაბამისი თანმიმდევრობით, მიიჩნევს 2019 წლის 10 მარტს, 2018 წლის 14 თებერვალს და 2017 წლის 28 თებერვალს. ჯგუფის შეფასებით, 2019 წლის 10 მარტს, 2018 წლის 14 თებერვალს და 2017 წლის 28 თებერვალს გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება იყო 56.51 ლარი, 114.56 ლარი და 90.01 ლარი ერთ აქციაზე, შესაბამისად.

შეჯამება

შეფასების თარიღისთვის გადაცემული აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ბაზარზე არსებული ფასებით.

გადაცემული აქციების საშუალო შეწონილი სამართლიანი ღირებულება წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღისთვის იყო 56.92 ლარი ერთ აქციაზე 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს (2018 წლის 31 დეკემბერი: 106.38 ლარი ერთ აქციაზე; 2017 წლის 31 დეკემბერი: 89.79 ლარი ერთ აქციაზე).

ჯგუფის მთლიანი წილობრივი გადახდის ხარჯი 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის შეადგენდა 61,272 ლარს (2018 წლის 31 დეკემბერი: 82,760 ლარი; 2017 წლის 31 დეკემბერი: 50,393 ლარი) და შევიდა „ხელფასებსა და თანამშრომელთა სხვა სარგებელში“, როგორც „ხელფასები და ბონუსები“.

ქვემოთ შეჯამებულია ინფორმაცია წილობრივი გადახდების შესახებ:

	2019	2018	2017
გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტის მთლიანი რაოდენობა	1,701,106	667,558	597,210
- მათ შორის, დირექტორთა საბჭოსთვის	1,259,000	429,548	394,950
საშუალო შეწონილი ღირებულება უფლებების მინიჭების თარიღისთვის ერთ აქციაზე (ლარში, მთლიანი ოდენობით)	56.92	106.38	89.79
ღირებულება წილობრივი უფლებების მინიჭების თარიღისთვის, სულ (ლარი)	96,832	71,012	53,626
წლის განმავლობაში აღიარებული ხარჯები, სულ (ლარი)	(61,272)	(82,760)	(50,393)

* 2019 წლის განმავლობაში აღიარებული ხარჯი მოიცავს 3,985 ლარის არარეგულარულ ხარჯს. 2018 წლის განმავლობაში აღიარებული ხარჯი მოიცავს 34,422 ლარის არარეგულარულ ხარჯს.

27. რისკის მართვა

შესავალი

ჯგუფის საქმიანობისთვის გარკვეული რისკებია დამახასიათებელი, და მათი მართვა ხორციელდება გამოვლენის, შეფასებისა და კონტროლის უწყვეტი პროცესით, რისკების ლიმიტებისა და კონტროლის

(ათას ლარში)

სხვა მექანიზმების მეშვეობით. რისკის მართვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ჯგუფის რენტაბელურობისათვის და ჯგუფის თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამომჟღავნებასა და აღმოჩენაზე თავისი საქმიანობის ფარგლებში. ჯგუფს აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. მათი კონტროლი ხდება ჯგუფის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

*რისკების მართვის სტრუქტურა*აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი ეხმარება დირექტორთა საბჭოს ჯგუფის ფინანსური და ანგარიშგების პროცესების ზედამხედველობაში. იგი აკონტროლებს ფინანსური ანგარიშგების სისრულეს და პასუხს აგებს მართვის ფუნქციაზე როგორც შიდა აუდიტის, ისე გარე აუდიტორის წინაშე, რის შესახებაც ანგარიშებს წარუდგენს დირექტორთა საბჭოს. ამოწმებს საოპერაციო რისკების, შესაბამისობის, საინფორმაციო ტექნოლოგიების და შიდა უსაფრთხოების (კიბერუსაფრთხოების ჩათვლით) და სხვა დანერგილი პოლიტიკის, პროცედურების და სისტემების გამართულობას და მჭიდროდ თანამშრომლობს რისკის კომიტეტთან რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობის შესაფასებლად.

რისკის კომიტეტი

რისკის კომიტეტი დირექტორთა საბჭოს ეხმარება რისკის ზედამხედველობაში. იგი ამოწმებს ჯგუფის ამტანობას რისკების მიმართ სტრატეგიის შესაბამისად, განსაზღვრავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობას და რისკის მართვის ინფრასტრუქტურას, ზედამხედველობს რისკის შემცირების სტრატეგიის განხორციელებას და აუდიტის კომიტეტთან ერთად აფასებს რისკის მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობას.

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭო პასუხს აგებს ბანკის აქტივების, ვალდებულებების და რისკის მართვაზე, პოლიტიკასა და პროცედურებზე. რისკის მართვის სისტემის ეფექტურად დანერგვის მიზნით, დირექტორთა საბჭო ცალკეული რისკის მართვის ფუნქციის დელეგირებას ახდენს ბანკის სხვადასხვა გადაწყვეტილების მიმღებ და აღმასრულებელ ორგანოზე.

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი

ბანკის აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი („ალკო“) არის რისკის მართვის უმთავრესი ორგანო, რომელიც ადგენს პოლიტიკასა და სახელმძღვანელოებს კაპიტალის ადეკვატურობის, საბაზრო რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, დაფინანსების ლიკვიდურობის რისკის და შესაბამისი ლიმიტების, საპროცენტო განაკვეთის და წინასწარ გადახდის რისკების და შესაბამისი ლიმიტების, ფულადი ბაზრების ზოგადი პირობების და საკრედიტო რისკის ლიმიტების შესახებ, შეიმუშავებს და პრაქტიკაში განახორციელებს რისკის მართვის და სტრუქტურული ტესტირების მოდელებს და რეგულარულად აკონტროლებს რისკების წინასწარ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობას.

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)**შესავალი (გაგრძელება)***რისკების მართვის სტრუქტურა (გაგრძელება)*

*(ათას ლარში)***შიდა აუდიტი**

შიდა აუდიტის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია ჯგუფის რისკის მართვის, შიდა კონტროლის და კორპორაციული მართვის პროცესების ყოველწლიურ აუდიტზე, რომლის მიზანიც არის საოპერაციო და სხვა რისკების დონეების დაწვევა, ჯგუფის შიდა კონტროლის სისტემების აუდიტზე და ჯგუფის სხვადასხვა დეპარტამენტისა და სამმართველოს დარღვევების ან შეცდომების გამოვლენაზე. იგი ამოწმებს ჯგუფის ადეკვატურობას და შესაბამისობას ამ პროცესებთან. ჯგუფის შიდა აუდიტის დეპარტამენტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ჯგუფის რისკები ვასდება ისეთი მეთოდით, რომელიც განიხილავს როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში მოსალოდნელ დანაკარგს, ისე გაუთვალისწინებელ დანაკარგებს, რომელიც წარმოადგენს პროგნოზირების სხვადასხვა მოდელის საფუძველზე ნავარაუდევ რეალურ ზარალს. მეთოდი ალბათობებს იყენებს წარსულში მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, რომლებიც დაკორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გასათვალისწინებლად. ჯგუფი სამ სხვადასხვა ძირითად სცენარს განიხილავს, საიდანაც ერთი არის საბაზო სცენარი (ანუ პროგნოზი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში), ხოლო დანარჩენი ორი არის პრობლემური და კრიზისული სცენარები, რომლებიც შესაბამისად წარმოადგენენ უფრო ცუდ და ყველაზე ცუდ შემთხვევებს და უკიდურესი და ნაკლებად სავარაუდო მოვლენების დადგომისას არის მოსალოდნელი.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება ჯგუფის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ჯგუფის ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს, ამავდროულად განსაკუთრებული ყურადღება მახვილდება შერჩეულ დარგებზე. გარდა ამისა, ჯგუფი მონიტორინგს უწევს და აფასებს რისკის დასაშვებ დონეს რისკის ყველა ტიპისა და ღონისძიების გათვალისწინებით.

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ადრეული რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი. ამ ინფორმაციის წარდგენა და განმარტება ხდება დირექტორთა საბჭოსთვის და თითოეული ბიზნესგანყოფილების ხელმძღვანელისთვის. ანგარიშები ასახავს აგრეგირებულ საკრედიტო რისკებს და მათ ლიმიტებს, ამ ლიმიტებიდან გამონაკლისებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და ლიკვიდურობის ლიმიტებს, საბაზრო რისკის კოეფიციენტებს და მათ ლიმიტებს და ცვლილებებს რისკის პროფილში. წამყვანი ხელმძღვანელობა ყოველთვიურად აფასებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მართებულობას. დირექტორთა საბჭო იღებს საკრედიტო რისკის ამომწურავ ანგარიშს და აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტის ანგარიშს. ამ ანგარიშებში ჯგუფის რისკების შეფასებისა და მათზე დასკვნების გამოტანისთვის საჭირო სრული ინფორმაციაა წარმოდგენილი.

რისკების შესახებ სპეციალურად მომზადებული ანგარიშები მზადდება და ვრცელდება ჯგუფის ყველა დონეზე, რათა ყველა განყოფილებას ჰქონდეს წვდომა ამომწურავ, სათანადო და განახლებულ ინფორმაციაზე.

დირექტორთა საბჭოს და ჯგუფის ყველა შესაბამის თანამშრომელს უტარდება ყოველდღიური ბრიფინგი საბაზრო შეზღუდვების, ქონებრივი ინვესტიციებისა და ლიკვიდურობის, ასევე სხვა რისკის წარმოშობის შესახებ.

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)**შესავალი (გაგრძელება)****რისკის შემცირება**

(ათას ლარში)

მთლიანი რისკის მართვისას ჯგუფი იყენებს წარმოებულ და სხვა ინსტრუმენტებს, რომ მართოს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებით გამოწვეული, სავალუტო, კაპიტალის, საკრედიტო რისკები და პროგნოზირებული გარიგებებიდან წარმოშობილი რისკები. მართალია, ამ ინსტრუმენტების მიზანი ჰეჯირებაა, ჰეჯირების აღრიცხვა მათ არ ეხება.

საკრედიტო რისკის შესამცირებლად ჯგუფი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას (უფრო დაწვრილებით იხილეთ ქვემოთ).

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან ეს კონტრაქტები წარმოადგენენ ერთმანეთთან დაკავშირებულ მხარეებს, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ საკონტრაქტო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაციები ასევე გულისხმობს მნიშვნელოვანი და მსხვილი კრედიტების გაერთიანებულ, აგრეგირებულ რისკებს შესაბამისი ფინანსური ინსტრუმენტის მთლიან დაუფარავ ნაშთთან შედარებით. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ჯგუფის საქმიანობის მეტ მგრძობელობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

რისკების გადაჭარბებული კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით ჯგუფის პოლიტიკა და პროცედურები შეიცავს სპეციალურ მითითებებს ფინანსური აქტივების დივერსიფიცირებული პორტფელის შენარჩუნებაზე. გამოვლენის შემდეგ საკრედიტო რისკების ან ლიკვიდურობის/გადაუხდელობის რისკების კონცენტრაცია შესაბამისად იმართება.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფი განიცდის ზარალს, თუ მისმა მომხმარებლებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული კონტრაქტისთვის, ასევე გეოგრაფიული, დარგობრივი, პროდუქტებისა და ვალუტების მიხედვით კონცენტრაციებისთვის, და რისკების ამ ლიმიტებთან დაცვის მონიტორინგით.

ჯგუფმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. გარიგებაში მონაწილე მხარის შეზღუდვები დგინდება საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციის სისტემის გამოყენებით, რომელიც თითოეულ მონაწილე მხარეს ანიჭებს რისკის რეიტინგს. რისკის რეიტინგი ექვემდებარება რეგულარულ შემოწმებებს.

საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ჯგუფს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მაკორექტირებელი ზომები. მაქსიმალური საკრედიტო რისკის ლიმიტი უტოლდება შესაბამისი ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებას და წარმოდგენილი გარანტიების და თავდებობების პირობით თანხებს.

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

(ათას ლარში)

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკის ლიმიტი ყოველთვის უტოლდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახულ, დადებითი სამართლიანი ღირებულების მქონე წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ჯგუფი თავის მომხმარებლებს სთავაზობს გარანტიებს და აკრედიტივებს, რომელთა მიხედვითაც ჯგუფს შესაძლოა მოუხდეს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება მომხმარებლებისგან ხდება გარანტიისა და აკრედიტივის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ჯგუფი დგას სესხის გაცემისთვის დამახასიათებელი რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების კლასების მიხედვით

ჯგუფი ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს მართავს საკრედიტო რეიტინგების შიდა და გარე სისტემით, რომლთაც გამოითვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

კორპორატიული სესხების პორტფელისთვის ჯგუფს აქვს შიდა რეიტინგის მოდელი, რომელშიც მომხმარებლებს მინიჭებული აქვთ შიდა შეფასებები 1-დან 7-მდე. მოდელი მოიხმარს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, უშუალოდ მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის გარდა, ასევე გამოიყენებს დამატებით გარე ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს მსესხებლის ქცევაზე. ჯგუფის პოლიტიკა ითვალისწინებს მთლიანი საკრედიტო პორტფელის რისკების ზუსტ და სისტემატურ შეფასებას. ეს ამარტივებს არსებული რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გავლენის შედარებას საქმიანობის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რეიტინგის სისტემა დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, რაც წარმოადგენს ერთ-ერთ უმთავრეს აუცილებელ კომპონენტს კონტრაქტის რისკის შეფასებისთვის. რისკის ყველა შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და მიიღება ჯგუფის სარეიტინგო პოლიტიკაზე დაყრდნობით. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო სესხების შემთხვევაში, ჯგუფი იყენებს საკრედიტო ბიუროსგან მიღებულ გარე რეიტინგებს.

ჯგუფის სახაზინო, სავაჭრო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაქტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწევი დაწესებულებები, ბანკები და საბროკერო-სადილერო კომპანიები. თუ სარეიტინგო სააგენტოების გარე რეიტინგები ხელმისაწვდომია ამ სესხებისთვის, ჯგუფის საკრედიტო განყოფილება ამ გარე რეიტინგებს იყენებს. თუ გარე რეიტინგები არ არის ხელმისაწვდომი, ამ სესხებს ენიჭება შიდა რეიტინგები.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული შიდა და გარე რეიტინგები.

შიდა რეიტინგის აღწერა*	შიდა რეიტინგის შეფასება	გარე რეიტინგის შეფასება		
		საკრედიტო ბიურო	Standard & Poor's	
მაღალი შეფასება				
	Aaa	1	A	AAA
	Aa1	2+	B	AA+
	Aa2	2	C1	AA
	Aa3	2-	C2	AA-
	A1	3+	C3	A+
	A2	3		A
	A3	3-		A-
	Baa1	4+		BBB+
	Baa2	4		BBB
	Baa3	4-		BBB-
სტანდარტული შეფასება				
	Ba1	5+	D1	BB+
	Ba2	5	D2	BB
	Ba3	5-	D3	BB-
	B1	6+		B+
	B2	6		B
დაბალი შეფასება				
	B3	6-	E1	B-
	Caa1	7+	E2	CCC+
	Caa2	7	E3	CCC
	Caa3	7-		CCC-
	Ca			CC
				C

* სხვადასხვა კატეგორიის რეიტინგები არ უნდა იყოს ერთმანეთთან დაკავშირებული.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მთლიანი თანხებით, ჯგუფის საკრედიტო რეიტინგის სისტემაზე დაყრდნობით.

გადაუხდელი ფინანსური აქტივი, რომელიც 90 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც უიმედო სესხი ან განისაზღვრება ინდივიდუალურად მსესხებლის ფინანსური სიმძნელების შესახებ სხვა ხელმისაწვდომ ინფორმაციაზე დაყრდნობით.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში

31 დეკემბერი, 2019 წ.

	პირველი ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	924,686	924,686
სტანდარტული შეფასება	369,730	369,730
დაბალი შეფასება	848	848
შეფასების გარეშე	189,945	189,945
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	1,485,209	1,485,209

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

31 დეკემბერი, 2019 წ.

	პირველი ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	30,957	30,957
სტანდარტული შეფასება	1,570,270	1,570,270
დაბალი შეფასება	-	-
შეფასების გარეშე	12,794	12,794
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	1,614,021	1,614,021

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები

31 დეკემბერი, 2019 წ.

	პირველი ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	884,565	884,565
სტანდარტული შეფასება	771,422	771,422
დაბალი შეფასება	11,040	11,040
შეფასების გარეშე	95,457	95,457
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	1,762,484	1,762,484

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი იქაპი	მეორე იქაპი	მესამე იქაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,639,445	31,717	-	-	1,671,162
სტანდარტული შეფასება	588,780	175,331	-	-	764,111
დაბალი შეფასება	334,032	116,850	-	6,583	457,465
შეფასების გარეშე	848,287	25,596	-	-	873,883
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	134,963	-	134,963
სხვა	-	-	26,781	1,078	27,859
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	3,410,544	349,494	161,744	7,661	3,929,443

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი იქაპი	მეორე იქაპი	მესამე იქაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	963,492	11,884	-	471	975,847
სტანდარტული შეფასება	569,722	15,113	-	206	585,041
დაბალი შეფასება	155,999	82,621	-	1,673	240,293
შეფასების გარეშე	167,582	540	-	-	168,122
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	25,524	548	26,072
სხვა	-	-	82,890	6,843	89,733
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	1,856,795	110,158	108,414	9,741	2,085,108

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი იქაპი	მეორე იქაპი	მესამე იქაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,361,741	13,919	-	-	1,375,660
სტანდარტული შეფასება	645,784	31,867	-	9	677,660
დაბალი შეფასება	91,539	45,411	-	99	137,049
შეფასების გარეშე	327,802	21,933	-	-	349,735
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	72,911	950	73,861
სხვა	-	-	45,564	691	46,255
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	2,426,866	113,130	118,475	1,749	2,660,220

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი იქაპი	მეორე იქაპი	მესამე იქაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	2,130,690	52,274	-	731	2,183,695
სტანდარტული შეფასება	481,063	33,680	-	1,968	516,711
დაბალი შეფასება	101,978	73,922	-	3,050	178,950
შეფასების გარეშე	51,228	162	-	-	51,390
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	21,005	3,399	24,404
სხვა	-	-	88,408	23,125	111,533
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	2,764,959	160,038	109,413	32,273	3,066,683

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები	31 დეკემბერი, 2019 წ.				
	პირველი იქაპი	მეორე იქაპი	მესამე იქაპი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	-	-	-	-	-
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-	-
შეფასების გარეშე	80,795	1,114	-	-	81,909
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	101	-	101
სხვა	-	-	3,530	-	3,530
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	80,795	1,114	3,631	-	85,540

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

<i>31 დეკემბერი, 2019 წ.</i>				
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>მეორე ეტაპი</i>	<i>მესამე ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
მაღალი შეფასება	14,679	133	-	14,812
სტანდარტული შეფასება	6,450	692	-	7,142
დაბალი შეფასება	7,664	233	-	7,897
შეფასების გარეშე	101,439	11,440	-	112,879
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	6,457	6,457
სხვა	-	-	10,004	10,004
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	130,232	12,498	16,461	159,191

<i>31 დეკემბერი, 2019 წ.</i>		
დებიტორული დავალიანება	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
შეფასების გარეშე	2,585	2,585
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	2,585	2,585

<i>31 დეკემბერი, 2019 წ.</i>				
გაცემული გარანტიები	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>მეორე ეტაპი</i>	<i>მესამე ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
მაღალი შეფასება	178,025	-	-	178,025
სტანდარტული შეფასება	36,410	6,220	-	42,630
დაბალი შეფასება	50,215	9,580	-	59,795
შეფასების გარეშე	1,065,866	499	-	1,066,365
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	1,026	1,026
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	1,330,516	16,299	1,026	1,347,841

<i>31 დეკემბერი, 2019 წ.</i>				
აკრედიტივები	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>მეორე ეტაპი</i>	<i>მესამე ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
მაღალი შეფასება	24,503	-	-	24,503
სტანდარტული შეფასება	21,388	-	-	21,388
დაბალი შეფასება	1,147	-	-	1,147
შეფასების გარეშე	7,165	-	-	7,165
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	612	612
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	54,203	-	612	54,815

<i>31 დეკემბერი, 2019 წ.</i>				
გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილი	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>მეორე ეტაპი</i>	<i>მესამე ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
მაღალი შეფასება	180,375	201	-	180,576
სტანდარტული შეფასება	24,818	372	-	25,190
დაბალი შეფასება	6,496	3,438	-	9,934
შეფასების გარეშე	63,960	613	-	64,573
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	1,342	1,342
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2019 წ.	275,649	4,624	1,342	281,615

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)**

<i>31 დეკემბერი, 2018 წ.</i>		
	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში		
მაღალი შეფასება	315,934	315,934
სტანდარტული შეფასება	302,981	302,981
დაბალი შეფასება	765	765
შეფასების გარეშე	87,764	87,764
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	707,444	707,444

<i>31 დეკემბერი, 2018 წ.</i>		
	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		
მაღალი შეფასება	29,744	29,744
სტანდარტული შეფასება	1,256,325	1,256,325
დაბალი შეფასება	-	-
შეფასების გარეშე	19,861	19,861
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,305,930	1,305,930

<i>31 დეკემბერი, 2018 წ.</i>		
	<i>პირველი ეტაპი</i>	<i>სულ</i>
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - სავალო ინსტრუმენტები		
მაღალი შეფასება	830,008	830,008
სტანდარტული შეფასება	1,028,605	1,028,605
დაბალი შეფასება	6,246	6,246
შეფასების გარეშე	71,531	71,531
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,936,390	1,936,390

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეჭაბი	მეორე ეჭაბი	მესამე ეჭაბი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,327,033	59,862	-	-	1,386,895
სტანდარტული შეფასება	362,875	160,192	-	-	523,067
დაბალი შეფასება	102,328	73,296	-	6,050	181,674
შეფასების გარეშე	425,297	34,479	-	-	459,776
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	187,641	-	187,641
სხვა	-	-	54,778	987	55,765
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,217,533	327,829	242,419	7,037	2,794,818

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეჭაბი	მეორე ეჭაბი	მესამე ეჭაბი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	749,583	2,731	-	109	752,423
სტანდარტული შეფასება	299,181	4,100	-	-	303,281
დაბალი შეფასება	483,340	93,786	-	194	577,320
შეფასების გარეშე	117,976	529	76	-	118,581
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	38,831	214	39,045
სხვა	-	-	82,284	3,954	86,238
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,650,080	101,146	121,191	4,471	1,876,888

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მიკრო, მცირე და საშუალო სესხები	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეჭაბი	მეორე ეჭაბი	მესამე ეჭაბი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,024,192	7,449	-	-	1,031,641
სტანდარტული შეფასება	347,357	10,016	-	-	357,373
დაბალი შეფასება	240,321	45,920	-	5	286,246
შეფასების გარეშე	302,094	21,926	-	5	324,025
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	80,244	1,979	82,223
სხვა	-	-	47,461	246	47,707
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	1,913,964	85,311	127,705	2,235	2,129,215

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული იპოთეკური სესხები	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეჭაბი	მეორე ეჭაბი	მესამე ეჭაბი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	1,691,375	18,777	-	311	1,710,463
სტანდარტული შეფასება	290,796	7,038	-	-	297,834
დაბალი შეფასება	319,076	60,994	-	533	380,603
შეფასების გარეშე	49,960	-	-	-	49,960
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	23,239	3,455	26,694
სხვა	-	-	65,010	18,889	83,899
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	2,351,207	86,809	88,249	23,188	2,549,453

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სალომბარდო სესხები	31 დეკემბერი, 2018 წ.				
	პირველი ეჭაბი	მეორე ეჭაბი	მესამე ეჭაბი	შემენისას ან შექმნისას გაუფასურებული	სულ
მაღალი შეფასება	-	-	-	-	-
სტანდარტული შეფასება	-	-	-	-	-
დაბალი შეფასება	-	-	-	-	-
შეფასების გარეშე	75,483	541	-	-	76,024
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო	-	-	369	-	369
სხვა	-	-	4,378	-	4,378
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	75,483	541	4,747	-	80,771

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	31 დეკემბერი, 2018 წ.			
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	19,375	1,375	-	20,750
სტანდარტული შეფასება	7,659	213	-	7,872
დაბალი შეფასება	1,914	794	-	2,708
შეფასების გარეშე	72,002	3,424	683	76,109
დეფოლტის სიტუაციაში უმოქმედო სხვა	-	-	2,410	2,410
	-	-	238	238
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	100,950	5,806	3,331	110,087

დებიტორული დავალიანება	31 დეკემბერი, 2018 წ.			
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	სულ
შეფასების გარეშე	19,702	-	-	19,702
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	19,702	-	-	19,702

გაცემული გარანტიები	31 დეკემბერი, 2018 წ.			
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	165,401	5,697	-	171,098
სტანდარტული შეფასება	37,795	5,708	-	43,503
დაბალი შეფასება	17,791	466	-	18,257
შეფასების გარეშე	760,203	8	-	760,211
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	22,498	22,498
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	981,190	11,879	22,498	1,015,567

აკრედიტივები	31 დეკემბერი, 2018 წ.			
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	31,381	2,553	-	33,934
სტანდარტული შეფასება	4,844	-	-	4,844
დაბალი შეფასება	-	2,355	-	2,355
შეფასების გარეშე	876	-	-	876
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	37,101	4,908	-	42,009

გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილი	31 დეკემბერი, 2018 წ.			
	პირველი ეტაპი	მეორე ეტაპი	მესამე ეტაპი	სულ
მაღალი შეფასება	185,926	165	-	186,091
სტანდარტული შეფასება	22,951	150	-	23,101
დაბალი შეფასება	19,349	3,495	-	22,844
შეფასების გარეშე	44,350	466	61	44,877
დეფოლტის სიტუაციაში სხვა	-	-	1,340	1,340
ნაშთი 31 დეკემბერი, 2018 წ.	272,576	4,276	1,401	278,253

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების საკრედიტო მუხლებისთვის 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის საკრედიტო რეიტინგის სისტემაზე დაყრდნობით.

	<u>არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული</u>					სულ
	<u>შენიშნები</u>	<u>მაღალი შეფასება</u>	<u>სტანდარტული შეფასება</u>	<u>სტანდარტულზე დაბალი შეფასება</u>	<u>ვადაგადაცილებული ან ინდივიდუალურად გაუფასურებული</u>	
31 დეკემბერი, 2017 წ.						
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	8	1,216,343	-	-	-	1,216,343
სავალო ფასიანი ქაღალდები გასაყიდად გამიზნული	9	1,613,558	-	-	-	1,613,558
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:	10					
კომერციული სესხები		1,820,670	275,044	6,193	310,606	2,412,513
სამომხმარებლო სესხები		1,580,503	37,612	31,915	101,076	1,751,106
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები		1,547,233	105,302	30,019	93,490	1,776,044
იპოთეკური სესხები		1,619,638	28,961	19,783	44,133	1,712,515
სალომბარდო სესხები		65,865	-	-	2,075	67,940
		<u>6,633,909</u>	<u>446,919</u>	<u>87,910</u>	<u>551,380</u>	<u>7,720,118</u>
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	10	48,069	12,161	2,063	5,393	67,686
სულ		<u>9,511,879</u>	<u>459,080</u>	<u>89,973</u>	<u>556,773</u>	<u>10,617,705</u>

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია სასესხო პორტფელის თანაფარდობა ჯგუფის მფლობელობაში ამ პორტფელთან დაკავშირებით არსებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებასთან. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნის 72.86% გადაფასებულია ბოლო ორი წლისთვის. რაც შეეხება იპოთეკურ სესხებს, თუ სესხის უზრუნველყოფის საგნის ოფიციალურად დარეგისტრირება ვერ ხერხდება მისი მშენებლობის დასრულებამდე, შესაბამისი სესხი აისახება, როგორც არაუზრუნველყოფილი მიუხედავად იმისა, რომ ის, როგორც წესი, სამშენებლო კომპანიის კორპორატიული გარანტიით არის უზრუნველყოფილი.

31 დეკემბერი, 2019 წ.

	მთლიანი საბალანსო ღირებულება, სულ	არაუზრუნველ- ყოფილი	სესხის მოცულობის თანაფარდობა უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებასთან %							
			50%-ზე ნაკლები	50%- 80%	80% - 90%	90%- 100%	100%-200%	200%-300%	300%-400%	400%-ზე მეტ
			კომერციული სესხები	3,929,443	341,826	588,389	866,246	165,358	185,995	676,067
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	2.31%	2.01%	0.45%	0.04%	0.56%	2.24%	9.89%	0.47%	0.46%	1.01%
იპოთეკური სესხები	3,066,683	49,727	766,251	1,599,275	479,140	86,572	66,568	9,160	821	9,169
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	0.29%	2.89%	0.05%	0.04%	0.19%	1.68%	4.97%	6.97%	1.83%	1.91%
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	2,660,220	327,718	750,020	797,114	181,543	156,002	378,363	36,562	12,762	20,136
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	1.67%	7.43%	0.20%	0.26%	0.62%	0.77%	2.78%	4.10%	7.35%	6.64%
სამომხმარებლო სესხები	2,085,108	1,159,510	387,116	322,747	93,823	46,122	73,502	547	359	1,382
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	3.49%	6.11%	0.02%	0.15%	0.37%	0.63%	0.82%	14.44%	0.56%	1.52%
სალომზარდო სესხები	85,540	-	2,810	20,994	52,695	2,701	6,284	1	10	45
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გადაფარვა	0.30%	n/a	0.00%	0.03%	0.28%	0.78%	0.51%	0.00%	80.00%	80.00%
კლიენტებზე გაცემული სესხები ამორტიზებული ღირებულებით, მთლიანი	11,826,994	1,878,781	2,494,586	3,606,376	972,559	477,392	1,200,784	230,296	245,558	720,662

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ფასს 9-ზე გადასვლამდე, ჯგუფის საკრედიტო რისკების შეფასების პოლიტიკის მიხედვით ვადაგადაუცილებელი და ინდივიდუალურად არაგაუფასურებული ფინანსური აქტივები განისაზღვრებოდა შემდეგნაირად:

- ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია, მაგრამ წარსულში ყოფილა მაქსიმუმ 30 დღით ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც მაღალი ხარისხის ფინანსური აქტივი;
- ფინანსური აქტივი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებულია, მაგრამ წარსულში ყოფილა 31 დღეზე მეტი და 60 დღეზე ნაკლები ხნით ვადაგადაცილებული, ფასდება, როგორც სტანდარტული ხარისხის ფინანსური აქტივი;
- საანგარიშგებო თარიღისთვის არც ვადაგადაცილებული და არც გაუფასურებული ფინანსური აქტივი, რომელიც წარსულში ყოფილა 60-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილებული, ან რომლის მსესხებელს აქვს მინიმუმ ერთი დამატებითი სესხი, რომელიც საანგარიშგებო თარიღისთვის ვადაგადაცილებულია 60-ზე მეტი დღით, ფასდება როგორც ქვესტანდარტული ხარისხის ფინანსური აქტივი.

ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სესხების ხანდაზმულობის ანალიზი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით შემდეგია:

31 დეკემბერი, 2017 წ.	30 დღეზე ნაკლები	31-დან 60 დღემდე	61-დან 90 დღემდე	90 დღეზე მეტი	სულ
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:					
სამომხმარებლო სესხები	42,625	15,044	12,321	28,907	98,897
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	7,486	8,822	4,777	19,288	40,373
იპოთეკური სესხები	14,446	4,969	2,144	7,903	29,462
კომერციული სესხები	1,487	452	208	227	2,374
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	2,499	227	-	74	2,800
სულ	68,543	29,514	19,450	56,399	173,906

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

რესტრუქტურულიზებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით:

წლის განმავლობაში ჯგუფმა შეცვალა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მომხმარებლებზე გაცემულ გარკვეულ სესხებზე და ავანსებზე. ყველა ასეთი სესხი მანამდე გადაიტანებოდა, მინიმუმ, მეორე სტადიაზე, ხოლო დანაკარგების რეზერვი ფასდებოდა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ინფორმაციას ფინანსურ აქტივებზე, რომელთა მოდიფიცირებაც მოხდა მაშინ, როცა მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასდა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ტოლი თანხით:

2019 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები	ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე	წმინდა ზარალი მოდიფიკაციის შედეგად
კომერციული სესხები	35,186	(229)
სამომხმარებლო სესხები	33,470	(3,332)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	77,075	(4,038)
იპოთეკური სესხები	51,776	(1,761)
სალომბარდო სესხები	-	-
	<u>197,507</u>	<u>(9,360)</u>
2018 წლის განმავლობაში მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები	ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე	წმინდა ზარალი მოდიფიკაციის შედეგად
კომერციული სესხები	9,529	-
სამომხმარებლო სესხები	19,144	(2,065)
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	21,852	(1,152)
იპოთეკური სესხები	5,883	(690)
სალომბარდო სესხები	-	-
	<u>56,408</u>	<u>(3,907)</u>

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს რესტრუქტურულიზებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებას კატეგორიების მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის:

	2017
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები:	
კომერციული სესხები	103,365
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	47,539
იპოთეკური სესხები	44,058
სამომხმარებლო სესხები	39,318
ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	5,508
სულ	<u>239,788</u>

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

რესტრუქტურისებული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება კატეგორიების მიხედვით: (გაგრძელება)

იმ სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულება, რომლებიც ადრე მოდიფიცირდა (როდესაც იყვნენ მეორე ან მესამე სტადიაზე) და ახლა მიკუთვნებულია პირველი სტადიისთვის, ხოლო მათთან დაკავშირებული ზარალის რეზერვი შეფასებულია 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალის ოდენობით, წარმოდგენილია ქვედა ცხრილში (ასეთი სესხები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოვლენილი არ არის):

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივები, 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:	მთლიანი საბალანსო ღირებულება	შესაბამისი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
მიკრო, მცირე და საშუალო ზომის საწარმოების სესხები	27	-
იპოთეკური სესხები	8	-
	35	-

ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2019			
	საქართველო	ერეთი	დსთ და სხვა ქვეყნები	სულ
აქტივები:				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,020,942	841,866	296,397	2,159,205
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,570,497	30,433	12,744	1,613,674
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	792,613	827,974	140,436	1,761,023
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	11,183,417	2,461	580,876	11,766,754
ყველა სხვა აქტივი	934,451	35,144	52,972	1,022,567
	15,501,920	1,737,878	1,083,425	18,323,223
ვალდებულებები:				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	7,478,013	808,626	1,850,056	10,136,695
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,850,651	1,759,038	75,232	3,684,921
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	72,540	1,998,803	69,438	2,140,781
საიჯარო ვალდებულება	89,382	-	5,136	94,518
ყველა სხვა ვალდებულება	173,315	9,689	5,907	188,911
	9,663,901	4,576,156	2,005,769	16,245,826
ღია საბალანსო პოზიცია, წმინდა	5,838,019	(2,838,278)	(922,344)	2,077,397

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

	2018				2017			
	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა ქვეყნები	სულ	საქართველო	ეგთო	დსთ და სხვა ქვეყნები	სულ
აქტივები:								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	789,187	315,081	116,256	1,220,524	475,133	929,676	96,845	1,501,654
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,258,544	26,982	19,665	1,305,191	1,023,145	182,699	10,499	1,216,343
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ ოჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები ყველა სხვა აქტივი	1,020,244	779,097	133,212	1,932,553	980,876	559,468	73,415	1,613,759
	8,794,495	2,168	432,657	9,229,320	7,111,369	-	399,515	7,510,884
	746,276	43,937	45,786	835,999	702,272	4,271	71,533	778,076
	<u>12,608,746</u>	<u>1,167,265</u>	<u>747,576</u>	<u>14,523,587</u>	<u>10,292,795</u>	<u>1,676,114</u>	<u>651,807</u>	<u>12,620,716</u>
ვალდებულებები:								
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	6,071,067	658,852	1,466,632	8,196,551	5,356,374	663,234	1,104,258	7,123,866
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,300,444	1,360,473	88,431	2,749,348	1,455,058	1,631,331	75,820	3,162,209
ყველა სხვა ვალდებულება	36,940	1,635,929	38,163	1,711,032	26,149	694,994	28,512	749,655
	120,474	9,715	5,439	135,628	98,511	571	3,985	103,067
	<u>7,528,925</u>	<u>3,664,969</u>	<u>1,598,665</u>	<u>12,792,559</u>	<u>6,936,092</u>	<u>2,990,130</u>	<u>1,212,575</u>	<u>11,138,797</u>
ღია საბალანსო პოზიცია, წმინდა	5,079,821	(2,497,704)	(851,089)	1,731,028	3,356,703	(1,314,016)	(560,768)	1,481,919

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ჯგუფმა ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. ამ რისკის შეზღუდვის მიზნით, ხელმძღვანელობა ძირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით და რეგულარულ ზედამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ჯგუფი ფლობს საკმაოდ რეალიზებადი და დივერსიფიცირებული აქტივების პორტფელს, რომელთა ლიკვიდაციაც მარტივად არის შესაძლებელი ფულადი ნაკადების მოულოდნელი შეწყვეტის შემთხვევაში. ჯგუფი ასევე ფლობს საკრედიტო ხაზებს, რომლებიც შეუძლია გამოიყენოს ლიკვიდურობის მიზნით. ამასთან, ჯგუფი ფლობს ფულად დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობაც დამოკიდებულია მოზიდულ სამომხმარებლო სახსრებზე.

ბანკის ლიკვიდურობის პოზიციას ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს და მართავს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებული ლიკვიდურობის კოეფიციენტების მიხედვით. სებ-ის მიერ დადგენილი ყოველთვიური საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა 30%-ია და გამოითვლება როგორც საშუალო ლიკვიდური აქტივები თვის განმავლობაში (სებ-ის განმარტების შესაბამისად) გაყოფილი ამავე თვის საშუალო ვალდებულებებზე (სებ-ის მიერ დადგენილი გარკვეული გამონაკლისების გათვალისწინებით). 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ეს კოეფიციენტები ასე გამოიყურებოდა:

	2019	2018	2017
ლიკვიდურობის საშუალო წლიური კოეფიციენტი*	35.7%	33.3%	39.8%
ლიკვიდურობის მაქსიმალური საშუალო თვიური კოეფიციენტი*	38.5%	36.8%	44.8%
ლიკვიდურობის მინიმალური საშუალო თვიური კოეფიციენტი*	31.1%	30.2%	34.4%

* გამოითვლება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)**ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)**

საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი სს „საქართველოს ბანკისთვის“ ინდივიდუალურად გამოითვლება როგორც ყოველდღიური ლიკვიდურობის კოეფიციენტების საშუალო წლიური (არიტმეტიკული), რომლებიც, თავის მხრივ, გამოითვლება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრული ლიკვიდური აქტივების ვალდებულებებთან თანაფარდობით:

ლიკვიდური აქტივები შედგება ფულადი სახსრებისგან და მათი ეკვივალენტებისგან და სხვა აქტივებისგან, რომელთა დაუყოვნებლივ ნაღდ ფულად გარდაქმნა არის შესაძლებელი. ეს აქტივებში შედის საქართველოს მთავრობის მიერ გამოშვებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები და სებ-ის მიერ გამოშვებული სადეპოზიტო სერთიფიკატები და არ შედის მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, ბანკთაშორისი დეპოზიტების გარდა, და/ან არა-ეთგოს ქვეყნების მთავრობებისა და ცენტრალური ბანკების სავალო ფასიანი ქაღალდები, თანხები დაყადაღებულ „ნოსტრო“ ანგარიშებზე, გაუფასურებული ბანკთაშორისი დეპოზიტები და სებ-ში განთავსებული სავალდებულო რეზერვის თანხები, რომლებითაც უზრუნველყოფილია სებ-ისგან მიღებული სესხები.

ვალდებულებები შედგება ბალანსზე ასახული მთლიანი ვალდებულებებისგან, რომლებშიც არ შედის დავალიანება საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე, რომელთა დაფარვა საანგარიშგებო თარიღიდან ექვსი თვის შემდეგ უნდა მოხდეს, სამაგიეროდ, შედის გარეგანსური ვალდებულებები, რომელთა დარჩენილი ვადა საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ ექვს თვეზე ნაკლებია. გარეგანსურ ვალდებულებებში შედის ყველა ვალდებულება გარდა ფინანსური გარანტიებისა და აკრედიტივებისა, რომლებიც სრულად არის უზრუნველყოფილი ბანკში განთავსებული მომხმარებელთა ანაზრებით, და უცხოურ ვალუტაში ოპერაციების წარმოებით წარმოშობილი ვალდებულებები. ლიკვიდურობის მაქსიმალური და მინიმალური კოეფიციენტები აღებულია შესაბამისი საანგარიშგებო წლების ისტორიული მონაცემებიდან.

გარდა ამისა, 2017 წლის 15 მაისს სებ-მა გამოსცა ბრძანება კომერციული ბანკების ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის შესახებ, რომელიც ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 სექტემბერს. ამ ბრძანების მიხედვით, ბანკები ვალდებულები არიან, რომ შეინარჩუნონ ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც განისაზღვრა როგორც მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების თანაფარდობა წმინდა ფულად გადინებებთან მომდევნო 30 დღის განმავლობაში. ბრძანების თანახმად, სტრესულ პერიოდებს თუ არ ჩავთვლით, კოეფიციენტი 100%-ზე ნაკლები არ უნდა იყოს. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 136.7%-ს გაუტოლდა (2018 წ.: 120.1%).

ჯგუფი ასევე აბალანსებს ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ვადებს და უარყოფით გეპებზე მაქსიმალურ ლიმიტს აწესებს, განსხვავებით ბანკის ინდივიდუალური მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალისა, რომელიც გამოითვლება სებ-ის რეგულაციის შესაბამისად. კოეფიციენტების შეფასება, მონიტორინგი და დადგენილ ლიმიტებთან შედარება ყოველთვიურად ხდება. გადახვევების აღმოჩენის შემთხვევაში, ცვლილებების სტრატეგიებს/ნაბიჯებს განიხილავს და ამტკიცებს აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების მიხედვით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. ამის მიუხედავად, ჯგუფის მოლოდინით, ბევრი მომხმარებელი არ მოითხოვს ვალდებულებების დაფარვას იმ უადრესი თარიღით, რომლითაც შეიძლება ბანკს დაევალოს გადახდა; და ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულადი ნაკადებს, რომელიც ეფუძნება დეპოზიტების ვადაზე ადრე გატანის ისტორიულ მონაცემებს.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკი და ფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი, 2019 წ.					
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	3,927,501	5,347,629	996,836	106,542	10,378,508
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,001,097	516,867	1,153,537	787,759	4,459,260
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	73,144	761,606	1,453,124	334,625	2,622,499
საიჯარო ვალდებულება	5,937	16,812	65,650	27,503	115,902
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	4,826	5,823	187	-	10,836
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	6,012,505	6,648,737	3,669,334	1,256,429	17,587,005
ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე	3-დან 12	1-დან 5	5 წელზე	სულ
31 დეკემბერი, 2018 წ.					
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	3,126,421	4,388,790	765,904	79,108	8,360,223
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,383,079	244,340	1,153,815	302,379	3,083,613
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	54,953	354,362	1,652,340	-	2,061,655
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	10,574	995	-	-	11,569
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	4,575,027	4,988,487	3,572,059	381,487	13,517,060
ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე	3-დან 12	1-დან 5	5 წელზე	სულ
31 დეკემბერი, 2017 წ.					
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	2,952,578	3,624,515	626,061	65,597	7,268,751
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,321,995	538,270	962,370	917,642	3,740,277
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	15,036	140,508	749,631	-	905,175
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	3,139	809	-	-	3,948
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	4,292,748	4,304,102	2,338,062	983,239	11,918,151

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს საკონტრაქტო ვადის ამოწურვას ჯგუფის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით.

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი, 2019 წ.	504,195	250,739	790,631	145,972	1,691,537
31 დეკემბერი, 2018 წ.	423,886	337,522	616,522	96,977	1,474,907
31 დეკემბერი, 2017 წ.	398,504	192,724	329,458	103,244	1,023,930

ჯგუფის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე.

ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილებშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში.

დამატებითი პირველადი კაპიტალის თამასუქები წარმოდგენილია „ხუთ წელზე მეტ“ ვადაში, თუ პირველი ქოლ-ოფციონის თარიღამდე თამასუქის გამოშვებიდან ხუთი წელია გასული.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. ჯგუფი ახორციელებს საბაზრო რისკის კლასიფიცირებას სავაჭრო ან არა-სავაჭრო პორტფელებად. სავაჭრო და არასავაჭრო პოზიციები იმართება და მოწმდება მგრძობელობის ანალიზების გამოყენებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. მოცემული ცხრილი ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობას საპროცენტო განაკვეთის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელ ცვლილებაზე, როდესაც სხვა ცვლადები უცვლელია:

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მგრძობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის დასაშვები ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის არსებულ ცვლადი განაკვეთის არა-სავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს. საბაზისო პუნქტებში შესული ცვლილებები გამოითვლება ბოლო თვის განმავლობაში ცვლადი განაკვეთების ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრების გამრავლებით შესაბამის ცვლად განაკვეთებზე. 2019 წლის, 2018 წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში მგრძობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ჯგუფის საკუთარ კაპიტალზე.

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი (გაგრძელება)

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2019	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2019	სხვა სრული შემოსავლის მგრძობელობა 2019
ლარი	64	4,207	5,806
ევრო	(2)	(168)	-
აშშ დოლარი	7	94	-
ვალუტა	საბაზისო ერთეულის კლება 2019	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2019	სხვა სრული შემოსავლის მგრძობელობა 2019
ლარი	64	(4,207)	(5,806)
ევრო	(2)	168	-
აშშ დოლარი	7	(94)	-
ვალუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2018	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2018	სხვა სრული შემოსავლის მგრძობელობა 2018
ლარი	6	251	1,019
ევრო	(1)	(50)	(2)
აშშ დოლარი	6	121	63
ვალუტა	საბაზისო ერთეულის კლება 2018	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2018	სხვა სრული შემოსავლის მგრძობელობა 2018
ლარი	6	(251)	(1,019)
ევრო	(1)	50	2
აშშ დოლარი	6	(121)	(63)
ვალუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2017	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2017	სხვა სრული შემოსავლის მგრძობელობა 2017
ლარი	13	443	(1,159)
ევრო	1	(22)	-
აშშ დოლარი	3	(73)	-
ვალუტა	საბაზისო ერთეულის კლება 2017	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2017	სხვა სრული შემოსავლის მგრძობელობა 2017
ლარი	13	(443)	1,159
ევრო	1	22	-
აშშ დოლარი	3	73	-

სავალუტო რისკი

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. დირექტორთა საბჭოს სეგ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი ხდება ყოველდღიურად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში წარმოდგენილია ის ვალუტები, რომლებში გამოხატულ ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე ჯგუფს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა. ანალიზის დროს, ფასდება უცხოური ვალუტის ქართული ლარის მიმართ კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც მოგება-ზარალის ანგარიშგების ყველა სხვა პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრნობიარე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). ქართულ ლართან მიმართებაში სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვლილების გავლენა გამოითვლება როგორც თორმეტი თვის განმავლობაში სავალუტო კურსის ყოველდღიური ცვლილებების სტანდარტული გადახრა. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა ან კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას. 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის, 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მგრძობელობის ანალიზს არ გამოუვლენია რამე მნიშვნელოვანი პოტენციური გავლენა ჯგუფის საკუთარ კაპიტალზე.

ვალუტა	სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება		სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება		სავალუტო კურსის პროცენტული ცვლილება	
	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე		ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე		ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე	
	2019	2018	2019	2018	2019	2017
ევრო	7.9%	(308)	9.9%	(324)	12.0%	(2,487)
აშშ დოლარი	6.4%	(2,915)	7.1%	10,877	8.9%	5,758

წინასწარი გადახდების რისკი

წინასწარ გადახდის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფის განიცდის ზარალს, თუ მისი მომხმარებლები ან კონტრაქტები გადაიხდიან, ან მოითხოვენ გადახდას მოსალოდნელზე ადრე, მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკის შემთხვევაში, როცა საპროცენტო განაკვეთების შემცირდება, ან სხვა საკრედიტო პროდუქტების შემთხვევაში, ან მსგავსი მიზეზით.

ჯგუფი ნაადრევი გადახდების ეფექტის დასადგენად თითოეული სასესხო პროდუქტისთვის ინდივიდუალურად გამოითვლის ვადაზე ადრე გადახდების საშუალო შეწონილ მაჩვენებლებს, ამ ისტორიულ მაჩვენებლებს იყენებს შესაბამისი პროდუქტების მიმდინარე საბალანსო ღირებულებაზე საანგარიშგებო თარიღისთვის და ამრავლებს თითოეული პროდუქტის წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების საშუალო შეწონილზე. ეს მოდელი არ განასხვავებს გადახდის სხვადასხვა მიზეზს (მაგ. ადგილის გამოცვლა, რეფინანსირება და რესტრუქტურზაცია) და ითვალისწინებს წინსწრებით გადახდის ჯარიმების ეფექტს ჯგუფის შემოსავალზე.

წინასწარ გადახდის რისკის მოსალოდნელი ეფექტი ჯგუფის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე 2019 წლის 31 დეკემბრით, 2018 წლის 31 დეკემბრითა და 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	<u>ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე</u>
2019	(40,014)
2018	(73,870)
2017	(46,527)

(ათას ლარში)

27. რისკის მართვა (გაგრძელება)**საოპერაციო რისკი**

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ჯგუფი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ჯგუფი ახერხებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტის გამოყენებას.

საოპერაციო გარემო

ჯგუფის საქმიანობის დიდი ნაწილი კონცენტრირებულია საქართველოში. რადგანაც ქვეყანა ჯერ კიდევ ფორმირების პროცესში მყოფი ბაზარია, მას არა აქვს კარგად განვითარებული ბიზნესის ინფრასტრუქტურა და ნორმატიული ბაზა, რაც უფრო განვითარებულ საბაზრო ეკონომიკებს ახასიათებთ. საქართველოში საქმიანობა დაკავშირებულია ისეთ რისკებთან, რომლებიც, როგორც წესი, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (იმ რისკის ჩათვლით, რომ ლარი არ წარმოადგენს თავისუფლად კონვერტირებად ვალუტას ქვეყნის გარეთ, ასევე მხედველობაშია მისაღები განუვითარებელი სასესხო და კაპიტალის ბაზრები). თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვანი ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, საგადასახადო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეფორმების სახით, რაც დადებითად აისახება ზოგად საინვესტიციო კლიმატზე. ამ რეფორმებს შორისაა ახალი კანონმდებლობის მიღება (ახალი საგადასახადო კოდექსისა და საპროცესო კანონების ჩათვლით). დირექტორთა საბჭოს აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ამცირებს ბიზნეს რისკებს საქართველოში.

მოსალოდნელია ბიზნესგარემოს გაუმჯობესებისკენ მიმართული არსებული ტენდენციის გაგრძელება. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის. ამის მიუხედავად, საქართველოს ეკონომიკაზე გავლენას ახდენს მსოფლიო კრიზისი და ეკონომიკური განვითარების ტემპის შენელება.

ახალი რისკები

ყველა საქმიანობიდან მიღებული ინფორმაცია მოწმდება და მუშავდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ახალი რისკების განსაზღვრა, ანალიზი და კონტროლი.

კორონავირუსი (COVID-19) იდენტიფიცირებულია, როგორც ახალი რისკი და ჯგუფი აფასებს მის გავლენას ჯგუფის საქმიანობაზე, მომხმარებლებსა და თანამშრომლებზე. გაურკვეველია, გადაიზრდება თუ არა ის პანდემიაში და გლობალური ეკონომიკის შეფერხებას გამოიწვევს თუ არა. საქართველოს ეკონომიკა კარგად არის დივერსიფიცირებული, როგორც სექტორების მხრივ, ისე სავაჭრო პარტნიორებზე ქვეყნის დამოკიდებულების თვალსაზრისით, თუმცა, თუ ვირუსი გლობალურ კრიზისს გამოიწვევს, ეს, სავარაუდოდ, უარყოფითად აისახება საქართველოში ტურიზმზე. მან შეიძლება ასევე გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკის სხვა სფეროებზე, მაგალითად, უძრავი ქონების სექტორზე. ჯერ ნაადრევია ამ რისკის შესაძლო გავლენის შეფასება ჯგუფის საქმიანობაზე.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულების შეფასება**სამართლიანი ღირებულების იერარქია**

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, ჯგუფმა განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების მიხედვით. ქვემოთ ცხრილში მოცემულია იმ აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არის შეფასებული ან რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც მოცემულია სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მათი დონის მიხედვით, გარდა ნაღდი ფულისა და მოკლევადიანი ანაზრებისა, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას:

31 დეკემბერი, 2019 წ.

	<i>დონე¹</i>	<i>დონე²</i>	<i>დონე³</i>	<i>სულ</i>
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	228,666	228,666
მიწა	-	-	56,908	56,908
საცხოვრებელი შენობები	-	-	75,328	75,328
არასაცხოვრებელი შენობები	-	-	96,430	96,430
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	2,316	1,758,312	395	1,761,023
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	34,559	-	34,559
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულება ზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,613,674	-	1,613,674
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	11,917,877	11,917,877
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	10,836	-	10,836
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულება ზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	10,137,502	-	10,137,502
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	3,385,114	299,807	3,684,921
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,782,278	416,787	2,199,065
საიჯარო ვალდებულება	-	-	95,389	95,389

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2018 წ.	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	155,183	155,183
მიწა	-	-	15,094	15,094
საცხოვრებელი შენობები	-	-	75,171	75,171
არასაცხოვრებელი შენობები	-	-	64,918	64,918
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,932,158	395	1,932,553
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	35,557	-	35,557
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულება ზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,305,191	-	1,305,191
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	9,199,809	9,199,809
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	11,569	-	11,569
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულება ზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	8,192,491	-	8,192,491
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,560,563	188,785	2,749,348
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	1,374,229	360,326	1,734,555

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2017 წ.	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
საინვესტიციო ქონება, სულ	-	-	202,534	202,534
მიწა	-	-	38,378	38,378
საცხოვრებელი შენობები	-	-	64,038	64,038
არასაცხოვრებელი შენობები	-	-	100,118	100,118
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	1,613,558	201	1,613,759
სხვა აქტივები - წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	13,484	-	13,484
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულება ზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	1,216,343	-	1,216,343
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	-	7,624,430	7,624,430
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები - წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	3,948	-	3,948
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულება ზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	-	7,128,147	-	7,128,147
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	-	2,518,086	644,123	3,162,209
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	468,536	294,702	763,238

ქვემოთ აღწერილია შეფასების ხერხებით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა. ჯგუფმა გამოიყენა ის დაშვებები, რომლებსაც, ჯგუფის აზრით, დაეყრდნობიან ბაზრის მონაწილეები ინსტრუმენტის შეფასების დროს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც შეფასებულია აქტიური ბაზრის მონაცემების გამოყენებით, ძირითადად წარმოადგენს საპროცენტო სვოპებს, სავალუტო სვოპებს, სავალუტო ფორვარდულ კონტრაქტებს და ოფციონის კონტრაქტებს. შეფასებებისთვის ყველაზე ხშირად გამოყენებული მეთოდია მოიცავს ფორვარდულ ფასწარმოქმნას, სვოპის მოდელს, რომლებისთვისაც გამოიყენება მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება და ასევე სტანდარტული ოფციონის ფასწარმოქმნის მოდელები. მოდელები შეიცავს სხვადასხვა ამოსავალ მონაცემს კონტრაქტების საკრედიტო რეიტინგის, სავალუტო სვოპების და ფორვარდული კურსის, საპროცენტო განაკვეთის მრუდის და ნაგულისხმევი მერყეობის ჩათვლით.

სავაჭრო და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ნაწილი კოტირებული წილობრივი და სავალო ფასიანი ქაღალდებია. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომელთა შეფასება ხდება შეფასების სისტემით ან ფასწარმოქმნის მოდელით, შედგება არაკოტირებული კაპიტალის და სასესხო ფასიანი ქაღალდებისაგან. ეს ფასიანი ქაღალდები შეიძლება შეფასდეს მეთოდით, რომელიც ზოგჯერ შეიცავს მხოლოდ ბაზარზე არსებულ მონაცემებს, ხოლო სხვა დროს შეიძლება გამოყენებულ იქნას საბაზრო ან არასაბაზრო მონაცემები. არადაკვირვებადი მონაცემი მოიცავს ვარაუდს ინვესტიციის ობიექტის სამომავლო ფინანსური საქმიანობის და მისთვის დამახასიათებელი რისკების შესახებ, ასევე მოიცავს ეკონომიკურ ვარაუდს მრეწველობის და გეოგრაფიული იურისდიქციის შესახებ, რომელშიც ფუნქციონირებს ინვესტიციის ობიექტი.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების მოძრაობა

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული მე-3 დონის ფინანსური აქტივების საწყისი და საბოლოო თანხების შეჯერება:

	31 დეკემბერი, 2016 წ.	31 დეკემბრის მდგომარე- ობით 2017	31 დეკემბრის მდგომარე- ობით 2018	31 დეკემბრის მდგომარე- ობით 2019
	<i>გასვლები</i>		<i>შესყიდვა</i>	
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები				
კაპიტალის ინვესტიციის გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდები	295	(94)	201	194
			395	395

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მესამე დონის არაფინანსური აქტივების მოძრაობა

ყველა საინვესტიციო ქონება მესამე სტადიას მიეკუთვნება. მათი საწყისი და საბოლოო ნაშთების შეჯერება წარმოდგენილია მე-11 შენიშვნაში.

მე-3 დონის ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე გავლენა, რომლებიც ძირითადი დაშვებების ცვლილებების სამართლიანი ღირებულებითაა შეფასებული

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს მე-3 დონის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებზე გავლენას გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გამოყენებით:

	საბალანსო ღირებულება აქტივების ღირებულება	გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გავლენა	საბალანსო ღირებულება	გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გავლენა	საბალანსო ღირებულება	გონივრული შესაძლო ალტერნატიული დაშვებების გავლენა
	2019		2018		2017	
მე-3 დონის ფინანსური აქტივები						
კაპიტალის ინვესტიციის გასაყიდად გამიზნული ფასიანი ქაღალდები	395	+/- 59	395	+/- 59	201	+/- 30

იმისთვის, რომ განესაზღვრა გონივრულად შესაძლო ალტერნატიული ვარაუდები, ჯგუფმა განახორციელა მოდელის არადაკვირვებადი მთავარი ინფორმაციის კორექტირება შემდეგნაირად:

კაპიტალისათვის ჯგუფმა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადი დააკორექტირა მისი 10%-ით გაზრდით ან შემცირებით, რომელიც ჯგუფის აზრით ექცევა რეალურად დასაშვები ალტერნატივების ფარგლებში. ჯგუფის მოსაზრება ეყრდნობა საბალანსო ღირებულებაზე მაღალი ფასის ჯერადებს, რომლებსაც იყენებენ ანალოგიური კომპანიები საქმიანობის იმავე სფეროსა და იმავე გეოგრაფიულ არეალში.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების შეფასებისთვის გამოყენებული მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემების აღწერა, რომლებიც გამოყენებულია საინვესტიციო ქონების, გადაფასებული ძირითადი საშუალებების მესამე დონის შეფასებებისთვის:

	2019	შეფასების მეთოდი	მნიშვნელოვანი არასაბაზრო მონაცემები	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი) *	სხვა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია	დიაპაზონი (საშუალო შეწონილი)	მემონბელობა მონაცემების სამართლიანი ღირებულების მიმართ
საინვესტიციო ქონება	228,666						
მიწა	56,908	საბაზრო მეთოდი	კვ.მ.-ის ფასი	6 - 4,282 (493)	კვადრატული მეტრი, მიწა	23 - 18,000 (9,775)	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
საცხოვრებელი შენობები	75,328	საბაზრო მეთოდი	კვ.მ.-ის ფასი	97 - 3,682 (1,219)	კვადრატული მეტრი, შენობა	18 - 372 (106)	კვ.მ.-ის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
არასაცხოვრებელი შენობები	96,430						
	68,630	საბაზრო მეთოდი	ფასი	2 - 1,852,910 (79,950)	კვადრატული მეტრი, მიწა კვადრატული მეტრი, შენობა	20 - 73,575 (964) 1 - 3,590 (503)	ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
			კვ.მ.-ის იჯარა	2 - 62 (11)	კვადრატული მეტრი, შენობა	18 - 3,313 (1,763)	იჯარის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
	24,122	შემოსავლის მეთოდი	შენობის დატვირთვის მაჩვენებელი	15% - 100% (79%)			დატვირთვის მაჩვენებლის ზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
			საშუალო დღიური განაკვეთი	47 - 47 (47)			საშუალო დღიური მაჩვენებლის ზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
			1 კვ.მ. მიწის ფასი	1 - 727 (25)	კვადრატული მეტრი, მიწა	77 - 81,139 (9,832)	კვ.მ. მიწის ფასის გაზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)
	3,678	დანახარჯების მიდგომა	1 კვ.მ.-ზე ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯი	64 - 791 (185)	კვადრატული მეტრი, შენობა	55 - 7,565 (1,324)	1 კვ.მ.-ზე ამორტიზებული ჩანაცვლების დანახარჯის ზრდა (შემცირება) გამოიწვევდა სამართლიანი ღირებულების გაზრდას (შემცირებას)

* ამ ცხრილში წარმოდგენილი არადაკვირვებადი მონაცემების ფასი, განაკვეთი და ღირებულება წარმოდგენილია ლარში, თუ სხვა ვალუტა არ არის მითითებული.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების მიმოხილვა

ქვემოთ მოცემულია 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის მიმოხილვა, ფულადი სახსრებისა და მოკლევადიანი ანაზრების გარდა.

	31 დეკემბერი, 2019 წ.			31 დეკემბერი, 2018 წ.			31 დეკემბერი, 2017 წ.		
	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით	ამორტიზებული ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით	სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით	სესხები და მისაღები ანგარიშები	გასაყიდად გამიზნული	სამართლიანი ღირებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით
ფინანსური აქტივები									
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,613,674	-	-						
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	11,766,754	-	-				1,216,343		
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	2,585	-	-	19,702	-	-	7,510,884	-	-
წილობრივი ინსტრუმენტები	-	2,788	-	-	466	-	1,803	-	-
სასესხო ინსტრუმენტები	-	1,758,235	-	-	1,932,087	-	-	1,613,558	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	2,566	-	-	12,636	-	-	8,869
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	31,993	-	-	22,921	-	-	4,615
სულ:	13,383,013	1,761,023	34,559	10,554,213	1,932,553	35,557	8,729,030	1,613,759	13,484
ფინანსური ვალდებულებები									
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	10,136,695	-	-	8,196,551	-	-	7,123,866	-	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,684,921	-	-	2,749,348	-	-	3,162,209	-	-
გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები	2,140,781	-	-	1,711,032	-	-	749,655	-	-
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (სხვა ვალდებულებებში)	94,518	-	-	19,393	-	-	27,482	-	-
საპროცენტო განაკვეთის კონტრაქტები	-	-	1,914	-	-	6,360	-	-	1,456
უცხოურ ვალუტაში წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	8,922	-	-	5,209	-	-	2,492
სულ:	16,056,915	-	10,836	12,676,324	-	11,569	11,063,212	-	3,948

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით არ არის ასახული

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ჯგუფის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც აღირიცხება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ცხრილში არ არის ნაჩვენები არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, სხვა უფრო მცირე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებები, ან ფულადი სახსრები და მოკლევადიანი ანაზრები, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც არსებითად უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებებს.

	საბალანსო ღირებულება 2019	სამართლიანი ღირებულება 2019	არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2019
ფინანსური აქტივები			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,613,674	1,613,674	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	11,766,754	11,917,877	151,123
ფინანსური ვალდებულებები			
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	10,136,695	10,137,502	(807)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	3,684,921	3,684,921	-
გამომგებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	2,140,781	2,199,065	(58,284)
საიჯარო ვალდებულება	94,518	95,389	(871)
არაღიარებული სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება			91,161

	საბალანსო ღირებულება 2018	სამართლიანი ღირებულება 2018	არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2018	საბალანსო ღირებულება 2017	სამართლიანი ღირებულება 2017	არაღიარებული მოგება/(ზარალი) 2017
ფინანსური აქტივები						
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,305,191	1,305,191	-	1,216,343	1,216,343	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	9,229,320	9,199,809	(29,511)	7,510,884	7,624,430	113,546
ფინანსური ვალდებულებები						
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	8,196,551	8,192,491	4,060	7,123,866	7,128,147	(4,281)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,749,348	2,749,348	-	3,162,209	3,162,209	-
გამომგებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,711,032	1,734,555	(23,523)	749,655	763,238	(13,583)
მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება არაღიარებულ სამართლიან ღირებულებაში			(48,974)			95,682

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღირიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ეს დაშვება აგრეთვე ეხება მოთხოვნამდე ანაზრებს, განსაზღვრული ვადის არმქონე შემნახველ ანგარიშებს და ცვალებადი განაკვეთის მქონე ფინანსურ ინსტრუმენტებს.

(ათას ლარში)

28. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება (გაგრძელება)

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამომდინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის. ერთ წლამდე ვადის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, დაშვებულია, რომ მათი საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი მათი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით, გარდა მიმდინარე ანგარიშებისა, როგორც ქვემოთ არის აღწერილი. ჯგუფის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებების შესახებ იხილეთ 27-ე შენიშვნა „რისკის მართვა“.

	31 დეკემბერი, 2019 წ.						
მოთხოვნა- მდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,538,123	621,082	-	-	-	-	2,159,205
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,570,495	30,670	-	-	-	12,509	1,613,674
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	299,241	1,235,464	4,840	4,054	64,495	105,190	1,761,023
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	1,670,752	803,830	1,578,589	3,324,687	1,700,478	2,688,418
სულ	3,407,859	3,557,968	808,670	1,582,643	3,389,182	1,805,668	17,300,656
ფინანსური ვალდებულებები							
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	2,130,711	1,765,582	864,681	4,406,612	836,542	85,343	10,136,695
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	263,975	1,731,425	122,857	355,504	472,232	388,883	3,684,921
გამომშვებელი სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	72,093	638,293	87,636	300,008	879,167	2,140,781
საიჯარო ვალდებულება	-	5,879	5,687	10,471	33,555	21,438	94,518
სულ	2,394,686	3,574,979	1,631,518	4,860,223	1,642,337	1,374,831	16,056,915
წმინდა	1,013,173	(17,011)	(822,848)	(3,277,580)	1,746,845	430,837	1,243,741
აკუმულირებული გეპი	1,013,173	996,162	173,314	(3,104,266)	(1,357,421)	(926,584)	1,243,741

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2018 წ.							
მოთხოვნა- მდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,053,012	167,512	-	-	-	-	1,220,524
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,239,365	45,185	976	7,874	-	11,791	1,305,191
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	751,172	941,275	42,499	37,052	108,072	35,115	1,932,553
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	1,407,587	641,375	1,394,176	2,491,787	1,959,075	9,229,320
სულ	3,043,549	2,561,559	684,850	1,439,102	2,599,859	1,370,435	13,687,588
ფინანსური ვალდებულებები							
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	1,588,304	1,525,213	732,943	3,603,586	654,967	52,704	8,196,551
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	118,693	1,268,990	81,927	178,106	526,983	413,146	2,749,348
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	54,524	162,581	173,755	566,570	753,602	1,711,032
სულ	1,706,997	2,848,727	977,451	3,955,447	1,748,520	1,219,452	12,656,931
წმინდა	1,336,552	(287,168)	(292,601)	(2,516,345)	851,339	150,983	1,030,657
აკუმულირებული გეპი	1,336,552	1,049,384	756,783	(1,759,562)	(908,223)	(757,240)	1,030,657
31 დეკემბერი, 2017 წ.							
მოთხოვნა- მდე	3 თვემდე	6 თვემდე	1 წლამდე	3 წლამდე	5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	743,848	757,806	-	-	-	-	1,501,654
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,005,631	182,699	5,006	12,508	-	10,499	1,216,343
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	837,933	641,380	2,910	49,962	20,812	58,916	1,613,759
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	-	1,241,760	612,064	1,392,644	1,952,563	1,029,681	7,510,884
სულ	2,587,412	2,823,645	619,980	1,455,114	1,973,375	1,088,597	11,842,640
ფინანსური ვალდებულებები							
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	1,678,608	1,262,626	617,035	2,955,253	538,844	39,351	7,123,866
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	204,511	1,110,011	146,966	336,673	501,056	303,325	3,162,209
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	14,911	96,995	35,241	602,508	-	749,655
სულ	1,883,119	2,387,548	860,996	3,327,167	1,642,408	342,676	11,035,730
წმინდა	704,293	436,097	(241,016)	(1,872,053)	330,967	745,921	806,910
აკუმულირებული გეპი	704,293	1,140,390	899,374	(972,679)	(641,712)	104,209	806,910

ჯგუფის მიერ ვალდებულებების დაფარვის უნარი დამოკიდებულია მის მიერ დროის იმავე მონაკვეთში ეკვივალენტური აქტივების რეალიზაციაზე. საქართველოს ბანკზე, სადაც ჯგუფის საქმიანობის დიდი ნაწილია თავმოყრილი, ბევრი მოკლევადიანი კრედიტი გაიცემა იმ მოლოდინით, რომ მათი დაფარვის თარიღისთვის ამ სესხების ვადა გაგრძელდება. ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცემული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან. მიმდინარე ანგარიშების ისტორიული სტაბილურობის ასახვის მიზნით ჯგუფი გამოითვლის მიმდინარე ანგარიშების მინიმალურ ყოველდღიურ ნაშთს ბოლო ორი წლის განმავლობაში და ამ თანხას ზემოთ მოყვანილ ცხრილში ასახავს ერთ წლამდე კატეგორიაში. დანარჩენი მიმდინარე ანგარიშები შესულია მოთხოვნამდე კატეგორიაში. სებ-ისგან მიღებული მოკლევადიანი ნასესხები სახსრების გადაფარვის შესაბამისობაში მოსაყვანად მის უზრუნველსაყოფად დაგირავებულ საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებთან, ეს ფასიანი ქაღალდები შევიდა „მოთხოვნამდე“ კატეგორიაში.

ჯგუფის ლიკვიდურობის მთავარი წყაროებია:

- ანაბრები;
- საერთაშორისო საკრედიტო დაწესებულებებისგან ნასესხები სახსრები;
- ბანკთაშორისი სადეპოზიტო ხელშეკრულება;
- გაცემული სესხები;
- შემოსავალი ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან;
- სესხის ძირითადი თანხის დაფარვები;
- საპროცენტო შემოსავალი; და
- მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო.

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტების ანაზრები და თამასუქები შეადგენდა 10,136,695 ლარს (2018 წ.: 8,196,551 ლარი, 2017 წ.: 7,123,866) და წარმოადგენდა ჯგუფის მთლიანი ვალდებულებების 62%-ს (2018 წ.: 64%, 2017 წ.: 64%). ეს სტაბილური და დივერსიფიცირებული თანხები კვლავაც ჯგუფის დაფინანსების უმთავრესი წყაროა. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე დავალიანება შეადგენდა 3,684,921 ლარს (2018 წ.: 2,749,348 ლარი, 2017 წ.: 3,162,209 ლარი), რაც მთლიანი ვალდებულებების 23%-ია (2018 წ.: 21%, 2017 წ.: 28%). 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები შეადგენდა 2,140,781 ლარს (2018 წ.: 1,711,032 ლარი, 2017 წ.: 749,655 ლარი) და წარმოადგენდა მთლიანი ვალდებულებების 13%-ს (2018 წ.: 13%, 2017 წ.: 7%).

დირექტორთა საბჭოს აზრით ჯგუფს საკმარისი ლიკვიდურობა აქვს არსებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

ცხრილში წარმოდგენილია აქტივების და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მათი ამოღება ან გასტუმრება მოსალოდნელი, გარდა იმ მიმდინარე ანგარიშებისა, რომლებიც შესულია ერთ წლამდე ვადიან კატეგორიაში, იმის გათვალისწინებით, რომ შესაბამისი სახელშეკრულებო ვადა შეიძლება უფრო ხანგრძლივი პერიოდით გაგრძელდეს:

	31 დეკემბერი, 2019 წ.		
	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტ	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,159,205	-	2,159,205
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,601,165	12,509	1,613,674
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	1,543,599	217,424	1,761,023
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	4,053,171	7,713,583	11,766,754
გადახდილი ავანსები	2,585	-	2,585
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	37,141	13,976	51,117
საინვესტიციო ქონება	5,983	-	5,983
გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივები	-	228,666	228,666
ძირითადი საშუალებები	-	95,990	95,990
გუდვილი	-	339,726	339,726
არამატერიალური აქტივები	-	33,453	33,453
მოგების გადასახადის აქტივები	-	95,471	95,471
სხვა აქტივები	75	207	282
სხვა ვალდებულებები	120,061	12,949	133,010
გასაყიდად გამოზნული აქტივები	36,284	-	36,284
სულ აქტივები	9,559,269	8,763,954	18,323,223
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	9,167,586	969,109	10,136,695
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	2,473,761	1,211,160	3,684,921
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	798,022	1,342,759	2,140,781
საიჯარო ვალდებულება	22,037	72,481	94,518
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	39,827	10,237	50,064
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	1,563	36,355	37,918
სხვა ვალდებულებები	100,929	-	100,929
სულ ვალდებულებები	12,603,725	3,642,101	16,245,826
წმინდა	(3,044,456)	5,121,853	2,077,397

(ათას ლარში)

29. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

	31 დეკემბერი, 2018 წ.			31 დეკემბერი, 2017 წ.		
	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ	1 წელზე ნაკლები	1 წელზე მეტი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1,220,524	-	1,220,524	1,501,654	-	1,501,654
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	1,293,400	11,791	1,305,191	1,205,844	10,499	1,216,343
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,771,998	160,555	1,932,553	1,532,185	81,574	1,613,759
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები	3,443,138	5,786,182	9,229,320	3,246,468	4,264,416	7,510,884
დებიტორული დავალიანება და სხვა სესხები	19,702	-	19,702	1,803	-	1,803
გადახდილი ავანსები	32,971	17,097	50,068	27,098	28,855	55,953
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	8,787	-	8,787	16,328	-	16,328
საინვესტიციო ქონება	-	155,183	155,183	-	202,534	202,534
ძირითადი საშუალებები	-	312,017	312,017	-	305,474	305,474
გუდვილი	-	33,453	33,453	-	33,453	33,453
არამატერიალური აქტივები	-	76,569	76,569	-	50,948	50,948
მოგების გადასახადის აქტივები	19,234	123	19,357	696	130	826
სხვა აქტივები	103,646	14,809	118,455	65,924	44,833	110,757
გასაყიდად გამიზნული აქტივები	42,408	-	42,408	-	-	-
სულ აქტივები	7,955,808	6,567,779	14,523,587	7,598,000	5,022,716	12,620,716
კლიენტების დეპოზიტები და თამასუქები	7,450,046	746,505	8,196,551	6,513,522	610,344	7,123,866
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	1,647,716	1,101,632	2,749,348	1,798,161	1,364,048	3,162,209
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	390,860	1,320,172	1,711,032	147,147	602,508	749,655
დარიცხვები და გადავადებული შემოსავალი	44,730	-	44,730	37,658	-	37,658
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	987	27,846	28,833	8,753	11,342	20,095
სხვა ვალდებულებები	60,739	1,326	62,065	40,138	5,176	45,314
სულ ვალდებულებები	9,595,078	3,197,481	12,792,559	8,545,379	2,593,418	11,138,797
წმინდა	(1,639,270)	3,370,298	1,731,028	(947,379)	2,429,298	1,481,919

(ათას ლარში)

30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის („დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“) მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის. დაკავშირებულ მხარეებთან დადებული ყველა გარიგება, რომელიც ქვემოთაა განხილული, განხორციელდა გაშლილი ხელის პრინციპით.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის დადებული გარიგებების მოცულობა, წლის ბოლოსთვის დაუფარავი ნაშთები და შესაბამისი ხარჯი და შემოსავალი წლის განმავლობაში ასეთია:

	31 დეკემბერი, 2019 წ			31 დეკემბერი, 2018 წ			31 დეკემბერი, 2017 წ		
	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა*	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა*	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული კომპანია	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა*	მშობელი კომპანია
1 იანვრის მდგომარეობით დაუფარავი მთლიანი სესხები	2,168	407	1,654	8,981	103,141	2,358	9,171	64,772	1,735
წლის განმავლობაში გაცემული სესხები	675	1,730	6,347	2,168	609	2,768	-	148,145	3,259
სესხის დაფარვა წლის განმავლობაში	(701)	(380)	(3,500)	(8,981)	(1,726)	(2,474)	-	(76,070)	(3,236)
სხვა მოძრაობები**	319	136	2,217	-	(101,617)	(998)	(190)	(33,706)	600
დაუფარავი სესხები 31 დეკემბერი, მთლიანი	2,461	1,893	6,718	2,168	407	1,654	8,981	103,141	2,358
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-	(12)	-	-	(1)	-	(3)	(1)
დაუფარავი სესხები 31 დეკემბერი, წმინდა	2,461	1,893	6,706	2,168	407	1,653	8,981	103,138	2,357
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	147	138	304	25	2,992	62	-	5,949	147
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	-	-	(30)	-	-	-	-	-	(1)
ანაზრები 1 იანვრის მდგომარეობით	46,012	32,437	14,472	42,720	396,712	25,717	202,642	207,674	15,480
წლის განმავლობაში მიღებული ანაზრები	18,274	29,666	21,222	3,299	2,701	9,363	-	238,818	18,938
წლის განმავლობაში დაფარული ანაზრები	(24,877)	(9,952)	(14,402)	-	(25,826)	(774)	(133,051)	(14,983)	(11,262)
სხვა მოძრაობები**	95	(1,478)	9,183	(7)	(341,150)	(19,834)	(26,871)	(34,797)	2,561
ანაზრები 31 დეკემბერი	39,504	50,673	30,475	46,012	32,437	14,472	42,720	396,712	25,717
საპროცენტო ხარჯი ანაზრებზე	(1,761)	(720)	(1,117)	(989)	(2,579)	(410)	(6,546)	(4,316)	(374)
ნასესხები სახსრები 1 იანვრის მდგომარეობით	-	-	-	386,508	-	-	394,224	-	-
წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	-	-	-	-	-	-	-	-	-
წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	-	-	-	(372,110)	-	-	(25,464)	-	-
სხვა მოძრაობები**	-	-	-	(14,398)	-	-	17,748	-	-
ნასესხები სახსრები 31 დეკემბერი	-	-	-	-	-	-	386,508	-	-
საპროცენტო ხარჯი ნასესხებ სახსრებზე ზარალი ნასესხები სახსრების წინსწრებით დაფარვის შედეგად	-	-	-	(5,620)	-	-	(25,823)	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 1 იანვრის მდგომარეობით	-	472	-	-	32,066	-	-	-	-
პერიოდის განმავლობაში მიღებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	35,308	-	-	-	-	-	-	32,066	-
პერიოდის განმავლობაში დაფარული სავალო ფასიანი ქაღალდები	(1,050)	-	-	-	-	-	-	-	-
სხვა მოძრაობები**	1,006	117	-	-	(31,594)	-	-	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	35,264	589	-	-	472	-	-	32,066	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების საპროცენტო ხარჯი	(1,150)	(37)	-	-	(10,401)	-	-	-	-
გაცემული გარანტიები	-	-	-	-	-	-	-	12,453	-

* ხელმძღვანელობის ზედა რგოლი მოიცავს საქართველოს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსა და საქართველოს ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრებს და ჯგუფის წამყვან ხელმძღვანელობას.

** 2018 წელს სხვა მოძრაობები, ძირითადად, გამოყოფას უკავშირდება. 2019 წელს სხვა მოძრაობები უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანგარიშებში, ძირითადად, უკავშირდება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის წევრების შეცვლას.

(ათას ლარში)

30. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

უმალესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2019	2018	2017
ხელფასები და სხვა სარგებელი	13,041	4,504	7,372
წილობრივი ინსტრუმენტებით კომპენსაცია *	39,553	56,711	33,635
სოციალური გადასახადის ხარჯი	-	69	82
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	52,594	61,284	41,089

* 2019 წლის წილობრივი გადახდის კომპენსაცია მოიცავდა უმალესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის განკუთვნილ 3,985 ლარს (2018 წ.: 28,347, 2017 წ.: ნული), რომელიც აისახა არარეგულარულ მუხლებში.

უმალესი რანგის ხელმძღვანელობა არ იღებს ფულით განსაზღვრულ კომპენსაციას, გარდა ფიქსირებული ხელფასებისა. მთლიანი კომპენსაციის დიდი ნაწილი წილობრივი ინსტრუმენტებია (26-ე შენიშვნა). უმალესი რანგის ხელმძღვანელობაში 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის 22 ადამიანი შედიოდა (2018 წლის 31 დეკემბერი: 16; 2017 წლის 31 დეკემბერი: 19).

31. კაპიტალის ადეკვატურობა

ჯგუფი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ჯგუფის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, ბანკი და ჯგუფი სრულად აკმაყოფილებდნენ ყველა გარე კაპიტალის მოთხოვნას.

ჯგუფის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია მისი შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ჯგუფის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის დამატებითი ღირებულებების უზრუნველსაყოფად.

ჯგუფი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, ჯგუფმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლებიდან ბანკის მიზნები, სტრატეგია და პროცედურები არ შეცვლილა.

(ათას ლარში)

31. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის (ბაზელ III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2017 წლის დეკემბერში სებ-მა ცვლილებები შეიტანა რეგულაციებში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით, მათ შორის კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების შესახებ დებულებაში, და შემოიღო კონტრციკლური ბუფერის განაკვეთის განსაზღვრის, სისტემური მნიშვნელობის კომერციული ბანკების განსაზღვრისა და მათთვის სისტემური ბუფერის დაწესების ახალი მოთხოვნები, ასევე პილარ 2-ის ფარგლებში კომერციული ბანკების კაპიტალის დამატებითი ბუფერების განსაზღვრის წესი. სებ-ის მოთხოვნით ბანკმა უნდა შეინარჩუნოს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი. ეს კოეფიციენტი გამოითვლება ბანკის სპეციალური დანიშნულების ინდივიდუალური ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მომზადებულია სებ-ის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად, ბაზელ III-ის მოთხოვნების საფუძველზე. 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
პირველადი კაპიტალი	1,887,571	1,379,953	1,141,845
მეორადი კაპიტალი	616,113	502,355	501,689
სულ კაპიტალი	2,503,684	1,882,308	1,643,534
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	13,868,169	11,338,660	9,192,078
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	13.6%	12.2%	12.4%
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	18.1%	16.6%	17.9%
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	12.2%	11.4%	9.9%
მთლიანი კაპიტალის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა	17.1%	15.9%	12.4%

სებ-ის (ბაზელ II/III-ის მიხედვით) კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

2014 წლის 30 ივნისიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით კომერციულმა ბანკებმა უნდა შეენარჩუნებინათ კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი რისკებთან შეწონილი აქტივების 10.5%-ის ოდენობით, რაც გამოითვლება ბანკის დამოუკიდებელი, სპეციალური დანიშნულების ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მომზადებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად ბაზელ II/III-ის მოთხოვნების საფუძველზე. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	<i>2017</i>
პირველადი კაპიტალი	1,141,845
მეორადი კაპიტალი	501,689
სულ კაპიტალი	1,643,534
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	11,115,315
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	14.8%

პირველადი კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისგან, დამატებით შეტანილი კაპიტალისგან და გაუნაწილებელი მოგებისგან, გამოკლებული ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში, არამატერიალური აქტივები და გუდვილი. მეორადი კაპიტალი მოიცავს სუბორდინირებულ გრძელვადიან ვალს და ზარალის ზოგად რეზერვებს. ფასს-ის მიხედვით მიღებული შედეგები და რეზერვები გარკვეულწილად კორექტირდება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

(ათას ლარში)

31. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით კომერციულმა ბანკებს უნდა შეენარჩუნებინათ კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური კოეფიციენტი რისკებთან შეწონილი აქტივების 9.6%-ის ოდენობით, რაც გამოითვლება ბანკის დამოუკიდებელი, სპეციალური დანიშნულების ანგარიშგების საფუძველზე, რომელიც მზადდება საქართველოს ეროვნული ბანკის დებულებებისა და აქტების შესაბამისად. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	<u>2017</u>
ძირითადი კაპიტალი	787,225
დამატებითი კაპიტალი	787,225
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	(116,716)
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	<u>1,457,734</u>
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	<u>11,004,699</u>
მეორადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	<u>13.2%</u>

ძირითადი კაპიტალი შედგება საწესდებო კაპიტალისგან, დამატებით შეტანილი კაპიტალისგან და გაუნაწილებელი მოგებისგან (მიმდინარე პერიოდის მოგების გარეშე), გამოკლებული არამატერიალური აქტივები და გუდვილი. დამატებითი კაპიტალი მოიცავს სუბორდინირებულ გრძელვადიან ვალს, მიმდინარე პერიოდის მოგებას და ზარალის რეზერვებს. კაპიტალიდან გამოქვითვებში შედის შვილობილ კომპანიებში ინვესტიციები. ფას-ის მიხედვით მიღებული შედეგები და რეზერვები გარკვეულწილად კორექტირდება სებ-ის მოთხოვნების შესაბამისად.

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 1998 წლის Basel Capital Accord-ის (ბაზელის შეთანხმება კაპიტალის თაობაზე) მიხედვით

ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი, რომელიც ეყრდნობა ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას და გამოთვლილია კაპიტალის შესახებ ბაზელის 1988 წლის შეთანხმების მიხედვით, შემდგომი ცვლილებების, მათ შორის საბაზრო რისკებთან დაკავშირებული ცვლილებების გათვალისწინებით, 2019 წლის 31 დეკემბრის, 2018 წლის 31 დეკემბრისა და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთი იყო:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
პირველადი კაპიტალი	2,051,119	1,719,989	1,471,714
გამოკლებული: გამოქვითვები - გუდვილი	(33,453)	(33,340)	(33,340)
მეორადი კაპიტალი	906,275	580,408	560,771
გამოკლებული: გამოქვითვები კაპიტალიდან	(10)	(9)	(9)
სულ კაპიტალი	<u>2,923,931</u>	<u>2,267,048</u>	<u>1,999,136</u>
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	<u>15,110,852</u>	<u>12,014,414</u>	<u>9,750,829</u>
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	<u>19.3%</u>	<u>18.9%</u>	<u>20.5%</u>
პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი	<u>13.4%</u>	<u>14.0%</u>	<u>14.8%</u>
მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	<u>8.0%</u>	<u>8.0%</u>	<u>8.0%</u>

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაის“ მიერ 2020 წლის 4 მარტს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.